

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM: ...
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Mért oly későn?

Budapest, április 13.

Nem tudjuk, hogy mi a munkapárt igazi programja. De ez a párt baja s nem az országé. Nem tudjuk azt sem, hogy mi célja van a kormánynak, mikor a választói reform kérdésében semiféle biztatásra nem akar becsületesen színt vallani. De ez is csak a kormány baja s nem az országé. Nem tudjuk továbbá azt sem, hogy Khuen és Tisza közül melyik a tényleges miniszterelnök. De ez csak a stréber napraforgók baja, akik nem tudják, melyik előtt boruljanak arcra. Még ez sem az ország baja. De hogy ma, április 13-án, körülbelül egy hónappal az országgyűlés feloszlása után, még mindig nem tudhatjuk, hogy mikor lesznek a választások: az már nem a kormány baja, nem is egy párt baja, nem is a napraforgók és stréberok baja, hanem az egész országé.

A törvény megszabja, hogy mennyi időn belül kell a választásokat kiírni. Három hónapon belül. Ebből most már egy hónap eltelt, ami nem baj, de eltelt anélkül, hogy a választások terminusát a kormány megszabta volna, ami már igenis baj. Mert egészen eltekintve attól, hogy az új választások siettetése törvényeinkbe nem szeszélyből került, hanem azért, mert az orszá-

got parlament nélkül, felelősség nélkül kormányozni nem szabad; ez a három hónapig lógva hagyott Damokles-kard nem az ellenzék jelöltjeit sújtja (amiért a kormány esetleg kieszelte), hanem az egész magyar nemzetet, mely az állandó bizonytalanságban, nyugtalanságban és izgalomban társadalmi és gazdasági szempontból egyaránt károsodik. Hiszen csak körül kell nézni az országban. A miniszterelnöktől kezdve az utolsó falusi bakterig az egész adminisztráció nyakig van a választási mozgalmakban. A tanár, a bíró, az ügyvéd, az orvos, a kereskedő, az iparos, de talán még az iskolásgyerek is legjobb esetben csak mellékfoglalkozásként marad meg hivatásánál, de főfoglalkozásul most a korteskedést, a népgyűlést, a virágszórást, vagy záptojás-dobálást üzi. Az egész ország egy nagy kortestanyává alakult át, melyben az állandó izgalom és lárma elnémitja a kulturát, megakasztja az ipart, megbénítja a kereskedelmet s lefoglalja az összesség kizárólagos érdeklődését.

Ez az állapot természetes velejárója minden választásnak, de éppen azért a világon mindenütt az a vezérek törekvése, hogy legalább gyorsan essék rajta túl az ország. Csak gyorsan, gyorsan, hogy aztán az izgalom elüljenek s a nemzeti munka a falutól a parlamentig az egész vonalon meginduljon. Nálunk

se volt még divatban, hogy az országos izgalmakat a törvényben kontemplált legfelsőbb határig tartsák ébren. A hirhedt emlékü december 13-ika után január 4-én megtörtént a feloszlás és ugyanannak a hónapnak huszonhatodikán a nemzet már elsöpörhette a szabadelvű pártot. Három hétig tartott az egész izgalom, pedig akkor kemény télben jártunk. Csak most engedi meg magának a kormány, hogy ámbár ezáltal az utca fanatikusabb érdeklődése még fokozza a szokásos izgalmakat, a választások kiírásával még mindig késlekedik. Miért? Hiszen nem borítja a falvakat hó, nem járhatatlanok az utak, nem fenyegeti influenza, tüdőgyulladás és egyéb nyavalya a mandátumra pályázó öreg és fiatal urakat, sőt kivételesen korai tavasz önti el verőfényével az egész országot. Hát mért kell a választások kiírásával még mindig késlekedni? Mért kell az országot ebben a természetellenesen kiélezett izgalomban a megengedett idő legutolsó percéig meghagyni? Mért kell az egyetemes érdeklődést ilyen sivár, terméketlen és virágtalan sziklához, mint a választás, lánczolni?

Persze hogy csak taktikából. Ennek a kormánynak nem volt se pártja, se programja. Gyökere pláne nem volt. Neki volt tehát időre szüksége, hogy magát a legszükségesebbekkel fel-

A vénkisasszony almái.

Írta: Zsoldos László.

(Utánnomlás tílos.)

Natalia néni töpörödött kis vénkisasszony volt, és naphosszat foltozgatja a harisnyát a csipkefüggönyös ablakocsa mögött, ahonnan sivar kilátás nyílt a félreeső, szűk budapesti utca átellenes bérkaszárnájának a sárga falára.

A harisnyák, amelyeket foltozgatott, többnyire jobbfajtak és tetszetősek voltak, de valamennyiöknek megvolt az a szépség-hibájuk, hogy hol az orrukon, hol meg a sarkukon tátongott vagy egy nagyobb lyuk, vagy pedig több apró lyukaeska, amelyek (tudniillik az aprók) körülbelül úgy kapaszkodtak egymásba, mint az összefogódzott gyerekek, ahogy vékony czérnabangjukon dalolva, kéz a kézben, andalognak (amikor már kifáradtak a játékban) alkonyatkor a kertben.

Mert tudni kell, hogy ezek az apró harisnyalyukaeskek is tudtak dalolni. Nem mindig, csak olykor-olykor, amikor a néni előtt már tánczolni kezdtek a szemek a foltozón; s ekkor fölesendült a régi pamut-szálakból valami fájó, fura dal a tovatűnt szép multról, amely lassacsán épp úgy szakadozott foszlánnyá az idők folyamán, mint a rongyos harisnyasarok.

Ez után a kicsit érzélgős bevezetés után, azt hiszem, egészen nyíltan elmondhatom, hogy Natalia néni, aki havi harmincz koronányi kegydíján kívül a már említett kézi-

munkából tengette öreg napjait, rendszeren elérékenyült, valahányszor a sikátorra nyíló óeskafüggönyös ablakban észébe jutott az édesapja nemesi kuriája, s az a két hold gyümölcsös, meg egy hold veteményes kert, ami az ősi birtok roncsa gyanánt ötven év előtt még hozzája tartozott. Mert kerek félszázad évvel kellett visszazánnia a vénkisasszony emlékezésének, ha a saját kuriájukba akarta visszaképzelné magát; olyan régen megváltozott a telekkönyv.

Most ötven év múltán egyszer csak be-toppant a vénkisasszony szerény szobácskájába egy régi barátjának az unokahuga.

— Natalia néni, — mondta, miután kezét csokolt az öregnek, — hoztam valamit.

— Nekem, édeském? — csóválta a fejét a másik, mialatt a látogató letett az asztalra egy kis papíresomagot, és kibontotta.

— Két almát, édes néni.

— Jaj, lelkem, nem birja már az én fogam az almát, — sópáncodott az öreg, hanem a vendég hamarosan a szavába vágott:

— Tudja, honnan hoztam ezt a két almát, néni? A maguk gyümölcsöséből!

— A... a...!

— Igen, igen. Ami a maguké volt, édes néni. Most az Arányié. Hát a mult héten azon a vidéken jártam a sógoroméknál, s aztán velük átugrottunk egy kicsit Arányiékhöz...

A vénkisasszony most már összetette a csontos, eres, sovány kezét, mintba imádkoznék, és úgy hajladozott csöndes meghatottsággal jobbról-balra, balról-jobbra:

— Oh, Istenem! Édes, jó Istenem! Hát a mi házukban jártál? De igazán? Láttad a

lakásunkat? Ott van-e még a konyha, hátul a balszárnynak a végén? Hm, már parkettások a szobák? No, de ki hitte volna, ki hitte volna, hogy te nálunk jártál... Es... és ez az alma — vette a kezébe szinte féltő tisztelettel előbb az egyiket, majd meg a másikat kezébe a másikat, — hát mondd, csakugyan a mi gyümölcsösünkéből való? Igazán? Oh, köszönöm, édeském, köszönöm! Ennél nagyobb örömet igazán, de igazán nem szerezhetél volna ne—he—kem!

Mert most már nem birta türtöztetni szegényke a sírást. Hát hogy is, amikor ez a két gyönyörű alma az ő gyümölcsösükből való. Az ő almájukról való.

— Melyikről, lelkem? Te szakítottad? Csakugyan? Mit? Ott mindjárt az ösvény mellett, ahogy kivezet a kis rácos ajtó a virágoskertből? A második fa, ugy-e? Jobbra, mi? Oh, Istenem, milyenek az élet utai! Azt az almát ötvenkét esztendővel ezelőtt én ültettem. Én, én, édes lelkem, és látod, te most elhoztad nekem a gyümölcsét... Hahaha, — most az ajkához szorította előbb az egyiket, s utána a másik darab gyümölcsöt, — hahaha, édes, kis almám, lássátok, én ültettelek el benneteket, én, én, az öreg Natalia néni! — És megcsókolta, csaknem gyermeki kegyelettel az egyiket is, meg a másikat is.

— Oh, oh, kedveském, te most bizonyosan a fejedet csóválod titokban, hogy no de, lám, milyen vén bolond is ez a Natalia néni. De nem, nem, ugy-e, te nem nevetés ki engem, hiszen különben hogy is juthatott volna az eszedbe ilyen gyöngéd gondolat, hogy elhozd nekem a mi almáinkat, édeském!

szerezje, mielőtt a kockázatos választásokba belemegy. Neki kellett főispánokat fognia, az adminisztrációt kicsérelnie, egy kis mesterséges hangulatot teremtenie, hogy egyáltalán csak mozdulni merhessen. Azért olyan hosszú a választások terminusa, mert olyan rövid a kormány programja. A királytól vívmányokat nem hozott, a nemzetnek még ígéreteket sem nyújthat: hát az ilyen örömhírrel nem lehet a nemzet keblére sietni, mert bolondul gyászos fogadtatás lenne belőle. De hogy a kormánynak ezt a nyomoruságát az egész dolgozó nemzetnek kelljen megszenvednie s hogy a kormány sivatag vállalkozása miatt az egész dolgos Magyarországon három hónapig süljön forró lázban: ez több annál, amit egy gyökeretlen kormánynak egy elkészerített nemzettel szemben mernie szabad.

Ma nincs dolgozó Magyarország. Mint egy óriási szivacs, a választási mozgalom magába szív mindent: érdeklődést, tudást, munkát és gondolkozást. De ha a kormány azt hiszi, hogy a beteg izgatottságnak ez a végtelen fokozása neki fog használni: végzetes tévedésben van. Akármikor út a választások órája, az útást az a kormány fogja megérezni, mely ennyire visszaélt a nemzet nyugalmával és érdekeivel.

Budapest, április 13.

A kormány és a sajtó. E czim alatt lapunk mai számban megírtuk, hogy a kormány retorzióval kíván élni azokkal a lapokkal szemben, melyek hevesen támadják politikáját s a retorzió első lépése a vasuti árusítás és a hírlap forgalombahozás betiltása lesz. Erre vonatkozólag most a következő czífolatot adta ki a kormány:

A Budapesti Tudósító jelenti: Egy mai reggeli újság azt a hírt közli, hogy a kormány retorzióval kíván élni azok ellen

— Nem kóstolja meg a néni? — kérdezte a látogató. — Nagyon jó alma.

— Te kóstoltad? Jó? Nem, nem, édes hugom, én nem kóstolom meg őket. Mit? Hogy párolva? Nem, kedveském, ugy sem. Nemcsak azért nem kóstolom meg én őket, leltem, mivel rossz a fogam, hanem...

Elhallgatott. A könyv oly erőszakosan pergett végig a töpörödött arcán, hogy percekig nem bírt szóhoz jutni tőle.

— ...hanem azért is, — tört ki belőle végre sirva is a szó, — mert ezt a két almát a jó Isten küldte nekem, hogy — fölkel, ide-odatipeggett a szobában, míg végre fölmutatott az ósdi almárium tetejére, — látod, ott főtt, mindig a szemem előtt lehessenek, s én, amikor csak akarok, rájuk nézhessek, és tudjam, hogy ez az alma a mi gyümölcsösünkben való, és... és... én ültettem valamikor a fáját.

A régi, elveszett kuriáról való két alma csakugyan fölkerült az almárium tetejére az innen-onnan ajándékba kapott néhány befőttes üveg elé, s ettől fogva nem volt reggel és nem mult el nap anélkül, hogy a jó öreg Natália néni a pápaszemén keresztül egy-egy áhitatos pillantást ne vetett volna feléjük a foltozó fáról:

— A mi almáink. No lám, az én almáimról...

Volt a szomszéd lakásban egy vásott kölyök, aki gyakran megtisztelte a vén kisasszonyt a látogatásával, mert kitapasztalta, hogy akármennyire zsörtölődve fogadja is a néni, végeredményben mindig van neki, hol egy kis aszalt szilvája, hol egy füvegtányérkára való befőtteje, hol legalább egy fügeje, vagy cukrozott narancshéja az ő számára. A vénkisasszony ugyanis, aki mindezeket

a lapok ellen, amelyek radikális ellenzéki politikát csinálnak s meg akarja tiltani a lapoknak az államvasutak területén való árusítását. Illetékes helyen azt közlik, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak, már csak azért sem, mert éppen a mostani kormány volt az, amely egész sereg újságoknak megengedte a vasutakon való árusítást.

Amidőn a fenti czífolatot kiadjuk, egyelőre csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy valaki hazudik. Vagy a kormány, vagy az, aki a kormány nevében a lapszállításra vonatkozólag egyes lapokat megfenyegette. Egyébiránt ez egy-két nap alatt ki fog derülni.

Változások az államvasutak igazgatóságában. Marx János elnöki kinevezésével kapcsolatban a magyar királyi államvasutak igazgatóságának kebelében olyan rendkívüli és mélyreható személyi változások történnek, amelyekhez foghatók évtizedek óta az államvasutak kebelében elő nem fordultak. E rendkívüli körülmények láttára gondolkodni kell afölött, hogy Marx János elnök-igazgató lett-e egyszerre olyan nagy reformátor, aki egészen új szellemet és egészen új életet akar az államvasutak kebelében létesíteni, vagy az államvasutak legfőbb vezetősége volt-e olyan hasznavehetetlen, hogy a legérdemesebb és még javakorabeli vezető tisztviselőket kell most egy-kettőre nyugdíjazni, illetőleg vezető állásaikból félre tolni. Marx Jánosnak csak azért adták az elnöki címet — a jellegét Hieronymi megtartotta magának — mert hónapokon át, különösen pedig, mióta a koalíciós kormány eltávozott helyéről, állandóan lamentált, hogy ő a koalíciós rendszer áldozata s azok miatt a támadások miatt, melyeket gróf Batthyány Tivadar a képviselőházban intézett ellene, elégtételt kívánt. Tulajdonképen ezt az elégtételt kapta meg, amikor Hieronymi kinevezte. A kinevezés óta azonban állandó láz uralkodik a vasutagazgatóság hivatalos terneiben, mert Marx elnök ur már az első napon mint hatalmas purifikátor jelent meg s Baross Gábornak képzelvén magát, valósággal provokáló módon tör derékban karriéreket s üz ki az igazgatóság épületéből régi, érdemes vezető tisztviselőket, főképen olyanokat, akik-

a földi jókat az ismerőseitől szokta kapni, annyira rettegett a vásott kölyöktől, hogy inkább betömte a száját nyalánsággal, csak hogy mentül hamarabb szabadulhasson tőle. Nos, ez a vásott kölyök egyszer csak fölfelezte a szekrény tetején a két almát, és feléjük bökött a szurtos ujjával:

— Néni, kérem, az ottan alma?

— Az, Gézuska, — felelte a néni óvatosan, — de már megromlott.

— Hát néni, kérem, akkor mért tartja mégis a szekrényen, ha már megromlottak?

A vénkisasszonyt zavarba hozta a kérdés.

— Nézze, Gézuska, szeretne egy kis datolyát? — akarta elűtni a dolgot.

A kölyök megette a datolyát, aztán, amikor már az utolsó falatot is lenyelte belőle, akkor megint felbökött a szurtos ujjával az almáriumra:

— Néni, kérem, az ottan csakugyan rossz alma?

Alkalmassint ilyenféleképp történhetett az az első emberpárnál is a bibliai paradicsomban. Ámbár azoknál jóval világosabb volt a helyzet. Mert ők tisztában lehettek vele, hogy azért nem szabad enniük az almából, mert az a tudás fájának a gyümölesé! Gézuska azonban, az édes gyermek, csak annyit tudott, hogy a két alma ott diszeleg a szekrény tetején, és az a két alma már megromlott.

— De, ha már megromlott, — töprengett magában — valahányszor fölpliszlantott a tiltott gyümölesre, — akkor mért tartja ott mégis a néni? Hisz ő még sohasem evett a néninél romlott gyümölesöt! Hátha — s ebben csucosodott ki az ördög inceskedése — hátba az a két alma inkább nagyon is jó, és

nek tudása, ügyszeretete, hivatali képessége magasan felüláll az övön. Legkellemetlenebbül érintette a vasuti hivatalos világot Neugebauer Vikornak a nyugalomba küldése s különösen az a mód, ahogy ezt Marx elnök ur keresztül kényszerítette. Marx ur ugyanis Neugebauer igazgatónak impudált a levelet, mely lapunk tegnapi előtti számában jelent meg s melyben egy előkelő vasuti főtisztviselő nem a leghizelgőbbben nyilatkozott Marx urnak a hivatali képességéről s arról a feladatról, melyet betölteni van hivatva. Természetesen Neugebauernek ehhez a levélhez semmi köze sincsen, nem ő írta, nem tőle kaptuk s hasztalan hangoztatta ezt maga Neugebauer is, Marx ur csak úgy volt hajlandó némiképen napirendre térni felette, ha maga Neugebauer vállalkozik arra, hogy az államvasutak tisztikara élén üdvözlje őt új hivatalának elfoglalása alkalmából. Ez meg is történt, de ez volt aztán Neugebauernek utolsó hivatalos ténykedése. Nyomban kérte nyugdíjaztatását s eltávozott hivatalából.

Marx ur azonban nemcsak büntet, de jutalmaz is. Legalább is erre vall az a szándéka, hogy utódjává az elnökhelyettesi méltóságba Bacsinzky Vladimirt, a legfiatalabb üzletvezetőt kívánja kineveztetni. Nem ismerjük Bacsinzky ur képességeit. Lehet, hogy nagyon is rátermett erre az állásra. Az azonban bizonyos, hogy számos erre az állásra nagyon is méltó, kiváló férfut ér ezzel a kinevezéssel a legodiosabb mellőzés szegénye. Tekintve, hogy Bacsinzky még nincsen negyven esztendőse se s alig egy évtizedet töltött el vasuti szolgálatban, a komoly, higgadt főtisztviselőket sérelme a lehető legbátrabb. De hát Marx ur reformál, tör, zuz, aszerint, ahogy ezt magas méltóságának szélsője megkívánja. Pár hónappal ezelőtt még jaj de csendes ember volt!

A törvényszéki jegyzők kongresszusa. A törvényszéki jegyzők helyzetük rendezésének megvitatására e hónap 17-én országos kongresszust hívtak össze. A szabadkai és szekszárdi bírósági jegyzők nevében az előkészítő bizottság, tekintettel arra, hogy a mozgalom során több törvényszéki jegyzői kara szükségesnek tartotta pontos statisztikai adatok összegyűjtését és feldolgozását, körlevél útján értesíti az érdekelteket, hogy a kongresszus megtartását későbbre halasztották. Egyben felhívták a törvényszékek jegyzői karát, hogy

a néni csak úgy mondja, hogy rosszak? Hm, de ha így van a dolog, akkor mért nem veszi le őket a néni? Mért hagyja ott, amíg majd csakugyan meg tálnak romlani?

Heteken át birizgálta Gizuska lelki nyugalmát ez a megfajthetetlennek látszó talány, míg végre egy szép tavaszi reggelen, mialatt a vénkisasszony éppen átment két darab cukorért a másik szomszédasszonyhoz, a vásott kölyök kilesvén az alkalmas pillanatot, beosont a nyitva hagyott ajtón a csipkefüggönyös szobába, s az almárium mellett kis diványra tett székről macskaügyességgel lecsente mind a két darab almát a szekrény tetejéről.

Aztán a bünjelet, vagyis a széket, gyorsan visszatüntetvén a helyére, hamar beleharapott — Ádámnak is becsületére való élvezettel — az egyik almába, hogy csak úgy harsogott bele az éles foga alatt. Beleharapott és kipökte:

— Pfuj, csupa kukacsz!

Hamar beleharapott a másikba, de azt is rögtön kilökte a szájából:

— Pfuj, ez is csupa kukacsz!

Ebben a pillanatban tipegett be a szobába Natália néni. Természetesen tüstént átlátta a helyzetet, és kétségbeesetten csapta össze a kezét:

— Az almám! Az én édes, drága, kis almáim! — és sirva fakadt.

— De néni, kérem, — somfordált ügyesen az ajtó felé a kölyök — már mind a kettő pondrós volt.

Mire a néni, fölkapván a porlót:

— Mi közöd hozzá, akármilyen pondrós is volt ennyivalónak, amikor emléknem olyan szép volt! Takarodsz ki rögtön, semmirekellő!

gyűjtsék össze az adatokat s azok beérkezése után a törvényszékek háromnegyed részének csatlakozása esetére a kongresszus határnapját azonnal rövid időre ki fogják tűzni.

Jelölt-toborzás.

— A megezárt paktum. —

Budapest, április 13.

Folyik a jelölt-toborzás és ebben első sorban az aktív miniszterek és államtitkárok kapósa. Ma hozta a hivatalos lap *Kazy* József földmívelésügyi államtitkár kinevezését s estére már bekopogott nála Kiskunfélegyháza küldöttsége, hogy neki a jelöltséget följánlja.

Khuen-Héderváry miniszterelnök még gyengélkedik, de állapota már javul, úgy hogy legközelebb újra aktivitásba lép.

Bécsi forrásból napok óta híresztelik, hogy a Kossuth-párt a választásokra paktumot kötött a kormányval. Ma ezt az abszurd számarságot egy erőlyes czáfolat üti agyon. Reméljük, hogy józan emberek ezzel végleg napirendre térnek a bécsi hazugság fölött.

Mai híreink a következők:

A miniszterelnök gyógyul.

Gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök tíz nap óta lázas, de ez teljesen független a sérüléstől, mely hat nappal ezelőtt teljesen begyógyult. A láz kimutathatólag malarikus jellegű volt és valószínűleg régi bajának hasonló felújulása. Állapota eleinte súlyos volt, de tegnap óta megváltozott, amennyiben a láz jelentékenyen engedett. Emiatt napokig tartózkodnia kellett minden munkától, előreláthatólag azonban pár nap alatt a láz teljes megszűnése várható. Dr. *Lumnitzer* József főorvos különben naponta többször meglátogatja a beteget, kinek állapota iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Ma a kabinetiroda utján a király is érdeklődött, *József* főherceg pedig személyesen kereste fel a miniszterelnököt.

Megezárt paktum.

Bécsi forrásból azt a hírt terjesztik, mint hogy ha a választásokra vonatkozólag a Kossuth-párt vezetősége és a munkapárt között kartel jött volna létre. Ezen úgy bécsi, mint budapesti lapokban megjelent tendenciózus közlésekkel szemben hivatalosan megállapítják, hogy ez a híresztelés a legteljesebb valótlan, amit világosan bizonyít az a tény, hogy országszerte a Kossuth-párt jelöltjei erős küzdelemben vannak a munkapárt jelöltjeivel szemben.

Uj államtitkárok.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király a földmívelésügyi miniszter előterjesztésére *Kazy* József miniszteri tanácsost államtitkárrá nevezte ki, dr. *Bartók* József földmívelésügyi miniszteri tanácsosnak pedig az államtitkári címet és jelleget adományozta.

A horvát tartománygyűlés.

Zágrábban a horvát országgyűlés mai ülésén első sorban felolvasták az irományokat, azután áttértek a napirendre, az indennitást folytató tárgyalására. Elsőnek *Sisics* koalíciós szóval fel, aki a javaslatnak a közoktatásügyi és vallásügyi tárczára vonatkozó részével foglalkozik különösen. Áttér ezután a szerbek és horvátok közti viszonyra és csatlakozik a bannak ebben a kérdésben elfoglalt álláspontjához, hogy a horvát és a szerb: egy nép. Polemizál a szerb radikálisok szeparatistikus felfogásával és végül bizalmának ad kifejezést a kormány iránt, kijelentvén, hogy az indennitást elfogadja. Negyedórai szünet után *Radics* (paraszt-párti) emelkedik szólásra, aki a szerbek és horvátok közti viszonyról szól és a horvátországi pártviszonyokról beszél pártjának szempontjából.

A szünet után *Dragics* képviselő folytatja beszédét, amely oly hosszú volt, hogy délutáni ülést is kellett egybehívni. Böven szólt gróf *Khuen-Héderváry* politikájáról, mely az egész birodalmat

elnyomta, azután az egyes horvát pártokról beszélt. *Jemersics* képviselő közbeszólt: Ily zavaros beszédet még az utolsó paraszt sem mond! *Radics* megjegyzi, hogy az egyetemet báró *Rauch* bán teljesen letörte. Délután 3 órakor az ülést megszakítják, 5 órakor folytatják a tárgyalást. *Radics* tovább beszél a Starcevic-pártiak és a Frank-pártiak gyakran közbeszólnak. Később a tereméből majdnem mind eltávoznak. *Radics* üres padsorok előtt a szláv elem fontosságáról szól, állást foglal *Magyarország prepotenciája ellen* és hibáztatja a monarchia szövetségeit. Az indennitást elveti, bár bizonyos tekintetben elismeri a kormány jó intenczióit. Este félkilenc órakor az ülés véget ért. Legközelebbi ülés holnap.

A horvát paktum.

Többször irtunk arról a paktumról, melyet a kormány a horvátokkal kötött. Ma erről a paktumról a következőket olvassuk egy horvátországi levélben:

A Horvát-szerb koalíció kötelességet vállalt a magyar országgyűlésben gróf *Khuent* támogatni a magyar nemzet törvényes törekvéseinek letörésére irányuló küzdelemben. Horvátországban pedig köteles saját vállával rehabilitálni a régi nemzeti pártot és föltétlenül segíteni gróf *Khuen* jobbkezt, *Tomasics* bánt. Elleaszolgálatalul megkapta a horvát-szerb koalíció a „jogot“, hogy *Tomasics* bannak és kormányának az indennitást és költségvetést megszavazza, hogy a kormány választói reformjavaslatára szavazzon és ami a legfőbb, — szabad kezet kapott azon hivatalnokok zaklatására, akik nem vallják elveiket. Ezt az utóbbi koncepcziót annyira igénybe vette a horvát-szerb koalíció, hogy mi, horvátországiak, ezt kérdjük, vajjon hol élünk mi? Nálunk ebben a tekintetben annyira mennek, hogy nap-nap után olvassuk, hogy pártlapjaik, a „*Pokret*“ meg a „*Szrbobran*“ névszerint megnevezik ezt, vagy amazt, nekik nem tetsző politikai, vagy bírói hivatalnokot, közvetve kérdik a kormányt, vajjon az illető hivatalnok meddig fog helyén maradni és mikor helyezik át. Horvátországban manapság a legnagyobb veszedelem fenyegeti mindazokat, akik magyar érzelmiük, mert ekszisztenciájuk a horvát-szerb koalíció részéről gánccsolt eszközökkel tökrétetik. Szükség esetén ezt példával is igazolhatjuk. Egyelőre csak figyelmeztetni akartuk a magyar közvéleményt, mikép kötelessége gondot viselni a horvát viszonyokra, amelyek már a Macedóniában bevezetett rend előtt fennállott állapotoknál is rosszabbak. Gróf *Khuen* nak látszólag sikerült Horvátországban az állapotokat konsolidálni, tényleg azonban ezek az állapotok a horvát-szerb koalíció részéről folytatott személyes üldözés által annyira kiélesednek, hogy politikai konszolidációról Horvátországban szó sem lehet. Mindezek mellett természetesen legőbbit szenved a magyar állam tekintélye.

Uj főispán.

A király a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére *Erdődy* Sándor volt vármegyei főjegyzőt Maros-Torda vármegye és Marosvásárhely szabad királyi város főispánjává kinevezte.

A Tszelszky-affér.

A *Tszelszky* József és *Szmercsányi* György volt országgyűlési képviselők között a képviselőház utolsó ülésén felmerült összeszólalkozási ügyben dr. *Hoinrich* Antal ügyvéd, mint *Tszelszky* jogi képviselője által lefolytatott tárgyalások folyamán megállapítást nyert, hogy az ügy kölcsönös félreértésből keletkezett, ami kiemeltetvén, az ügy kölcsönös kijelentésekkel békés uton elintéztetett.

A Kossuth-párt.

A Kossuth-pártkörben ma a szokottnál több képviselő járt fenn. Ott voltak többek között *Hoitsy* Pál, a párt ügyvezető alelnöke, *Gál* Sándor, volt képviselőházi elnök, *Sághy* Gyula egyetemi rektor, alelnök stb. Felgyűlése óta ma jelent meg először a pártkörben *Kossuth* Ferenc, akit a párt tagjai zajos óvációkkal fogadtak. *Kossuth* Ferenc megérkezése után számos képviselőnél érdeklődött a kerületek viszonyairól. A párt több tagja élesen fakadt ki a kormány ellen a miatt, hogy kerületeikben a közigazgatási tisztviselők a kormánypárt jelöltjei érdekében nyíltan korteskednek. Amilyen természetesnek tartják a nemzeti munkapártnak azt a törekvést, hogy magának az országban hivatkozott szerenzen, épp olyan elítélendő, ha evégből a hivatalos hatalom eszközeit kívánják igénybe venni.

A Justh-párt.

A Justh-pártkör helyiségében mozgalmas élet uralkodott ma este. A párt elnökei közül: *Justh* Gyula elnök, gróf *Batthyány* Tivadar, *Bakonyi* Samu és *Holló* Lajos alelnökök, *Balla* Aladár volt főispán, továbbá számos képviselő és kültag járt fenn ma este a pártkörben.

A munkapárt.

A nemzeti munkapárt országos körében ma több küldöttség járt. A félegyházi küldöttség után a debreczeni, majd pedig a gyöngyöspatai kerület jelent meg és tisztelgett *Perczel* Dezsőnél, akinek megköszönte, hogy ifjabb dr. *Erdély* Sándort a párt hivatalosan is jelölte a gyöngyöspatai kerületben. A kormány tagjai közül a pártkörben voltak: *Lukács* László pénzügyminiszter, gróf *Serényi* Béla földmívelésügyi miniszter, gróf *Zichy* János vallás- és közoktatásügyi miniszter, dr. *Székelly* Ferenc igazságügyminiszter és *Hazai* Samu honvédelmi miniszter.

Választási mozgalmak.

Budapesten a VII. kerületben az Eötvös-párt nap-nap után nagyobb tért hódít a választópolgárok körében. A végrehajtó-bizottság szombaton este pártvacsorára gyűl össze, amelyen a közeli napokban tartandó értekezletet rendjét beszél meg. Vasárnap délelőtt 11 órakor a kültekik óhajására az Aréna-uton lévő *Putzer*-féle vendéglőben népgyűlés lesz. Az Eötvös-párt végrehajtó-bizottságához tudvalevőleg tegnap a városiigeti rész lakói levelet intéztek, amelyben egyenesen felszólítják a pártot, hogy a Csikágó előtt külön is részletezzék Eötvös programját. „A Csikágó már megmozdult, — így végződik a levél — most már Önökön a sor.“ Ez fog megtörténni a vasárnap délelőtt tartandó nagygyűlésen.

A Lányi-párt ma este pártvacsorát tartott, amelyen a Kossuth-párt részéről *Thaly* László és *Halász* Lajos, a Justh-párt részéről *Eber* Antal és *Justh* János jelentek meg. A vacsorán a választópolgárok igen nagy számban vettek részt. *Eber* Antal a küzdelem sikerére üritette poharát. *Lányi* Mór tetszéstől kisérve fejtegette politikai hitvallását.

A II. kerületi munkapárt e hó 17-én, vasárnap, délelőtt 11 órakor a budai *Nigadó* első emeleti termében tiltakozó nagygyűlést rendez, amelyen állást foglal dr. *Lendl* Adolf képviselőjelölt érdekében.

Kiskunfélegyháza választópolgárainak nyolcvan tagu küldöttsége járt ma délután 4 órakor a földmívelésügyi miniszteriumban, hogy *Kazy* Józsefnek, a földmívelésügyi miniszterium újonnan kinevezett politikai államtitkárának a félegyházi választókerület mandátumát feljánlja. Szabó M. János előadta a küldöttség kérését, amire *Kazy* József kejeletette, hogy a jelöltséget elfogadja.

— Én ez alkalommal programmot nem adok, mondtá, mert hiszen az kifejtetni lesz alkalmam akkor, ha szerencsés lesz az önök szép otthonában megjelenhetni.

Nehéz idők előtt állunk, t. uraim, de meggyőződésem, hogy ha az isten megsegít és mindnyájan, kik a haza javát őszintén kívánjuk, összetartunk, úgy ezen nehéz idők viharán dicsőséggel fogunk átjutni.

Este fél 8 órakor a Bristol-szálló nagytermében az államtitkár vacsorát adott a küldöttség tiszteletére.

Jelen voltak *Hieronimi* Károly kereskedelmi miniszter, gróf *Serényi* Béla földmívelésügyi miniszter, továbbá gróf *Tisza* István *Perczel* Dezső, báró *Harkányi* Frigyes, gróf *Teleki* József és még számosan.

Az első felköszöntőt dr. *Deskó* József mondta, ki *Kazy* Józsefre üritette poharát. *Kazy* József államtitkár mondott azután felköszöntőt, amelyben megköszönte a félegyháziak részéről ért kitüntetését. Ezután *Hieronimi* Károly kereskedelmi miniszter szólt fel és lelkes szavakkal biztította a választókat, hogy vigyék diadalra *Kiskunfélegyházán* a nemzeti munkapárt zászlaját. Gróf *Tisza* István mondott azután beszédet. A mai társadalmat, — ugymond — szegénynek tartja. Nagy erkölcsi tökélet lát a magyar nemzetnek a magyar Alföld testében élő egészséges népében. A nemzet nagy többsége mindig békés nyugodt polgárokból állott. Sajnos, akadtak kalandorok, akiknek sikerült ezeket a békés, munkás polgárokat törekvéseikben megbontani. Nem szabad tűrni, hogy továbbra is akadjanak, akik szenvedélyükkel a békés népet a legnagyobb veszedelembé vigyék. Buzdíttja a félegyháziakat, hogy legyenek férfiak a küzdelemben és tartsanak össze, mert csak így fognak eredményt elérni és csak így fognak diadalt elérni

Kazy József zászlójával. Ezután még számos felköszöntő hangzott el.

A debreczeni harmadik választókerületi munkapártjának küldöttsége járt ma Budapesten, hogy Láng Lajos titkos tanácsos, egyetemi tanárnak a kerület képviselőjelöltségét följajánlja. A küldöttséget Szávay Gyula pártelnök vezette. Láng Lajos, a nemzeti munkapárt országos körében fogadta a küldöttséget, amelynek nevében Szávay Gyula pártelnök üdvözölte őt és fölkérte a debreczeni harmadik kerület képviselőjelöltségének elfogadására. Láng Lajos hálásan megköszönte a följajánlott jelöltséget s kölcsönösnek mondotta azt a szeretetet, amely őt Debreczennel összefűzi. Láng Lajos a küldöttség tagjait meghívta a Hungária szállóba vacsorára.

A románok szerepe a választásokon. A nagysebenedi román választókongresszus által kiküldött végrehajtó-bizottság még nem állapította meg véglegesen képviselőjelöltjeinek névsorát. A körükben uralkodó felfogás szerint azonban bizonyosra vehető, hogy a románok a mostaniakhoz több kerületet fognak hódítani. Vannak, akik túlzott reményekkel kecsegtetve magukat, 30-35-re teszik a nyerendő román nemzetiségi mandátumok számát. Kétségtelenné látszik, hogy a nagysebenedi választókongresszus óta a románok helyzete a kormányval szemben tisztázódott. Legalább erre vall az aradi „Tribuna“ mai vezércikke, amely kifejti, hogy ha Khuen-Héderváry gróf a király által elébe szabott programhoz ragaszkodik, a románoknak ezzel megadódik a lehetőség arra, hogy a választásokon a kormányval együtt működjenek. Amíg ugyanis eddigelő a múltban egy magyar párttal sem volt lehetséges a románság együttműködése, most, úgy látszik, oly utak nyíltak, melyeken a kormányval való érintkezés, illetőleg az ahhoz való közeledés lehetővé vált. A román nemzetiségi párt végrehajtó-bizottsága mérlegelve e helyzetet, utasítani fogja az egyes kerületek román választóit, hogy az esetben, ha a román nemzetiségi párt nem állít külön jelöltet, a kormány jelöltjére adják szavazatukat. A lap reményli, hogy a román választók méltányolni fogják a végrehajtó bizottságnak nagy, fontos és felelősségteljes feladatát.

Az alsólendvai kerületben ifj. gróf Festetich Pál lép fel Justh-párti programmal.

A poroszlói kerületben Malatinszky Györgyöt jelölték Justh-párti programmal.

Szamosujvárott a város választópolgársága tegnap tartotta jelölő ülését és azon egyhangulag Dániel László volt orsz. képviselőt jelölték képviselőjelöltül és erről őt a következő táviratban értesítették: Méltóságos Dániel László urnak Budapesten. Szamosujvár sz. kir. város független érzelmi polgárai teljes meggyőződésből, átérzve és méltányolva azon politikai elveknek igazságát, amelyet méltóságod személye a nemzet jobbjára felelt aggodásban a közel múltban oly gyakran váltakozott politikai áramlatok daczára, mint a törvényhozó képviselő feladatának ideális magaslatán áll, minden befolyástól független egyéniség képviselt, a mai napon tartott értekezletükön elhatározták, hogy méltóságodat felkérjük, mikép a városnak a nemzet törvényhozásában való képviselőtét jövőre is elvállalni sziveskedjék. Midőn a pártértekezlet megbízásából erről méltóságodat értesítjük, reméljük, hogy elhatározása a haza és városunk érdekében csak kedvező lehet. A Dániel László-párt megbízásából dr. Forgách Tivadar elnök, Gebhardt Károly, idősb Papp Márton, Bárány Márton alelnökök, Narra Kristóf titkár.

Dániel László táviratban értesítette a szamosujvári pártíveit, hogy a jelöltséget pártonkívüli (Bánffy) programmal elfogadja és beszámoló beszédét e hó 17-én, vasárnap fogja megtartani. Szamosujvárott a volt képviselő fogadtatására nagy előkészületeket tesznek.

A titeli csajkáskerület munkapártja holnap tartja alakuló gyűlést a kaszinó termében. A jelöltséget táviratilag Zákó Milán nyug. főispánnak, a kerület volt képviselőjének ajánlják fel. A gyűlésre a csajkáskerület 15 községéből számosan jelenttek be részvételüket.

A somorjai választókerületben dr. Herzfeld Samu ügyvéd lép fel nemzeti munkapárti programmal. Ellenjelöltje Sággy Gyula Kossuth-párti.

Erőszakoskodó főispán. Székelyudvarhelyről írják: Megyeszerte felháborodást kelt az eljárás, amit a munkapárt vezet, élükön az erőszakosságát a munkapárt vezet, élükön az erőszakosságáról közismert gróf Haller János főispánnal tanúsítanak. Székelyudvarhelyen Ugron János volt darabont-főispán lépett fel munkapárti programmal. Az ő érdekében működik most az egész megyében folyik a vesztegetés és lélekvásárlás. Különösen a hivatalnokok, az állami és megyei tisztviselők vannak kíméletlen presszióknak és zaklatásnak kitéve, hogy a munkapárt mellé álljanak. Az egyik pénzügyigazgató ívet körözött a hivatalában aláírás végett, hogy így tudja meg, ki a mun-

kapárti a hivatalnokok közül. Aki az aláírástól huzódik, azt áthelyezéssel fenyegetik. A vasuti pénztárnokot ellenzéki szellemű beszédeért áthelyezték.

A nyírbátori kerületben gróf Károlyi Imre munkapárti visszalépett és helyébe dr. Vadász Lipót kisvárdai ügyvéd lép fel. Vadász a jövő léten tartja programbeszédét. A Justh-párt jelöltje Uray Miklós.

A kovásznai kerületben dr. Zakariás János volt országgyűlési képviselő Zabolára érkezett, hogy programbeszédet mondjon. Ebben azonban az egybegyűlt választók megakadályozták, úgy hogy Zakariás a programbeszéd elmondása nélkül volt kénytelen eltávozni.

A megyszói kerületben dr. Nagy Sándor lép fel a munkapárt programjával.

Kérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy kerületükben a választási mozgalmakról bennünket kimerítően és időről-időre értesíteni sziveskedjenek.

Zászlók, jelvények Linhartnál, Hunyadi-utca.

A „Zrinyi“ vizrebocsátása.

— Kinos jelenet Mária Valéria főhercegné és Hohenberg Zsófia hercegné közt. —

Trieszt, április 13.

(Saját tudósítónktól.) Ragyogó napfényben, ágyuk dörgése és ezrek örömrivalgása közt lendült a kék Adria szeliden fodrozó tükrére a legújabb csatahajó, a „Zrinyi.“ A Triesztben állomásozó hajókon zászlókat lenget a szél, Trieszt lakossága ünnepi díszben tódul San Marcobá, hogy jelen legyen az új csatahajó felszentelésén. A kikötőben apró gözcsoznak surrannak meghívott vendégekkel, akik iparkodnak, hogy idejében érkezzenek a fenséges vendégek fogadására.

Pontban tíz órakor föltűnik a kikötő előtt a „Laeroma“ csatahajó, amelyről a Brioniból érkező Ferencz Ferdinánd trónörökös és neje szállnak gőzbarkába és sietnek a keresztelő színhelyére. Közvetlenül ezután megdöriülnek a hajóhad ágyui és jelentik, hogy Ferencz Szalvátor és Mária Valéria főhercegné érkeznek.

S e perctől kezdve mellékessé válik az egész hajószentelés, amely a rendes, sablonos formában folyik le s amelyről már rövid tudósítást küldöttem. Más kép bontakozik ki előttünk, kinos, kellemetlen jelenet, amely megdöbbsent mindenkit, aki tanuja lehet. Lejátszódott egy darab a titokzatos jövőből, amely, úgy lehet, telítve lesz daczal, dühvel, néma és hangos elszántsággal. Hangtalan, de föltűnő, roppant kinos összecsapás történt a trónörökös-pár és Mária Valéria főhercegné közt.

Általánosan föltűnt, hogy a trónörökös-pár érkezésekor — holott ezt így írja elő az etikett — Ferencz Szalvátor főherceg és Mária Valéria főhercegné még nem voltak az udvari pavillonban. Szándékosan történt a késés, nehogy Mária Valériának fogadni kelljen Hohenberg Zsófia hercegnőt, a trónörökös nejét. A trónörökös-pár várt a főhercegnőre, aki mikor megérkezett, hideg, csaknem sértő fejbőlintással üdvözölte a trónörökös nejét s az egész időn át többé figyelemre sem méltatta őket. A trónörököshöz közel állók látták, hogy fehérre váltik arca és az ajkára harap. A szeméi villámokat szórták és semmivel sem leplezte, hogy nagy megerőltetésbe kerül hidegvérének megtartása. Az ünneplő közönségnek csaknem elállott a szive verése: Mária Valéria főhercegné továbbra is úgy tett, mintha a trónörökös-pár egyáltalában nem lett volna jelen és ha tette, hátat fordított Hohenberg Zsófiának. A hercegnő za-

vartan babrált a kezében lévő virágcsokron és többször kérő pillantásokat vetett férjére. Végtelenül kinos, hosszú percek teltek így, amíg végre megkezdődött az ünnepi ak-tus, amely elfoglalta a főhercegnőt.

A vizrebocsátás után Ferencz Ferdinánd és neje nyomban hajóra szálltak és Gradó irányában elhajóztak, csak ezután távoztak a főhercegi vendégek.

Triesztet csakhamar beszárnyalta a kellemetlen incidens híre és a lakosság lázban tárgyalta a kinos eseményeket.

KÜLFÖLD.

György király a görög helyzetről. György görög király kihallgatáson fogadott egy olasz újságíró és a helyzetről a következőképp nyilatkozott előtte:

A válság véget ért. Görögországban ismét megkezdődik a nyugodt politikai élet, amire az országnak nagy szüksége van, hogy gazdaságilag fejlődhesse. Nem a görög törvények szorulnak reformra, mert hiszen azok mind szabadelvűek, hanem a politikai élet jellegét kell megváltoztatni. Kívánatos volna ezért, hogy elvi alapon keletkez-nének az országban politikai pártok, nem pedig személyes érdekek kielégítését elérni akaró csoportok, amit csak a népnevelés reformjával lehet elérni.

A király aztán rámutatott arra a haladásra, ami Athén és Görögország életében és fejlődésében észlelhető, majd azzal fejezte be a hírlapíróval folytatott beszélgetését, hogy szeretné, ha az ország vas-, ezüst-, ólom- és márványbányáit sikerülne kiaknázni és így az ország bányászatát fellendíteni.

Péter király otthon. Péter király kíséretével együtt délelőtt 9 órakor visszatért külföldi utazásáról. Fogadására a belgrádi pályaudvaron megjelentek Sándor trónörökös, Pál herceg, a miniszterek, a külföldi követek, szkupstinai képviselők, valamint a polgári hatóságok fejei.

A szerb lapok meglegedésüknek adnak kifejezést Péter király pétervári és konstantinápolyi látogatásának lefolyásairól, amelyek kedvező következményekkel fognak járni Szerbiára. A Szamo Uprava kormánylap Miklós czárnak valamint a szultánnak a tanúsított nagylelkű jókaratáért a szerb nép nevében köszönetet mond.

Zsidó miniszter Törökországban. A török kormány elhatározta, hogy a közmunka-minisztériumot, amelyhez most a kereskedelmi ügyek is hozzátartoznak, két részre osztja és külön minisztérium hatásköre alá rendeli a kereskedelmi ügyeket. A minisztérium élére Konstantinápoly egyik képviselőjét, az izraelita vallású Faraggi ügyvédet szemelték ki. Törökországban az izraeliták külön nemzetiséget alkotnak és mint ilyennek 14 képviselőjük van a parlamentben. A jelenlegi kabinet tagjai közül kettő, a közmunka- és a földművelésügyi miniszter keresztény, a többi muzulmán. Nemzetiségre nézve, a törökökön kívül van két arab, egy örmény és egy görög miniszter.

A francia főpapság és a választások. A közlegő franciaországi választások, melyek tudvaleg május elején fognak lefolyni, élénken foglalkoztatják a francia katolikus közvéleményt. A püspökök pásztorleveleikben foglalkoznak a választásokkal és kioktatják híveiket teendőikre. Coullié lyoni bíborosérsek a következő rendelkezéseket tette közzé: 1. Minden katolikusnak szigorú kötelessége, hogy választójogát gyakorolja, még pedig úgy, hogy lelkiismeretével ne jöjjön ellentétbe. 2. Jelenleg két főkérdés érdeklí a francia katolikusokat: az egyház szabadsága és a szülők szabadsága, hogy gyermekeiket keresztény nevelésben részesíthessék. 3. Nagy hibát követ el az a katolikus, ki szavazatát olyan jelöltre adja, aki szóban, írásban vagy tettel megmutatta, hogy ezen vallásos szabadságoknak ellensége. Amelto párisi érsek a választásokra kiadott pásztorlevelében többek között a következőket mondja ki: „Kettősen szent kötelességünk, hogy mindent megtegyünk, ami erőnkön túl van, hogy végét vessük a harcnak, mely nemzetünknek éppen olyan káros, mint vallásunknak. Még egyszer kijelentjük a pápával és az egész főpapsággal, hogy: nem a kormányformával törődünk, hanem a katolicizmus szabadságával, biztonságával, mondhatnók létével, mely hazánkban koezán fo-

rog." Az érsek is hangsúlyozza a választási kötelezettséget és hogy olyanokat kell választani, kik az egyház szabadságáért sikra szállanak.

A szerb tisztek adóssága. A lapok jelentése szerint Sándor herceg trónörökös megragadta a kezdeményezést a szerb tisztakar adósságainak rendezéséhez. A trónörökös kérésére Hartwig belgrádi orosz követ egy pétervári pénzesporttal négymillió dinár hitelnek a szerb tiszti egyesületnek való engedélyezése dolgában előzetes tárgyalásokba bocsátkozott, melyek már hír szerint kedvező eredményre vezettek.

A Dreadnoughtok harci értéke.

Budapest, április 13.

A jövő háboru hadihajója kétségkívül a „Dreadnought” típus. Az eddigi tapasztalatok bizonyítják, hogy az aggodalmak e hajóóriások használhatósága miatt teljesen szertefoszlottak és ma már Japán és az amerikai Egyesült-Államok tultesznek Anglián, mert legújabb Dreadnought típusu hadihajójuk huszonhét és harminckétezer tonna között váltakozik.

Az ma már körülbelül megállapított tény, hogy a legközelebbi tengeri hadjáratban a Dreadnoughtok döntik el a csata sorsát. A többi hadihajók, ugyiszólván az ő védőszárnnyuk alatt, másodrangú szerepre szorúlnak. Ez az oka annak, hogy Anglia lázasan építi a Dreadnoughtokat s meglevő óriási hajóhadát teljesen figyelmen kívül hagyja.

A modern harcászat legújabb vívmányai mellett az az eszme merült fel, hogy olyan hadihajókat kell építeni, melyek ellent tudnak állni az ellenséges tüzéség legerősebb lövegeinek is. Ezenkívül a hajófenéknek is olyannak kell lennie, hogy akna- vagy torpedo-löveg robbanás esetén megóvna a hajót az elmerüléstől. A lövegek hatását csak úgy lehet csökkenteni, ha azok csapódó erejével arányosan megerősítik a hajópánczél. Aknarobbanás ellen pedig csak egy védelem van: két-, esetleg háromszoros pánczélfenék ugyanannyi rekeszszel. Ez a védekezési módszer azonban a hajó úrtartalmának nagyrészt lefoglalja. Ezért kellett akkora úrtartalmu hajókat építeni, hogy mind e követelményeknek megfelelhessenek.

Nagy előnyük a Dreadnoughtoknak, hogy tüzéségük kaliberje az eddig ismert kalibernek legnagyobbja. Már pedig a hadihajó értéke tüzéségének erejétől függ. Nem régen a 20 cm. nehéz, a 12 cm. közép-kaliberűk szerepelt. A most vízrebocsátott Radecky-típusu hadihajónk 30.5 cm. kaliberű ágyúkkal van felszerelve. Ezeknek a lövegei hatezer méteres távolságból keresztülhatolnak a legerősebb pánczélon is, míg a 24 cm. kaliberű ágyúk ötezer méternyi távolságra csak a középerejű pánczélú furják át.

A nagy tonna tartalmu hajók nagyobb gépekkel is rendelkeznek és így gyorsaságuk is fokozható. Ez pedig szintén egyik főerőssége a modern hadihajónak. Nagy gyorsaságánál fogva ugyanis oly távolságra tartja magától a nálánál kisebb hajót, hogy az könnyebb tüzéségével nem érheti el. Például a Dreadnought hajó nehéz tüzésége hétezer méterrel hatásosan veheti tűz alá a középkaliberű ágyúkkal felszerelt hadihajót, mert ennek lövegei csak ötezer méternyi távolságból érhetnek el hatást. Gyorsabb járatánál fogva a Dreadnought olyképp irányíthatja a tűzharcot, hogy a lassabb járata hajót állandóan hétezer méternyi távolságra tarthatja magától. Ennek eredménye aztán, hogy a középkaliberű ágyúkkal felszerelt hajó ugyiszólva védtelenül áll a Dreadnought ágyúinak tüzeiben.

Mindezek az előnyök birták rá a hatalmakat, hogy újabbán a lehető legnagyobb tonnatartalmu hajókat építsenek.

A most vízre bocsátott Radecky típusu hadihajónk a harmadik, tehát az utolsó egysege a legnehezebb sorhajóosztályunknak.

Mikor ezeknek a hajóknak építését tervbe vették, tehát 1904-ben, ez képezte a legerősebb típus. Ma már, miután Anglia három évvel később 1907-ben építeni kezdte az első Dreadnoughtot, csak másodrangú értékkel bírnak. Szóval, megint ott vagyunk, ahol hat év előtt voltunk, vagyis ismét elavult hajókkal isten tudja hanyadik sorrendbe kerülünk a tengeri hatalmak között.

Az Akadémia meczénása

— Kaszelik.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 13.

A fővárosi közönsége hetek óta keresi a feleletet arra a titokzatos kérdésre, hogy ki lehet az a bőkezű adakozó, aki hatszázezer koronát azzal a célzattal hagyott az Akadémiára, hogy az összegből a külföldi egyetemeken katedrát állítsanak a magyar közjog, irodalom és nyelvtudomány részére. A fővárosi előkelő és megbízható köreiből sikerült megtudnunk, hogy a nagylelkű alapítvány: hagyomány. Az adakozó, aki már nincsen az élők között, s aki életének nagy részét a külföldön töltötte el, a halála után akarta expiálni azokat a mulasztásokat, melyeket, mint dúsgazdag ember, nemzetével szemben elkövetni vélt. Huszonkét millió korona vagyonából tizenkét milliót az örökösöknek, tíz milliót pedig jótehetségére hagyott. Ebből a tíz millió koronából csak az a hatszázezer koronás hagyomány jutott a nyilvánosságra, melyet az örökösök az Akadémiának juttattak. Az alapító, akinek kiléte már annyira találgatásra adott okot, nem más, mint Kaszelik Jenő, a különzsegeiről ismert fővárosi milliomos, aki nemrégén Cannesben meghalt.

A tapogatózás természetesen a fővárosban még egyre tart és az izgatott kérdés a külföldi sajtót is érdekli. A *Neue Freie Presse* nyomán gróf Széchenyi Lászlónak és nejeének *Vanderbilt* Gladisznak a neve is belekerült a kombinációk sorába és ma *Berzeviczy* Albert, az Akadémia elnöke is nyilatkozott az ügyről.

— Fogalmam sincs róla — jelentette ki *Berzeviczy* az öt meginterjúvuló újságíróknak — hogy ki lehet az adakozó, mert az Akadémia rövid értesítésen kívül semmiféle hivatalos bejelentést nem kaptunk, még magánúton tett kérdésködésemre sem adott fölvilágosítást a közjegyző. Én ugyanis azért szerettem volna az alapító nevét — a legteljesebb diszkrécióval — megtudni, hogy vele magával tárgyalhassak az alapítvány feltételei felől. Nagyon valószínűnek tartom, hogy a magyar közjog, nyelv és irodalom tanárszékének fölállítására nem fog mindenütt sikerülni, ahol szeretnénk. Szerettem volna tehát az alapítóval megállapodni arra nézve, hogy mit tegyünk ilyen esetekben.

Az Akadémia igazgatósága még nem tárgyalt az alapítvány felől, a részletekről tehát semmit sem mondhatok még, mert nem is tudhatok semmit. Egyáltalán, az Akadémia alig tud még valamit az alapítványról, már ezért sem foglalkozhatott vele behatóan. Ma még az összeg nagyságát sem tudom pontosan, azt tudom csak, hogy tekintélyes, számottevő összeg, amelylyel szép és nagy dolgokat lehet csinálni.

Hogy ki lehet az alapító? Nem is setjem, tehát azt sem mondhatom, hogy valóban Széchenyi grófok-e, sem azt, hogy nem ők. Az alapító olyan szigorúan ragaszkodik az inkognitójához, hogy a közjegyzőtől semmit sem lehet megtudni.

A nyilvánosság tehát erről legautentikusabb oldalról sem kaphatott kíváncsiságát kielégítő felvilágosítást. A kötelező diszkréció azonban, mely most még homályban tartja a nagy ajándékot, bizonyára eloszlik majd, amikor az Akadémia hivatalosan is megkapja a közjegyző bejelentését, mely minden valószínűség szerint igazolni fogja információinkat.

Gazdátlan csomagok.

— Árverési csendélet. —

Budapest, április 13.

Brehm az állatok világáról írott munkája kissé hiányos. A hiénákról írott ismertetések a foltos és csikos hiénákban merülnek ki. A kiváló természettudós megelégedett az árverési hiénákról. Ámbár ezek részben csikosak — ha csikos nadrágban járnak. Részben foltosak, mert ruhájukon akad pecsét bőven. Mindenütt megélnék, ahol a kultura vétel és eladás alakjában nyilvánul meg. A bajba került embertársak bőven táplálkoznak. Rendesen csoportokban mennek zsákmány után, amely műveletet árverésnek hívják. Tudniillik verik az árakat felfelé, nehogy valamelyik szegény halandó olesón jusson az árverés alá kerülő holmikkhoz.

Közelebbi tanulmánytétel okából elmentünk ma reggel a Nyugati pályaudvarhoz, ahol csoportos felvonulás volt várható. A pályaudvar kilenczedik számú szertárában ma reggel kilencz órakor árverezték el a gazdátlan csomagokat; javarészen kézbesíthetetlen vagy el nem fogadott árukat. A hatalmas terjedelmű pályaudvar Váci-utra eső részének sin-káoszán kell keresztül ballagni, a kora reggel napsugaras levegőjében csengenekonganak a bur és egyéb villamos kocsi csengői, társzerek robognak ide-oda, szinte örül az ember, hogy bódult fejjel minden baj nélkül érkezik a hatalmas tárház falépcsőire.

Nem vagyunk az első. A megelőzők serege beszélgetve vagy egymást mustrálgatva álldogál a barna, oldaltjáró kapu előtt. Nekünk is kijut a szemléltetésből. Aztán megnyugodnak: czeruza a kézben, jegyzőkönyv az ujjak között, no ez nem vásárolni jött — egyeznek meg az árverési hiénák. Mert ők azok. Itt-ott lézeng köztük idegen is, sőt egy asszony is akad. Félreuzzák a kapukat és a várakozók beözönlenek a tárház dohoszagu, salétromos levegőjü árverési részébe. Néhány vasuti forgalmi tisztviselő járkál ide-oda fázékonyan az egymásra halmozott holmik között s a rácsos tul megkezdődik az árverés.

A hiénák közé keverednek frissen jött, petroleumszagu krajzlerek, pápaszemes telekítév: törzsfőnökök és árverés közben élcelnek, ovesegnek egymással.

— Egy lendítőkerék! Husz korona!

— Husz korona először! — rivalja a bakterkinézésü öreg vasuti.

Megnézik közelebből.

— Huszonegy! — mondja egy ur, akiről később lehull az inkognitó és kiderül, hogy Spitzernek hívják.

— Lendítőkerék? Hát ha fellendíti az üzletét! Huszonkettő! — vág közbe valaki. S emelkedik az ár feljebb, elkelt a lendítőkerék.

— Harmincz darab sonka! Száztizenöt kiló!

Egy fűszeres birokra kél a hiénákkal, végre győz.

— Egy hordó finom olaj! — folytatódik az árverés s úgy megy, mintha olajjal kennék.

— Tíz tuczat alcónadrág! mondja az árverés vezetője.

— Mutassa! Milyen nemű? tudakolja valaki.

— Fehérnemű! mutatja a holmit a vasutas. Férfire való!

Olesón elmegy ez is. Aztán a leghumorosabb sorrendben kerül árverésre: liszt, kocsikenőcs, rézüntvény, tojás, kis gazdasági gép.

— Két élő diszfa szalmába csomagolva!

— Két korona, mondja az egyik árverelő.

— Ne vegye meg, gyöngye az a fa, nem bírja meg magát! beszél le egy elméskedő társa, közben megveszik a fákat.

Felbontogatják a lezárt utazóládákat, deszka alkotásokat, bál-ókat. Ágyneműek, ruhák, apró holmik garmadával kerülnek ki belőlük és profán szemek hatolnak be a kézbesíthetetlen csomagok feladójának vagy czimzettjeinek titkaiba.

— Husz kiló szegedi paprika!

Végig kóstolgtatják. Nem elég édes, de elkél.

az is. Azután gummicsovők következnek. Csodálkoztunk volna, ha az irodalom nem lenne képviselve az árverés alá kerülő holmik között. Tekintélyes tömegben kínálják a Tolnay Világ Lapját. Néhány ezer leletett benne.

— Egy korona! — ennyi volt a kikiáltási ár és ennyiért gazdája akadt.

— Egy koffer. Benne husz gallér.

— Milyen számu, érdeklődik valaki.

— 4739! — mondja komolyan a vasúti. Akí a tárgyszámot nevezi meg a gallérszáma helyett.

— Egy kicsit bő lesz, mondja a czingár liéna, aki szempillantásra ítélve 36-os gallérokat viselhet.

Aztán egy pillanatra elnémul a tréfa hangja. Csend lesz.

— Három darab faragvány! — hangzik az elágyult kiáltás.

— A Megváltó, a keresztén. Csend van. Valahol hátul megszólal egy asszony:

— Egyet megveszek. Olcsón jutott hozzá s elfogyott a másik kettő is.

Azután jöttek a legvegyesebb holmik. Elkelt minden és szinte délfelé járt már az idő, mikorra az aktus befejeződött. Kiki hóna alá, a hátára vette a holmiját vagy kocsira rakta és mentek szanaszét a városba.

A tárházra ráborult a látvalos csend — a legközelebbi árverésig.

A közegészségügy mizériái.

— Báro Müller Kálmán lemondott. —

Budapest, április 13.

A mai nappal szinte pótolhatatlan veszteség érte a fővárosnak amugy is gyenge lábón álló közegészségügyét. Báro Müller Kálmán, a balparti kórházak igazgatója, lemondott fontos állásáról. A tudós tanár a délelőtt folyamán megjelent dr. Bárczy István polgármester előtt és bejelentette állásáról való lemondását. A beavatott körökét éppenséggel nem lepte meg ez a hír; jóformán mindenki tudott a báro lemondási szándékáról, mely régebbi keletű. Müller Kálmán, aki évtizedes munka árán kórházainkat európai színvonalra emelte, s akinek működése szinte elválaszthatatlan közegészségügyi intézményeinktől, már luzamosabb idő óta nincsen megelégedve az állapotokkal, amelyeknek az ódiomat állásánál fogva pedig ő maga kénytelen viselni. Különösen kedvét szegték azonban azok az állandó emomáliák, melyek a betegek elhelyezését illetőleg felmerültek.

Müller Kálmán báró övek óta sürgeti a kórházak kibővítését, valamint egy új városi és több állami kórház építését, hogy végre akadálytalanul kezelhessék a betegeket. Humánus törekvését azonban senki sem támogatta. A kezdeményező lépéseknél jóformán az egész mozgalom megakadt, sőt nem is olyan régen akadt olyan hang is a főváros közgyűlésén, mely fontosabbnak jelentette ki a templomoknak, mint a kórházaknak építését. Ilyen viszolyok között, amikor az állam tizennégy év óta mitsem tesz a kórházakért és tulságosan a főváros sem buzgólkodik az ügyért, természetes, hogy báro Müller Kálmán utolsó argumentumnak már csak a lemondását hozhatta fel. Remélhető, hogy ez a személyes érv az állam és a főváros szunnyadó kötelességérzetét is felébreszti s megköczkáztatnak egy-egy gondolatot azokért a szerencsétlen betegekért, akiket csak a legnagyobb nehézségek árán lehet elhelyezni a kórházakban, vagy pedig egyáltalán nem tudnak helyet szorítani számukra. A báro Müller vezetése alatt álló kórházak mindössze kétezernyolcszáz beteg befogadására vannak berendezve, holott a jelentkezők száma kétannyi. Sokat beszélhetnek erről a mentők is, akik gyakran kórházról-kórházra kénytelenek vándorolni, amíg betegüket valahol elhelyezni tudják. Ha mindezt mégis sikerült a lehetlenséget is legyőzni és a kórházakra szorult betegek nem kerültek az utcára, ebben az államnak csakugy, mint a fővárosnak édes-kevé az érdeme. Egyedül báro Müller Kálmán lelkiismeretes munkájának, energiájának köszönhető, ha a nagyobb és általánosabb bajt elkerülhették.

Természetes, hogy az állapotoknak ezt a napról-napra való elintézését lehetetlen volt a végtelenségbe nyújtani. A betegek száma állandóan emelkedik s a mizériák egyre sürögöbben követelték a végeleges orvoslást. Ez azonban egyre késett és egyelőre semmi remény sincsen, hogy a felettes hatóságok tunyasága megváltozzék. Ha mindezekhez még hozzávesszük, hogy a balparti kórházak igazgatójának mindössze hatezer korona az évi fizetése, s hogy ebből a csekély összegből egy nagyfontosságú és nagy felelősséggel járó állás költségeit kell fedezni — igazán csodálkozunk kell azon a türelmességen, melylyel báró Müller eddig is kitarított hivatala mellett. A fővárosi kórházak nagy reorganizálásra várnak, reméljük, hogy az állam és a főváros nem fogják elmulasztani, hogy ehhez a jelentőségteljes munkához báró Müllert, nélkülözhetetlen képességeinél fogva, megszerezze.

Kifi-háboru.

— Pékmesterek és segédek. —

Budapest, április 13.

A közönség legkevésbé sem riadt meg a pékmesterek hadüzenetétől s attól a hírtől, hogy ma reggel nem lesz fehér-sütemény, ugymint kifli, zsömlé és egyebek. És hogy az aggodásra nem volt okuk, bizonyította a fehér süteményeknek mai nagy tömege, mely a fogyasztók rendelkezésére állott. Szóval az egész ügy kifliháborura zsgorodott össze.

A főváros hatósága is élénk figyelemmel kíséri a sütőipari mozgalmat. A főváros közigazgatási és közlekedési ügyosztályának vezetőjéhez, Folkusházy Lajos tanácsoshoz beérkezett jelentések szerint a sztrájk ez ideig nem mutat oly jelenséget, amely szükségessé tenné a hatóság beavatkozását. A jelentések szerint a sütőipari telepeken a mesterek rendelkezésére álló segédek teljesen elegendők arra, hogy a főváros szükségletét ellássák. Hiány csak a fehér-süteményben lehet, amelyet azzal igyekeznek ellensúlyozni, hogy tejes süteményeket készítsenek. A fővárosi kenyérgyárban nemcsak hogy nem szünetel a munka, hanem inkább még fokozottabb erővel dolgoznak. A gyár a napi kenyérprodukcziót 27000 kilogrammra emelte, üzemében pedig semminemű felzakadás sincs.

A fehér-sütemények elegendő mennyisége mindenesetre a pékmesterek kudarcát jelenti. Nyilvánvaló, hogy a pékmesterek között nincsen meg a teljes egyetértés. Akadt ugyanis 20—25 kismester, aki nem bocsátott el a munkásai közül egyet sem és a mihely üzemét sem redukálta. A mesterek vezető férfiai állítják, ma estére ezek a kismesterek is beszüntetik a kifli-sütést. Ujabban Glasner elbocsátotta a felesleges munkásait és ő sem süt fehér-süteményt.

Jelenleg körülbelül 1200 péksegéd nem dolgozik. Munkában mindössze 800 péksegéd maradt a főváros különböző pékműhelyeiben és ezek látják most el a redukált üzemet. Attól, hogy ezeket a dolgozó munkásokat a többiek terrorizmussal fogják sztrájkra kényszeríteni, a munkaadók nem tartanak, mert azok a munkások, akiket nem bocsátottak el, nem szervezett munkások. A pékmesterek tagadják a munkások azon állítását, hogy a pékeknek nincsen más céljuk, hogy a kenyér árát, ha nem is lehet most felemelni, legalább leszállítani se kelljen. A pékmesterek vezetői ma kijelentik, hogy ez nem igaz. Ők nem akarják a kenyér árát emelni, ellenkezőleg, tekintettel a folyton hanyatló lisztárakra, komolyan foglalkoztak azzal, hogy a kenyér árát leszállítsák. A pékmesterek szerint akcziójuknak egyedüli célja az, hogy azt a 160—180 péksegédet, akik a többiekkel állandóan uszítják és az elégtelenséget szítják, teljesen letörjék, hogy végre tartós békeesség legyen a sütőiparban.

A városiigeti Zöld Vadász vendéglőben, a sztrájkantánán állandóan néhány száz péksegéd tanyzik. Egyik vezérük szerint az ipartestület terrorizálja azokat a kismestereket, akik nem csatlakoztak hozzájuk. Éjjel fiakkeren járják be őket. Hogy sikerülni fog-e ez a terror, azt nem tudni, de ha igen, akkor e terrorral szemben a pékmunká-

sok is hasonló eszközökkel felelnek. Hatvan kismester folytatja a munkát, mert házbérnegyed közeledik és kell a pénz. A péksegédek dolgozni akarnak, de a munkaközvetítést már csak azért sem ejthetik el, mert akkor teljesen ki lennének szolgáltatva a mesterek hatalmának.

A helyzet egyelőre még nem változott. Híre jár, hogy az esetre, ha a kenyérsütő-munkások is sztrájkba lépnének kizárt tagjaik kedvéért, háromszáz mester és segéd jön a vidékről, hogy segítségére legyen a fővárosi pékeknek a sütésben.

A sütőmunkások ma délután négy órakor ismét gyűlést tartottak a sztrájkantánán. A gyűlésen Kardics Kálmán elmondotta, hogy sok mester nem csatlakozott a kizáráshoz, pedig a mesterek a legvadabb terrorizmust fejtették ki. Felemlíti például, hogy Gürtner pékmester a mesterek terrorizmusa elől leszkökött Abbáziába. Charamza Ignác pékmesterhez ma beállított a mestereknek egy háromtagu küldöttsége s kényszeríteni akarták arra, hogy munkásai egy részét bocsássa el. Charamza lement a szomszédos mihelybe s elpanaszolta ezt munkásainak, mire ezek kirohantak s a küldöttséget kizavarták a mihelyből. A küldöttség egyik tagja, Steiner Gyula revolvert rántott s az egyik munkást le akarta löni.

Sachsenhaus Márton a mesterek szövetsége 600 korona pénzbírság terhe alatt kötelezte, hogy munkásait bocsássa el s a mester, aki az éjjel még sütött, ma kénytelen volt a presszióknak engedni. Végül kitarásra buzdította a munkásokat, mert a mesterek minden erőlködése dacára a győzelem a munkásoké lesz.

Negerle Gyula azt mondja, hogy a kizárás csak ürügy a kenyérárak megdrágítására, így egy mester, Gross Fülöp Dohány-utcai pék már ma, a kizárás első napján ha fillérrel emelte a kenyérárakat.

Végül Vágó Béla beszélt a kávéházi pinczéroő nevében, akiknek szolidaritásáról biztosított a péksegédek. A kávésegédek különben ma nyilatkozatot adtak ki, amelyben a főnökökkel szemben, akik vendégeik és a kávésipar érdekei ellenére a kenyérszorásokat pártolják, szolidaritást vállalnak a munkásokkal s felhívják azokat a kávéeseteket, akik üzletükben süteményt akarnak, hogy telefonáljanak a kávésegédek szakegyletbe 21—60. szám alá s ott megtudhatják azon pékmesterek címét, akiktől zsemlyét s egyéb péksüteményt kaphatnak.

Az összes budapesti sütőmunkaadók nyilatkozatot adta, hogy az ipartársulat és a sütőmunkaadók szövetsége által megválasztott végrehajtó-bizottság utasításainak magukat alávetik és így az összes munkaadók közt a teljes szolidaritás fennáll. A végrehajtó bizottság ma délután ülést tartott, a melyen megállapították, hogy az éjjel összesen 6 mihelyben sütöttek fehér-süteményt, a többi mihelyben pedig csak a megállapított egyszerűsített kenyeret, a félbarna burgonyakenyeret, tejes kenyeret és kalácsot.

Megállapította a végrehajtó-bizottság, hogy kenyérben hiány nincs, sőt ellenkezőleg, feleszámban sütöttek teljes-kenyeret és kalácsot, úgy, hogy holnapra már redukálni fogják a teljeskenyér-sütést. A sztrájkoló munkások száma 1300-ra rug, viszont a mihelyekben dolgozó szervezeten munkások száma körülbelül 350—400; a mihelyekben ezenfelül dolgoznak maguk a mesterek és a vidéki pékmesterek. A munkaadók szövetsége által felállított munkaközvetítőhöz már számos bejelentés érkezett vidékről, úgy hogy a jövő lét folyamán több száz vidéki szervezeten sütőmunkás fog Budapestre érkezni és a mihelyben elhelyezést nyernek.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Fiumében a közegési választásokat ma tartották meg. A választási urnánál rendkívül sokan szavaztak le és az autonóm párt hivatalos listája győzött. A representancába beválasztottak 26 városi és 3 alközsegi bizottsági tagot. Az új representancia tagok közül négyen magyarok és pedig Eidlitz Hugó, az Adria igazgatója, Klein Antal, az Adria hajózási főfelügyelője, Pieri Konstantin do-

hánybeváltási igazgató és Steinacker Artur rizzgyári igazgató.

Arad város mai közgyűlése elhatározta, hogy részvét-táviratot intéz szatmármegye alispánjához az ököritői szerencsétlenségért. A közgyűlés ezután felkelt és 5000 korona segélyt szavazott meg az aradgáji román templom építésére, majd végül elhatározták, hogy a városi közigazgatásban a hivatalos órákat reggel 8 órától délután 2 óráig állapítják meg.

TÁVIRATOK.

Roosevelt és a leszerelés.

Newyork, április 13. Az „Evening Post“ értesítése szerint Roosevelt Vilmos császárral és Edward királlyal békeakcióról, vagy korlátolt leszerelésről fog tárgyalni.

Kréta kérdés

Konstantinápoly, április 13. A porta újabb körjegyzéket készít elő, amelyben rátereli a nagyhatalmak figyelmét a kréti nemzetgyűlésen végbemenő dolgokra.

Oroszország hadügyi költsége.

Péttervár, április 13. A kormány ezárazföldi és tengeri erődk gyarapítására, valamint stratégiai vonalak építésére 1300 millió rubel költség-előirányzattal új törvényjavaslatot terjesztett elő a dumában. A törvényjavaslatot Stolypin, Kokovcev, valamint a hadügyminiszter és tengerészeti miniszter írta alá.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.		ápr. 13.	ápr. 12.	ápr. 11.
Buza	helyben	121 $\frac{1}{4}$	122 $\frac{1}{2}$	124
	májusra	118 $\frac{1}{4}$	119 $\frac{1}{2}$	119 $\frac{1}{2}$
	júliusra	112	112 $\frac{3}{8}$	112 $\frac{3}{4}$
Tengeri	májusra	68	68 $\frac{1}{2}$	67 $\frac{3}{8}$
	júliusra	71	71 $\frac{1}{4}$	70 $\frac{1}{2}$
	szeptemberre	72	71 $\frac{1}{4}$	—
Chicago.				
Buza	májusra	110 $\frac{7}{8}$	111 $\frac{3}{4}$	112
	júliusra	103 $\frac{3}{8}$	104 $\frac{1}{2}$	104 $\frac{5}{8}$
Tengeri	májusra	58 $\frac{3}{8}$	58 $\frac{3}{4}$	57 $\frac{3}{4}$

Newyork, április 13. Gyapot Newyorkban, helyben 15.30 (15.30). Gyapot májusra 14.89 (14.88). Gyapot júliusra 14.52 (14.51). Gyapot New-Orleansban, helyben 14% (14%). Petroleum Stand white Newyorkban 7.75 (7.75). Petroleum Stand white Philadelphianban 7.75 (7.75). Petroleum Refined in Cases 10.15 (10.15). Petroleum Credit Blancas at Oil City 1.35 (1.35). Zsir Western steam 13.60 (13.85). Zsir Rohe és Brothers 14.25 (14.45).

Chicago, április 13. Zsir májusra 13.72 (14.07). Zsir júliusra 14.45 (14.72). Szalonna short clear 13.62 (13.62). Sertéshus júliusra 22.60 (23.12).

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár: csütörtök, április 14.

Róm. kath.: Tibor vértanu. — Prot.: Tibor. — Görög-orosz: Április 1. E. Mária. — Zsidó: Nizan 5. — A nap két reggel 5 óra 16 perczkor, nyugszik este 6 óra 45 perczkor. — A hold két reggel 8 óra 00 perczkor, nyugszik éjfélkor.

Az igazságügyminiszter fogad délelben 12 órakor. A Petőfi Ház (erekllyemuseum) Bajza-utca 21. szám. Nyitva naponta 10—2-ig. Belépődíj 1 korona, keddi napokon ingyenes. — A Műcsarnok tavaszi tárlata. Nyitva 9—6-ig és 7—11-ig. Belépődíj 1 korona, este katonazene. — A Nemzeti Szalon tavaszi tárlata. Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Képzőművészeti Főiskola kiállítása a Könyves Kálmán szalonjában. Nyitva 9—7-ig. Belépődíj 40 fillér. — A Művészeti Ház kiállítása. Nyitva 10—8-ig. Belépődíj 1 korona. — A Háziipari Szövetség állandó vásárja. (Kigyó-tér 1.) Nyitva egész nap. Belépődíj nines. — Az Uránia kiállítása. Nyitva egész nap. Belépődíj nines.

Nyitvalevő múzeumok: A Nemzeti Múzeum állattára 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — A Földtani Intézet Múzeuma 10—1-ig. — A Széchenyi Múzeum 10—12-ig. — Az Aquincumi Múzeum egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum 9—1-ig. — A Ráth György Múzeum 10—4-ig. — Az Erzsébet Múzeum 10-től fél 1-ig és 3—4-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: A Nemzeti Múzeum könyvtára 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9—12-ig és 3—8-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás 9—12-ig és 3—6-ig.

— Személyi hir. Dr. Tóth Lajos kultuszminiszteri tanácsos, az egyetemi ügyosztály vezetője, Párisból, ahol a nemzetközi orvosi konferencián vett részt, visszaérkezett a fővárosba és átvette hivatala vezetését. — Dr. Herczel Manó egyetemi tanár, udvari tanácsos, külföldi utjáról visszaérkezett és orvosi működését ismét megkezdte.

— A trónörökös vendégei. Ferenc Szalvátor főherceg és Mária Valéria főhercegné ma délelőtt Brioniba érkeztek. A fenségek Ferenc Ferdinánd főhercegnél és nejeinél reggeliztek, azután automobil-sétautat tettek a szigeten. Este 6 órakor gőzbárkán Polába mentek, honnan az esti gyorsvonattal Bécsbe utaztak.

— Czimadományozás. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király a földművelésügyi miniszter előterjesztésére Axmann János, Augustiny Gyula, Bertholy Béla, Sigora Lajos, Mihályi Imre, Kenczel Rezső, Mayer Ottó, Topolánszky Frigyes, Farkas Gyula, Szilli György, Alexander Lajos és Ligeti Leó állatorvosoknak a főállatorvosi címet adományozta.

— A német trónörökös levele. Berlini tudósítónk jelenti, hogy a német trónörökös fel van háborodva amiatt, hogy gróf Hochberg Ferdinánd visszaélt magánleveleivel és azok a Barness-pörben nyilvánosságra kerültek. A trónörökös barátainak körében erről az esetről a legnagyobb megvetéssel emlékezett meg és kiszivárgott az is, hogy Vilmos császár is fel van bősüllve, amiért fiának leveleivel így visszaélt.

— Az új kereskedelemügyi államtitkár üdvözlése. A Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesületének küldöttsége ma Kálmán Gusztáv és dr. Stetina József kereskedelemügyi államtitkároknál tisztelgett s őket kinevezésük alkalmából üdvözlölte.

— Roosevelt Budapesten. Az Egyesült Államok volt elnöke ma délután fél 3 órakor Velen-czébe utazott, honnan Bécsbe megy. Bucuszára a pályaudvaron megjelentek a hatóságok képviselői. Az óriási embertömeg lelkes ovációkban részesítette Rooseveltet, aki pénteken, április 15-én délelőtt negyedtízkor érkezik Bécsbe a déli vasúton. Fogadására az amerikai nagykövét, altasé és főkonzul jelenik meg. A közös külügyminisztérium képviselőiben szentgyörgyi Müller osztályfőnök üdvözlölte a vendégeket. Roosevelt ő felsége diszfogatán hajtja a Kranz-szállóba. Délután pedig külön kihallgatáson fogadja. Péntek este ékead lesz gróf Aehrenthalnál, szombaton gróf Wilczek vendége lesz az ex-elnök, aki szombaton Wilczek kastélyába rándul ki. Bécsből aztán Roosevelt vasárnap este Budapestre érkezik. A fogadás részleteinek megbeszélésére Hahotly Sándor, a Saskör helyettes elnöke értekezletre hívta egybe pénztárek a fővárosi társasköröket. Az értekezlet pénteken este hét órakor a Saskörben lesz, ahol dr. Bárczy István polgármester is meg fog jelenni. Roosevelt érkezése alkalmával a pályaudvaron dr. Bárczy István polgármester fogja üdvözölni a polgárság nevében. Az interparlamentáris magyar csoport e hónap 16-án, szombaton déli 12 órakor a képviselőház elnöki fogadószobájában ülést tart. Az ülés tárgya Roosevelt volt elnöknek Budapestre érkezése alkalmából, a csoport részéről leendő üdvözlés részleteinek megbeszélése. Az idő rövidsége miatt az ülésre külön meghívókat nem küldenek színt, hanem az elnökség ezután kéri a csoport tagjainak szives megjelenését.

— Román kitüntetések. A román király Várady Ede m. kir. esendőrezednesnek a brassói esendőrkerület parancsnokának a Corona Romanei lovagrend parancsnoki keresztjét. Virág József m. kir. fővámszedőnek, a predeáli m. kir. fővámbivatal vezetőjének, Burg Kornél m. kir. határszéli rendőrkapitányának, a predeáli m. kir. határrendőrkendőrség parancsnokának és Szőke Béla m. kir. esendőrszázadosnak a brassói m. kir. esendőrszárny parancsnokának a Corona Romanei lovagrend tiszti keresztjét, Girsik Gyula, Schmutzer Lajos és Máthé János m. kir. határszéli rendőrszázadosoknak, Bíró Géza m. kir. vámtisztnek és Benedek Zoltán m. kir. határszéli rendőrfelügyelőnek a Corona Romanei lovagrend lovagi keresztjét, — Gross Frigyes m. kir. esendőr-járásörmmesternek a predeáli m. kir. esendőr-örparancsnokának a Serviciul Credincios első osztályu keresztjét és Dürr Alfréd m. kir. raktárnoknak és Czéh József m. kir. határrendőrség-vezetőnek, a predeáli m. kir. határrendőrségi őrség-parancsnokának a Serviciul Credincios érem I. osztályát adományozta.

— A szultán beteg. Egy Konstantinápolyból érkezett távirati tudósítás a szultán betegségéről ad hírt. A szultánt ugyanis a legutóbbi királylétogatás és az albán fölkelés úgy felizgatta, hogy ágyban fekvő beteg lett.

— Marx János üdvözlése. Marx János miniszteri tanácsos, a m. kir. államvasutak ujonan kinevezett elnökigazgatóját ma délelben 12 órakor a Máv. tisztikara, továbbá a kereskedelemügyi minisztériumba központi szolgálattételre berendelt vasuti tisztviselők küldöttsége üdvözlölte, kinevezése alkalmából. A küldöttség nevében Neugebauer Győző igazgató mondott beszédet, melyre Marx János mondott köszönetet.

— Deák Ferencz birtoka. Gróf Károlyi Imro nagymágocei földbirtokos 878.000 koronáért megvette Deák Ferencz egykori birtokát Kehidán.

— József főherceg a Müegyetemen. A Lány-mányoson elhelyezett új müegyetemet ma meglátogatta József királyi herceg a müegyetem diszduktora délután fél 4 órakor. A főherceget K. Jónás Ödön prorektor, Tóttósy, Wittmann és Daday dékánok, Hausmann, Lázár, König, Petz és Rados egyetemi tanárok, a főherceg védnöksége alatt álló Müegyetemi Segélyegylet nevében pedig Pivny Aladár elnök, Majorossy Gyula főtítkáár és Perczel Ákos háznagy fogadták. A karzatokat zsufolóság megtöltő hallgatóság éljenzése közepette a rektori fogadóterembe ment a főherceg, majd a rektori tanácsstermet tekintette meg, azután a földszinten elhelyezett Mensa helyiségeibe ment a főherceg, ahol Rejtő Sándorné, a müegyetemi mensa elnöknője fogadta. A könyvtárban Petz és Rados tanárok kalauzolták. A műszaki mechanikai tanszék épületében megnézte a vetítógépeket, a mikroskóp vetítést, majd a szövőgépeket és gépműhelyeket, ahol a hallgatók éppen dolgoztak. Leghosszabban időzött az elektrotechnikai tanszék pavillonjában, ahol Zipernovszky tanár szolgált magyarázatokkal. Ezután szívélyesen bucsut vett mindenkitől és automobilján eltávozott.

— Egy külügyminiszter életveszélyben. Madridból jelenti egy táviratunk, hogy a spanyol külügyminiszter tegnap komoly életveszélyben volt. Automobilon robogott végig az egyik utcán, amikor a gépkocsi két villamos kocsi közé került. Az automobil megrongálódott, de a miniszter sértetlen maradt.

— A hercegprimás Balatonfüreden. Vaszary Kolos bíboros hercegprimás, aki az egész telet budavári palotájában töltötte, a jövő hét végén Balatonfüredre utazik. Az egyházfejedelem kitünő egészségnek örvend ugyan, de már nagyon vágyakozik a magyar tenger mellé, ahol nyaralójában serényen készülnek fogadtatására. A hercegprimást dr. Köhl Medárd püspök és udvari papjai kísérik le Balatonfüredre, ahol a tavaszt és a nyár nagy részét fogja tölteni.

— Kóburg Lujza pöre. Egy Brüsszelből érkezett távirat jelenti, hogy Kóburg Lujza hercegnő újabb pört indított atyjának hagyatéka ellen. Ezt a keresetet a pontoisei törvényszéken nyújtotta be és azt követeli, hogy a bíróság kötelezze Vaughan bárónőt a balincourt kastélynak a király hagyatékához való visszaesztolására, mert nem a báróné, hanem Lipót király fizette ki ezt a kastélyt és az ajándékozás által a király törvényes örökösének örökrészét rövidítette meg.

— Magyar csillagász kiküldetése a Halley-üstökös megfigyelésére. A párisi obszervatórium nagy kitüntetésben részesítette egy csillagász hazánkhat. Stefanik Milánt a Halley-üstökös megfigyelésére kiküldte Haiti-szigetere. Megbízták egyuttal azzal is, hogy a Csendes-occeán valamely alkalmas pontján obszervatóriumot rendezzen be.

— A vitás doktorátus. A Marczali—Singerügyre vonatkozó egyetemi tanácsi határozatot csak holnap fogják Marczali Henrik tanárnak kézbesíteni. A határozat lényegéről senki sem tud semmit, mert a tanácstagok, akik ügyében ítéltettek, ma is szigoruan ragaszkodtak a titoktartáshoz, amely azt követeli tőlük, hogy a határozat kézbesítéséig semmit sem hozzanak nyilvánosságra.

— Charousek Rezső emlékezete. A Budapesti Sakk-kör Charousek Rezső halála tizedik évfordulójának előnapján, f. é. április hó 17-én, vasárnap délelőtt testületileg kivonul a nagytétényi temetőbe, hogy ott a siremléknél lerójjá a kegyelet, hála és megemlékezés adóját hazánk egyik legkiválóbb sakkmasterének halhatatlan szelleme iránt. Az emlékműnél Schusztar Zsigmond, a kör elnöke mond beszédet és a hazai sakkzók nevében bronzból készült koszorut helyez a siremlék talapatára. A vidéki körök csatlakozásukat a nevezett kör elnökségénél jelentsék be.

— **Viszály a monakói hercegi családban.** A monakói oceanografiai intézet leleplezésének ünnepe *Lajos* monakói trónörökös nem lesz jelen, ellenben *Urah* herceg, a fejedelem unokatestvére meg fog jelenni. *Albert* fejedelem már régen eltölte, hogy *kizárja Lajos herceget a trónöröklésből*. Évek óta feszült a viszony a fejedelem és fia között, mert *Lajos* herceg atyjának akarata ellenére nősült meg. Valószínű, hogy *Urah Vilmos* herceget akarja a fejedelem trónörökösnek megtenni, aki nagyon vallásos ember és kérdéses, hogy ha ő kerül a monakói trónra, vajjon a montecarlói játékbank fenmaradhat-e. Arról is szó volt, hogy *Albert* fejedelem még életében, vagy halála után Franciaországnak adja el országát, de ezt a számdékát megmástitotta.

— **Bérmálás a fővárosban.** A hercegprimás most adta ki az idei bérmálásokra vonatkozó rendeletét. E szerint a bérmálások a székesfővárosban május 24-én kezdődnek és június 7-én végződnek. A vidéken, tekintettel a képviselőválasztási mozgalmakra, a bérmálást június hónapban tartják meg, kivéve Pozsonyt, ahol a bérmálás május 15-én és 16-án, pünkösd első és másodnapján lesz. A bérmálás a fővárosban és az esztergomi érseki egyházmegyében *Vasary* Kolos bíboros hercegprimás képviselőjében dr. *Kohl* Medárd püspök fogja végezni.

— **Klementina regényei.** Abból az alkalomból, hogy *Klementina* belga hercegnő nemsokára nőül megy *Viktor* Napoleon herceghez, a Londonban megjelenő „Daily Mail” érdekes reminiscenziákat közöl *Klementina* szerelmi regényeiről. A *Viktor* Napoleonnal való házassági terv tudvalevően már öt esztendővel ezelőtt merült föl. De akkor *Lipót* belga király tiltotta ettől a leányt. A hercegnő, akinek fiatalága teljes örömtelenségben telt el, makacs elentállást tanusított a királyllyal szemben, mire ez az engedetlen hölgyet a laekeni kastélyba száműzte, ahol azután valószínű fogolyként őrizték. A hercegnőt ugyanis teljesen elzárták a külvilágtól, senkivel sem érintkezhetett, a király bizalmas emberei *Argus* szemekkel ügyeltek minden mozdulatra, leveleit felbontva kézbesítették neki és csak olyanok látogathatták meg, akiknek erre a király engedélyt adott. Hosszu időbe került, míg a király haragja némileg enyhült és megengedte leányának, hogy *Laekent* elhagyhassa és a *Rivierán*, *Villafrancában* keresessen üdülést. Ez azonban csak egy részlete a hercegnő szomorú szerelmi regényének. A hercegnő ugyanis egész fiatal korában *Balduin* hercegbe, a *flandriai gróf* legidősebb fiába volt szerelmes, aki viszont szerette a fiatal hercegnőt. A házasság napja már ki is volt tűzve, amikor a herceg váratlanul meghalt. Azt beszélték abban az időben, hogy a herceg párhajban esett el, erről azonban semmi bizonyosság nem derült ki. A hercegnő véglegényének halálhírére gyászba merült és elhatározta, hogy teljesen visszavonul a világtól és kolostorba vonul. A kolostori életre való előkészülés céljából anyjával, aki ekkor már régebben különvölva élt férjétől és teljesen visszavonult életet folytatott, Spaába költözött. Egy rendkívül kellemetlen jelenet azonban innen is menekülésre készítette. A királyné, aki szenvedélyes lovas volt, egy napon egyik tüzesvérű paripáját lovagolta, amely azonban sehogy sem akart urnőjének engedelmessé válni. A királyné dühös lett a makacs állatra és lovaglópálcájával irgalmatlanul elverte. A hercegnő, ki végignézte ezt a jelenetet, szemrehányást tett emiatt anyjának, aki mérgében a lovaglópálcájával leánya arcába csapott. A hercegnő első felindulásában anyjára akart rohanni, de fékezte haragját, Spaat azonban még aznap elhagyta és csak anyja halálos ágyához tért vissza oda.

— **Mihalovich** Ödön állapota. A Zeneakadémia igazgatójának, aki a vas-utcai Pajor-szanasatóriumban fekszik, ma jobbra fordult az állapota. Az éjjelt nyugodtan töltötte, fájdalmai enyhültek.

— **A demokráta svájczaiak.** A svájci szövetségi alkotmány 12. szakasza értelmében tilos a svájci hadsereg tisztjeinek akár belföldi, akár külföldi rendjelt vagy címet elfogadni. A szövetség tanács kihirdeti, hogy azokat a tiszteteket kizárják a hadsereg kötelékéből, akik akár belföldi, akár idegen rendjelt viselnek.

— **Lahner tábornagy halála.** Orsovai Lahner Győző nyugalmazott tábornagy az ma este hosszas betegeskedés után meghalt. Az elhunyt, aki egyike volt legkiválóbb katonatiszteinknek, nyolc esztendő óta torokrákban szenvedett. Három gyermeke és kiterjedt rokonsága gyászolja. Haltesztét átvitték Budára a 17. sz. helyőrségi kórházba, ahol felravatalozták és onnan fogják katonai pompával eltemetni.

— **A beszéd iskolája.** R. Kovács Laura, az ismert szavaló művésznő a szép beszéd elsajátítására kurzusokat nyit. „A beszéd iskolája” rendes előadásait minden szombaton délután 5—7 óráig tartja a központi egyetem jogkari II. sz. tantermében, földszint, Egyetem-tér, Szerb-utcai bejárat. Tandíj: egy óra 5 korona, egyes előadásra 2 korona. A szemléltető verseny-szavaló kurzus rendes előadásait minden vasárnap d. u. 4—6 óráig a kir. tud. egyetem bölcsészeti II. számú tantermében, I-ső emelet (rég. országház, Főherceg Sándor-u. 8.) tartják. Az összes kurzusokat ez évben bezárólag június 1-ig tartják. A jövő tanév az 1910 október hó 1-én kezdődik és tart 1910 április hó 1-ig. Az első előadás szombaton, e hó 16-án lesz.

— **Czárán Zoltán állapota.** Czárán Zoltán állapotában, mint Alagról jelentik, a javulás a reméltnél lassabban halad előre. Czárán most is többnyire önkívületben van s szombat előtt nem hozhatják be Budapestre.

— **Merénylet a francia miniszterelnök ellen.** St.-Etienneben a rendőrség letartóztatott egy embert, aki *Duplanil* nevű esztergályosnak mondja magát és sürgősen bebocsátást kért *Briand* miniszterelnökhez, aki a választókerületek beutazása közben itt egy szállóban lakik. *Duplanil* egy kés és két töltött revolver volt. Kijelentette, hogy *Briandot* meg akarja ölni. Arról is panaszkodott, hogy a spiritiszták áldozata. Azt hiszik, hogy az illető elmebeteg.

— **A nők választójoga.** Dr. Dirner Gusztáv egyetemi tanár a nők választójoga érdekében küzdő férfiakat ligába akarja tömöríteni. A liga megalkotásának bevezetéseül szolgál az az előadás, amelyet Dirner tanár szerdán, e hó 20-án délután hat órakor tart a Feministák Egyesületének közgyűlésén. „Miért dolgozunk mi, férfiak a nők választójogáért?” címen. Az előadás, amelyet az egyesület helyiségében (V., Mária Valéria-utca 12) tart meg, minden érdeklődőt szívesen látnak.

— **Cook-kronika.** Newyorkból jelentik, hogy fairbanksi (Alaska) híradások szerint egy expedíció megmászta a Mac Kinley-hegy csúcsát, de ott semmiféle nyomot nem talált, amely igazolná Cook állítását, hogy ő a csúcsot megmászta.

— **Tuberkulitikusok tüntető körmenete.** Május 1-én különös felvonulásban lesz része a főváros közönségének. Nyolcszáz szegény tüdőbajos készül tüntető körmenetre. Ugyanis a tüdőbeteg gondozó intézet körül bajok vannak. Ott ahol nemcsak kezelésben, hanem táplálékban és gyógyszerekben kellene részesíteni a tuberkulitikusokat. Elsőben is a gyógyszerekkel van baj a Mária Terézia-tér melletti gondozóban. Miután az egyik rendelőorvos egy messze lakó patikárusnak a veje, a szegényeknek le kell menni a receptekkel a messze Tököllyra az após patikájába. Odautastják őket. Azután az ex-lex miatt a kormány nem utalja ki a segélyeket, úgy hogy nem tudnak tejet adni a betegeknek. Ezért fognak május 1-én vasárnap délelőtt szegény tüdőbeteg emberek nyolcszázán a dunai-rakparton körmenetet tartani és pedig a köpöcsébe a kezükben. Ezt pedig nem szabad megengedni egészségügyi szempontból sem. S ha ez megtörténne s ha addig nem segítenék a betegek, ennél nagyobb szegény Budapestet még nem érte.

— **A francia nagy sztrájk.** Marseilleből táviratozzák nekünk, hogy a sztrájk kezd forradalmi jelleget ölteni. Tegnapi délután 4 órakor a sztrájkolók a munkástörsdekről a vasútállomás felé vonultak, mikor találkoztak egy közti villamosvasuti kocsival, amelyen a dolgozni akaró munkásokat rendőrfedezet mellett szállították. A tömeg megrohanta a villamosvasuti kocsit, de a rendőrség és lovasrendőrség elötte állott a sokaságnak és ebből elkecseregett utcai harc keletkezett. Nagy vérontás árán sikerült a zavargó sztrájkolókat szétverni és mind a két részen sokan megsebesültek. Estefelé a Quai de la Fratérnité-n új összejövetel támadt, amelyben megint sokan megsebesültek.

— **Kiütéses tífusz főhadnagy.** A kiütéses tífusz még mindig pusztít. Nemcsak a szegény nép között. Most egy főhadnagy lett áldozata, aki előkelő család duggazdag tagja. Négy nappal ezelőtt hirtelen beteg lett lovag *Kureletz Ottomár* 41-ik gyalogezredbeli főhadnagy és bevonult a 16. sz. helyőrségi kórházba. Senki sem gondolta akkor, hogy az atlétatermetű katonatiszt már a végét járja. Csak később állapították meg az orvosok, hogy a kiütéses tífusz támadta meg. Mikor a kórházba bevonult, erős láza volt, amely három napig egyre fokozódott. Ekkor az orvos átküldötte a fertőző osztályba. Itt konstataáltak az orvosok a kiütéses tífuszt. Külön szobában helyezték el a beteget, aki tegnap hirtelen meghalt. Telefonon értesítették a 41. gyalogezredet, amelynek parancsnoka egy századost bízott meg, hogy *Kureletz* lovag főhadnagy haláláról értesítse feleségét, aki Budapestben lakott. A százados elment a Lipót-körút 7. számú házba. Nem találta ott a főhadnagy családját. Ott azt az értesítést kapta, hogy elmentek vidékre egy hónappal ezelőtt. A lakásuk is üres. *Kureletz* főhadnagyot 1907-ben helyezték át Budapestre egy vidéki garnizonból. Tisztúrsai és a legénység igen szerették és nagyrabecsülték a jómodoru katonatisztet, aki a legjobb vívó volt az ezredben. A főhadnagynak felesége és két gyermeke volt. A Lipót-körút 7. számú ház első emeletén volt a lakásuk. Az utóbbi időben egyenletlenül támadt a családban és a főhadnagy februárban elköltözött családjától, felesége ellen pedig válópört indított. Feleségének családját táviratban értesítette az ezredparancsnokság a katasztrófáról.

— **Gautier Jules Magyarországon.** Illusztris vendégünk, Jules Gautier francia közoktatásügyi igazgató, a francia középiskolák főfelügyelője, mint már megirtuk, a francia kormány megbízásából Magyarország közoktatását tanulmányozza néhány nap óta. Tegnapi délután de Fontenay vicomte francia főkonzul, Erdődy Béla udvari tanácsos, tankerületi főigazgató és Morent francia újságíró kíséretében meglátogatta a Ferenc József nevelőintézetet és a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott annak berendezéséről, tanbontásáról és tantervéről. Ismét a Nemzeti Múzeumba ment a társaság, ahol Szalay Imre igazgató távollétében Izzó Kálmán titkár fogadta őket és kalauzolta a római régiségek iránt különös nagy érdeklődést tanúsító francia igazgatót a régiség-tárba. Itt dr. Hampel József udvari tanácsos, osztályigazgató vezette végig és tartott magyarázatokat a vendégnek, akit ezután még a régiséggyűjtemények, amelyeknek gyűjteményét dr. Hecker Antal muzeumi őr mutatta meg és szolgált magyarázatokkal. A külföldi tudós vendég látogatása végén gratulált a múzeum gyönyörű és értékes gyűjteményeihez. — *Gautier* ma Budapestről Kasára utazott, ahol szintén a közoktatásügyi intézményeket fogja megtekinteni és onnan egyenesen Párisba tér vissza.

— **Kirabolt templom.** A putnoki izr. templomba ismeretlen tettesek betörték és az ott elhelyezett perselyeket feltörve, azok tartalmát ellopták. A nyomozást megindították.

— **A csavargó halála.** Rusnyák János Kasáról kitiltott csavargó az éjjeli ittas állapotban a vasúti pályaudvaron a salaklerakodó-helyre feküdt le, ahol a tüzes salakon teljesen összegett és reggelre holtan találták meg.

— **Családi dráma.** Háróban Prinz Mátyás családi perpatvar után megölte négyéves gyermekét és feleségét súlyosan megsebesítette, azután önmagát szurkálta össze.

— **Házasság.** Biedermann Gyula, az Általános Forgalmi r. t. cégvezetője e hónap 17-én — vasárnap — délelőtt 1 órakor tartja esküvőjét a Dohány-utcai izr. templomban *Barinkai* Rózsikával, *Barinkai* Lipóttal, a Magyar Mercurbank R. T. igazgatójának leányával. *Ij. Vörös* Kálmán m. kir. pénzügyi számellenőr e hónap 14-én lép házasságra *Liedt* József kávéháztulajdonos leányával, Magdolnával.

Sebestyén Vilmos április 17-én déli egy órakor tartja esküvőjét *Fai* Rózával a Dohány-utcai templomban.

Krampatits Aniczát eljegyezte *Mayer* István pü. számtiszt tart. főhadnagy Zalaegerszegen.

Dercsényi Etust eljegyezte *Puksa* Endre, m. kir. erdőmérnök Lugoson.

Vogl Antal m. kir. iparfelügyelő folyó évi április hó 19-én házasságot köt *Hacker* Paulával Sopronból.

Wolff Győző m. kir. mérnök eljegyezte *Rónai* Kátókat, *Rónai* Ignác tiszasülyi tekintélyes kereskedő és földbirtokos bájos leányát.

— **Nászajándékok.** jegygyűrűk legelőnyösebben *Polgár* Kálmán művész ékszerészén, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Letartóztatott zugbukmeker.** A rendőrség három hónap óta üzi a hamiskártyásokat, zugbukmekereket és a hasonló kétes existenciájú embereket. Nap-nap után rendezik a nagyjából száz razzákat és ellátogatnak minden olyan kávéházba és helyekre, ahol a társadalom esettjei keresik gyanus kenyerüket. A tegnapi hajzában eljutott a rendőrség az Akácfa-utczában levő Polgárkávéházba, mely a leghirhedtebb alakok rendes találkozó helye. A detektív épp akkor toppantak be a helyiségbe, amikor egy *Tauber Manó* nevű züllött cimfestő és többszörösen rovoit multu zugbukmeker egy bércocsissal tárgyalt löversenyéről. A fogadási összegeket *Tauber* szokta zsebre vágni. Mindenütt mint önálló bukmekeker szerepelt, ilyen nyomtatványai is voltak, sőt ods-listákat is adott ki. Minder nyomtatványon volt egy telefonszám is, amelyről kitűnt, hogy csak fiktív volt. *Tauber* észrevette a belépő detektíveket, menekülni akart. A detektívek azonban utját állották és bevitték a főkapitányságra. Itt a nála levő nyomtatványokat és kétszázötven korona készpénzt elkobozták és őt letartóztatták.

— **Kötekedő szélhámós.** Egy orosz származású szélhámós, aki állítólag Budapesten van, most nagy keresletnek örvend a rendőrség részéről. Brodsky Péter, orosz alattvaló, Pétervárról ment Bécsbe. Meglátogatta dr. Mayer, Munk, Hafbau, Ludvig császári tanácsosokat és egyes helyeken Hollander, Rubinstein, Grün, Abramovics néven rokonoknak adta ki magát, mert az illetőknek ilyenüv rokonai valóban vannak Oroszországban. Brodsky aztán hivatkozott előkelő összeköttetéseire és százötven ezer koronát csalt ki a bécsi emberektől. Végre azonban Brodsky megszökött. Személyleírásában különös ismertető jele „ha pénze van, erősen kötekedik.” Különös szélhámós. Erről ugyan rá nem ismernek Budapesten, főleg, ha nem lesz pénze.

— **Hó és fagy.** Czellömölkről jelentik: Az éjlel Czellömölkön és környékén havazott és reggelre fagy volt, mely a gyümölcsökben jelentékeny kárt tett.

— **Adomány az ököritótiaknak.** A Hazai Általános Biztosító Részvénytársaság a mai napon 250 koronát küldött az ököritói károsultak felségélyezésére.

— **Hirtelen halál a tengeren.** Fiuméből jelentik: Az Ungaro Kroata Tihany nevű gőzösű Arbe előtt Vázsonyi Ernő utas hirtelen összeesett és meghalt. Megállapították, hogy szívszélhúdás ölte meg. Holttestét Arheban paratartették és ott eltemették.

— **Álarozos rablók.** Hajduböszörményben az éjjel három ismeretlen álarozos férfi betört öv. Kovács Istvánné vagyos asszony lakásába, ki kis unokájával volt a lakásban. A betörők az asszonyt véresre verték s kényszerítették, hogy a ládaluksát adja elő. A ládában azonban csak 80 koronát találtak és emiatt az asszonyt agyba-föbe verték. A rendőrség erőlyesen nyomoz.

— **A rekord-betörő.** A detektívek tegnap egy öreg betörőt fogtak el, amint a Városmajor-utczában sikerült betörés után tovább akart illanni. Letartóztatása alkalmával az ötvenév körüli ember különböző álneveket mondott be. A rendőrség azonban a daktiloszkópia segítségével megállapította, hogy a nekiörögedett betörő *Buzgó József*, lopásért, betörésért hétszer volt büntetve. Javíthatatlan ember, akire eddig újabb 13 betörést bizonyítottak. *Buzgó* csak előkelő házakhoz tört be. A károsultak közt van *Noszlopi* Emil nyug. pénzügyi főszámtanácsos, dr. *Doleschal* Alfréd egyetemi tanár, *Vértessy* Sándor miniszteri tanácsos, *Gál* Tibor miniszteri tanácsos, *Spányik* Kornél festőművész.

— **Agyonlőtte egy tyuk.** A balvégzet után éppen olyan kifürkészhetlenek, mint a szerencse utai. Erre mutat az a maga nemében példátlanul álló szerencsétlenség, mely Perbetén egy fiatal asszonyt utolérte. Batromfi etette *Jakab Mátyás* onyvaló törvénybíró felesége. A tyukkamrába ment, ahol két tyuk egymásnak ment, hogy összeverekedjék. Az asszony az egyik tyukot elhessegette, mire az rárepült a kamrában tartogatott puskára s verdeső szárnyával esettentette a ravaszt. A puska, mely szerencsétlenségre töltve volt, elsült s a golyó az asszony mellébe fúródott, aki halálosan megsebesült. Halálukolva szállították az érsekújvári kórházba, ahol rövid idő múlva meghalt.

— **Két rab szökése.** Két rab megszökéséről érkezik hír a mai napon. Az esztergomi főszolgabíró hivatal táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy *Berényi József* géplakatos feltérte börtöne ajtaját és megszökött. — A keszthei főszolgabíró jelenti, hogy az ottani fogházból is megszökött egy rab, *Bernhard Ottó*, aki fogolytársát is szökésre csábította.

— **Stájerolásiért halál.** Varsóból jelentik nekünk, hogy Pargovsk-kerületben egy ház négy lakója becsalta a háztulajdonost egy lakásba és ott késszurásokkal megölték. A gyilkosságnak az volt az indító oka, hogy a tulajdonos felemelte a ház-bérekét. A gyilkosok közül hármat sikerült kézrekeríteni, a negyedik elmenekült.

— **Gyilkos szikla.** Az államvasutak tulajdonát képező trencsénmegyei ivánházi kőbányában ma délelben egy nagy szikladarab levált és a mélységbe zuhant, ahol az ép ebédnél ülő munkásokra esett. A szikla egy munkásasszonyt agyonütött, egy munkást oly súlyosan megsebesített, hogy estére belehalt sérüléseibe, egy harmadik munkásnak pedig mindkét lábát összezsuzta.

— **Csaló adománygyűjtő.** Egy idő óta a fővárosban megbízhatatlan egyének házról-házra járva, nyomtatott gyűjtőívet mutatnak fel s azon a címen, hogy a siketnémák körmozgányaival intézetének gyűjtenek, adományokat fogadnak el, holott erre senki sem kapott engedélyt, úgy, hogy a házaló-gyűjtéssel törvénybe ütköző visszaélést és csalást követnek el. Ezért, hogy ha valahol ilyen házról-házra járó ismeretlen egyén, akár nő vagy férfi akarna gyűjteni, mint csalót, át kell adni a legközelebbi rendőrnek. Egy ilyen csaló már horogra került. A hetedik kerületi kapitányság ma engedély nélküli könyöradománygyűjtés miatt tíz napi elzárásra ítélte *Bakics* János harminczhárom éves volt vasuti alkalmazottat, aki a körmozgányaival siketnémákat gyámolító intézet igazgatójának, *Vácsi* Jánosnak hamisított aláírásával ellátott ivvel könyöradományokat gyűjtött.

— **Makacs öngyilkos.** Kassáról táviratozzák, hogy az 1504-es számu személyvonat ma Kassa előtt, Hernádsány és Bárca állomások között halálra gázolt egy 18—22 év körüli fiatalembert. A szerencsétlenség a vonat kerekei fejé és lábait teljesen lemeisítették. A vizsgálat megállapította, hogy az illető öngyilkossági szándékkal a sínekre feküdt, mert az öök a vonal más helyéről rövid idővel azelőtt elkergették a sínekben öllökő fiatalembert. A törzstől elvált fejét csak tizenkét órával az öngyilkosság felfedezése után találták meg a töltés alatt.

— **Menetjegyek léghajózásra.** A közlekedés és turisztika a repülőgépek tökéletesítése folytán érdekes forduloponthez ért. Ugyanis éppen úgy, mint a vasutakra vagy hajókra, ma már léghajón való kirándulásra is lehet rendes menetjegyet váltani. Ennek a modern újításnak nagy horderejét és fontosságát a Budapesti Központi Menetjegyiroda azonnal felismerte, kéllőleg méltányolta és jegykiadási osztályában már meg is kezdte a léghajózásra szóló menetjegyek árusítását. Münchenből Bajorország közelebbi pontjaira szóló három óráig tartó léghajókirándulás „*Parasent*” léghajón, melynek gondolaja 16 utas befogadására alkalmas, 220 márka. Egész napos kirándulások menetára 550 márka. Felfeljárása — kedvező idő esetén — mindennap. Indulás és kikötés München, Ausstellungs Park, Teresienhöhe.

— **Halálozás.** Kisbábóthi és káki Babóthy Márton földbirtokos, Nyitra vármegye törv. bizottságának tagja 83 éves korában Nyitrán meghalt.

Id. gróf *Zichy* Ödön 76 éves korában Belezán hirtelen meghalt.

Szentpétery Sándor rakaszi földbirtokos 60 éves korában elhunyt.

Leffelholz Gyula, élesdi plébános 57 éves korában Élesden meghalt.

Öv. *Kovács* Lajosné, szül. *Kiss*-Orbán Eszter, Debreczen város volt polgármesterének özvegye 81 éves korában Debreczenben meghalt.

Groffy Amália április 11-én életének 80-ik évében elhunyt Budapesten.

Ma délelőtt meghalt 87 éves korában *Kalmár* Endre, a magyarországi piaristák tiszteletbeli rendfőnöke, kormánytanácsos és gyámintésés áldozópap. Temetése pénteken, a hó 15-én délután 4 órakor lesz a Kerepesi-úti temető halottasházából.

— **Beketow-czirkus.** A Beketow-czirkusban az első műsor még csak három esti és egy esütörtök délutáni előadáson látható. A esütörtök délutáni előadás-on, teljes műsorral, mindenki felhelyárakat fizet. A czirkus tulajdonképpeni nyári időnye csak most szombat-on, a hó 16-án kezdődik, amikor egészen új, gróri műsor kerül bemutatásra. Felemlítjük a *Kaufmann*-esportot, 10 hölgy, 2 ur, kerékpárművészek, a *Fredáni* testvéreket, szenzációs akrobatamutatónyok lóháton, a *Franklin*-esportot, a világ legkiválóbb ugró-tornászai, a *Highlanden*-esport 17 ember hadi mutatványai, a *Miosky* zenehumorista-esportot, 2 ur, 2 hölgy és egy egész sereg új, nagyszerű művészszámot.

x **Ha őszül a haja, használja a Stella-vizet** Ara 2 K. Kaplathó egyedül Zoltán B. gyógytárában, Budapest, V., Szabadság-tér.

x **Szép a bajusz Hajdusági pedróvel.**

x **Fodor-féle vivóterem** a Koronaherzeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x **Bob hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

Budapesti repülőversenyek.

— A főváros mozgalmas napjai. —

Budapest, április 13.

A júniusban Budapesten lezajló repülőgép-versenyek a világ figyelmét fővárosunkra terelik. A nagyszámu résztvevők, a külföldi nézők tömege, a vidékről is várható közönség tizenkét napon keresztül izgalmas és mozgalmas időket fog teremteni.

A hatóságok és az idegenforgalmi tényezők lázas munkát fejtenek ki, hogy a még hátralevő hét hetet kéllőleg kihasználhassák. Kétségtelen, hogy a főváros szállodái, a most épülőket is bele-számítva, nem lesznek elegendők az idegenek befogadására. Ugy, hogy a jövevények nagyobb része magánlakások szobáiban lesz kénytelen lakni. Mint értesülünk, az illetékes hatóságok minden lehetőét el fognak követni az esetleges lakásuzsora meggátlására, nehogy a millenium idejebeli szobadrágaságok megisméltődjenek.

Egy élelmes vállalkozó máris alig várja a május 1. negyed elmúlását, hogy az üresen maradt lakásokat bérelt butorokkal berakassa és a verseny idején jó áron albéreltbe adhassa.

Az előkészületekhez tartozik az is, hogy a Magyar Aero-Klub rendező bizottsága a legutóbb tartott ülésén véglegesen megállapította a budapesti nemzetközi repülőversenyek programját és szabályzatát. A feltételeket a Magyar Aero-Club és a nemzetközi léghajós szövetség (Fédération Aéronautique Internationale) versenyzési és rekord-szabályzatainak egybevetésével állapították meg, e mellett azonban különös gondot fordítottak a magyar aviatikusok külön jutalmazására, illetve díjazására.

A versenyek 1910. évi június 5-én kezdődnek és 11 napon át délután félhárom órától 8 óráig tartanak. A versenyek ideje alatt a következő verseny-számok és díjak kerülnek eldöntésre:

I. *Utazási verseny* 200,000 korona, nemzetközi nyílt verseny. I. díj: 100,000 korona, II. díj: 35,000 korona, III. díj: 20,000 korona. A fenti díjak valamelyikét elnyerő magyar honos külön jutalma: 45,000 korona.

II. *Időtartam verseny.* 45,000 korona. Nemzetközi nyílt verseny. I. díj 10,000 korona, azonkívül a fennálló világrekord megjavítása esetén 8000 korona külön jutalom. II. díj 4000 korona. III. díj 2000 korona. IV. díj 600 korona. A díjazottak között legelől helyezett magyar honos versenyző külön jutalma 5000 korona.

III. *Távolsági verseny.* 45,000 korona. Nemzetközi nyílt verseny. I. díj 10,000 korona, azonkívül a fennálló világrekord megjavítása esetén 8000 korona külön jutalom. II. díj 4000 korona. III. díj 2000 korona. IV. díj 600 korona. A díjazottak között legelől helyezett magyar honos versenyző külön jutalma 5000 korona.

IV. *Magassági verseny.* 45,000 korona. Nemzetközi nyílt verseny. I. díj 10,000 korona, azonkívül a fennálló világrekord megjavítása esetén 8000 kor. külön jutalom. II. díj 4000 korona, III. díj 2000 korona, IV. díj 600 korona. A díjazottak között legelől helyezett magyar honos versenyző külön jutalma 5000 korona.

V. *Gyorsasági verseny.* 45,000 korona. Nemzetközi nyílt verseny. I. díj 10,000 korona, azonkívül a fennálló világrekord megjavítása esetén 8000 kor. külön jutalom. II. díj 4000 korona, III. díj 2000 kor. IV. díj 600 korona. A díjazottak között legelől helyezett magyar honos versenyző külön jutalma 5000 korona.

VI. *Lassusági verseny.* 15,000 korona. Nemzetközi nyílt verseny. I. díj 5000 korona, azonkívül a fennálló világrekord megjavítása esetén 4000 kor. külön jutalom. II. díj 2000 kor. III. díj 1000 kor. A díjazottak között legelől helyezett magyar honos versenyző külön jutalma 3000 korona.

VII. *Terhelési verseny.* 15,000 korona. Nemzetközi nyílt verseny. I. díj 5000 korona, azonkívül a fennálló világrekord megjavítása esetén 4000 kor. külön jutalom. II. díj 2000 kor. III. díj 1000 kor. A díjazottak között legelől helyezett magyar honos versenyző külön jutalma 3000 korona. Az I., II. és III. díj azon három versenyzőnek ítéltetik oda, akik a meeting bármely napján felszállván egy utassal a leghosszabb időtartamu repülést véggezték egy huzamban, a talaj érintése nélkül. A vezetők és utas együttes súlva holt súlylyal 150 kgra egészítendő ki. A világrekord megítélése tekintetében az egy utassal elért eredmények mérvadók.

VIII. *Start verseny.* 8000 korona. Nemzetközi nyílt verseny. I. díj 3000 korona, azonkívül a fennálló világrekord megjavítása esetén 2000 ko-

— **Viszály a monakói hercegi családban.** A monakói oceánográfiai intézet leleplezésének ünnepe *Lajos* morakói trónörökös nem lesz jelen, ellenben *Urah* herceg, a fejedelem unokatestvére meg fog jelenni. *Albert* fejedelem már régen eltökélte, hogy *kizárja Lajos herceget a trónöröklésből.* Évek óta feszült a viszony a fejedelem és fia között, mert *Lajos* herceg atyjának akarata ellenére nősült meg. Valószínű, hogy *Urah Vilmos* herceget akarja a fejedelem trónörökösnek megtenni, aki nagyon vallásos ember és kérdéses, hogy ha ő kerül a monakói trónra, vajjon a montecarlói játékbank fenmaradhat-e. Arról is szó volt, hogy *Albert* fejedelem még életében, vagy halála után Franciaországnak adja el országát, de ezt a szándékát megmáskította.

— **Bérmálás a fővárosban.** A hercegprimás most adta ki az idei bérmálásokra vonatkozó rendeletét. E szerint a bérmálások a székesfővárosban május 24-én kezdődnek és június 7-én végződnek. A vidéken, tekintettel a képviselőválasztási mozgalmakra, a bérmálást június hónapban tartják meg, kivéve Pozsonyt, ahol a bérmálás május 15-én és 16-án, pünkösd első és másodnapján lesz. A bérmálást a fővárosban és az esztergomi érseki egyházmegyében *Vasary* Kolos bíboros hercegprimás képviselőjében dr. *Kohl* Medárd püspök fogja végezni.

— **Klementina regényei.** Abból az alkalomból, hogy Klementina belga hercegnő nemsokára nőül megy *Viktor* Napoleon herceghez, a Londonban megjelenő „Daily Mail” érdekes reminiscenziákat közöl Klementina szerelmi regényeiről. A *Viktor* Napoleonnal való házassági terv tudvalevően már öt esztendővel ezelőtt merült föl. De akkor *Lipót* belga király eltiltotta ettől a leánytól, a hercegnőt, akit fiatalisága teljes örömtelenségben telt el, makacs elentállást tanúsított a királyi szemben, mire ez az engedetlen hölgyet a laekeni kastélyba száműzte, ahol azután valószínű fogolyként őrizték. A hercegnőt ugyanis teljesen elzárták a külvilágtól, senkivel sem érintkezhetett, a király bizalmas emberei *Argus*-szemekkel ügyeltek minden mozdulatra, leveleit felbontva kézbesítették neki és csak olyanok látogathatták meg, akiknek erre a király engedélyt adott. Hosszu időbe került, míg a király haragja némileg enyhült és megengedte leányának, hogy Laekent elhagyhassa és a Rivierán, Villafrancában keresessen üdülést. Ez azonban csak egy részlete a hercegnő szomorú szerelmi regényének. A hercegnő ugyanis egész fiatal korában *Balduin* herceghez, a flandriai gróf legidősebb fiába volt szerelmes, aki viszont szeretete a fiatal hercegnőt a házasság napja már ki is volt tűzve, amikor a herceg váratlanul meghalt. Azt beszélték abban az időben, hogy a herceg párbajban esett el, erről azonban semmi bizonyosság nem derült ki. A hercegnő vélegényének halálhírére gyászba merült és elhatározta, hogy teljesen visszavonul a világtól és kolostorba vonul. A kolostori életre való előkészülés céljából anyjával, aki ekkor már régebben különülve élt férjétől és teljesen visszavonult életet folytatott, Spaaba költözött. Egy rendkívül kellemetlen jelenet azonban innen is menekülésre készítette. A királyné, aki szenvedélyes lovas volt, egy napon egyik tüzesvéru paripáját lovagolta, amely azonban sehogy sem akart urnőjének engedelmessé válni. A királyné dühös lett a makacs állatra és lovaglópalczájával irgalmatlanul elverte. A hercegnő, ki végignézte ezt a jelenetet, szemrehányást tett emiatt anyjának, aki mérgében a lovaglópalczával leánya arcába csapott. A hercegnő első felindulásában anyjára akart rohanni, de fékezte haragját, Spaat azonban még aznap elhagyta és csak anyja halálos ágyához tért vissza oda.

— **Mihalovich Ödön állapota.** A Zeneakadémia igazgatójának, aki a vas-utcai Pajor-szanatóriumban fekszik, ma jobbra fordult az állapota. Az éjjelt nyugodtan töltötte, fájdalmai enyhültek.

— **A demokrata svájciak.** A svájci szövetségi alkotmány 12. szakasza értelmében tilos a svájci hadsereg tisztjeinek akár belföldi, akár külföldi rendjelt vagy címet elfogadni. A szövetség tanács kihirdeti, hogy azokat a tiszteket kizárják a hadsereg kötelékéből, akik akár belföldi, akár idegen rendjelt viselnek.

— **Lahner tábornagy halála.** Orsovai Lahner Győző nyugalmazott tábornagy ma este hosszas betegeskedés után meghalt. Az elhunyt, aki egyike volt legkiválóbb katonatiszteknek, nyolc esztendő óta torokrákban szenvedett. Három gyermeke és kiterjedt rokonsága gyászolja. Holttestét átvitték Budára a 17. sz. helyőrségi kórházba, ahol felravatozzák és onnan fogják katonai pompával eltemetni.

— **A beszéd iskolája.** R. Kovács Laura, az ismert szavaló művésznő a szép beszéd elsajátítására kurzusokat nyit. „A beszéd iskolája” rendes előadásait minden szombat délután 5—7 óráig tartja a központi egyetem jogkari II. sz. tantermében, földszint, Egyetem-tér, Szerb-utcai bejárat. Tandíj: egy óra 5 korona, egyes előadásra 2 korona. A szemléltető verseny-szavaló kurzus rendes előadásait minden vasárnap d. u. 4—6 óráig a kir. tud. egyetem bölcsészeti II. számú tantermében, I-ső emelet (rég. országház, Főherceg Sándor-u. 8.) tartják. Az összes kurzusokat ez évben bezárólag június 1-ig tartják. A jövő tanév az 1910 október hó 1-én kezdődik és tart 1910 április hó 1-ig. Az első előadás szombaton, a hó 16-án lesz.

— **Czárán Zoltán állapota.** Czárán Zoltán állapotában, mint Alagról jelentik, a javulás a reméltnél lassabban halad előre. Czárán most is többnyire önkívületben van a szombat előtt nem hozhatják be Budapestre.

— **Merénylet a francia miniszterelnök ellen.** St.-Etienneben a rendőrség letartóztatott egy embert, aki *Duplanil* nevű esztergályosnak mondja magát és sürgősen bebocsáttatást kért *Briand* miniszterelnöknek, aki a választókerület beutazása közben itt egy szállóban lakik. *Duplanil* egy kés és két töltött revolver volt. Kijelentette, hogy *Briand* meg akarta ölni. Arról is panaszkodott, hogy a spiritiszták áldozata. Azt hiszik, hogy az illető elmebeteg.

— **A nők választójoga.** Dr. Dirner Gusztáv egyetemi tanár a nők választójoga érdekében küzdő férfiakat ligába akarja tömöríteni. A liga megalakításának bevezetésül szolgál az az előadás, amelyet Dirner tanár szerdán, a hó 20-án délután hat órakor tart a Feministák Egyesületének közgyűlésén. „Miért dolgozunk mi, férfiak a nők választójogáért?” címen. Az előadást, melyet az egyesület helyiségében (V., Mária Valéria-utca 12) tart meg, minden érdeklődőt szívesen látnak.

— **Cook-kronika.** Newyorkból jelentik, hogy fairbanksi (Alaska) híradások szerint egy expedíció megmászta a Mac Kinley-hegy csúcát, de ott semmiféle nyomot nem talált, amely igazolná Cook állítását, hogy ő a csúcst megmászta.

— **Tuberkulitikusok tüntető körmenete.** Május 1-én különös felvonulásban lesz része a fővárosi közönségnek. Nyolczszáz szegény tüdőbajos készül tüntető körmenetre. Ugyanis a tüdőbeteg gondozó intézet körül bajok vannak. Ott ahol nemcsak kezelésben, hanem táplálékban és gyógyszerben kellene részesíteni a tuberkulitikusokat. Elsőben is a gyógyszerekkel van baj a Mária Terézia-tér melletti gondozóban. Miután az egyik rendelőorvos egy messze lakó patikárusnak a veje, a szegényeknek le kell menni a receptekkel a messze Tököly-utca az após patikájába. Odautasítják őket. Azután az ex-lex miatt a kormány nem utalja ki a segélyeket, úgy hogy nem tudnak tejet adni a betegeknek. Ezért fognak május 1-én vasárnap délután szegény tüdőbeteg emberek nyolczszázán a dunai-rakparton körmenetet tartani és pedig a köpöcsésze a kezükben. Ezt pedig nem szabad megengedni egészségügyi szempontból sem. S ha ez megtörténne s ha addig nem segítenének a betegeknek, ennél nagyobb szegény Budapestet még nem érte.

— **A francia nagy sztrájk.** Marseilleből táviratozzák nekünk, hogy a sztrájk kezd forradalmi jellegűt öltetni. Tegnap délután 4 órakor a sztrájkolók a munkástörsédekről a vasúttal felvontak, mikor találkoztak egy közti villamosvasuti kocsi-val, amelyen a dolgozni akaró munkásokat rendőrfedezet mellett szállították. A tömeg megröbanta a villamosvasuti kocsi-t, de a rendőrség és lovasrendőrség elöbe állott a sokaságnak és ebből elkezdett utcai harc keletkezett. Nagy vérontás árán sikerült a zavargó sztrájkolókat szétverni és mind a két részen sokan megsebesültek. Estefelé a Quai de la Fraternité-n új összeütközés támadt, amelyben megint sokan megsebesültek.

— **Kiütéses tífuszos főhadnagy.** A kiütéses tífusz még mindig pusztít. Nemesak a szegény nép között. Most egy főhadnagy lett áldozata, aki előkelő család dugszagd tagja. Négy nappal ezelőtt hirtelen beteg lett lovag *Kureletz Ottomár* 41-ik gyalogezredbeli főhadnagy és bevonult a 16. sz. helyőrségi kórházba. Senki sem gondolta akkor, hogy az atlétatermelő katonatiszt már a végét járja. Csak később állapították meg az orvosok, hogy a kiütéses tífusz támadta meg. Mikor a kórházba bevonult, erős láza volt, amely három napig egyre fokozódott. Ekkor az orvos átküldötte a fertőző osztályba. Itt konstalálták az orvosok a kiütéses tífuszt. Külön szobában helyezték el a beteget, aki tegnap hirtelen meghalt. Telefonon értesítették a 41. gyalogezredet, amelynek parancsnoka egy századost bízott meg, hogy *Kureletz* lovag főhadnagy haláláról értesítse feleségét, aki Budapestben lakott. A százados elment a Lipót-körut 7. számú házba. Nem találta ott a főhadnagy családját. Ott azt az értesítést kapja, hogy elmentek vidékre egy hónappal ezelőtt. A lakásuk is üres. *Kureletz* főhadnagyot 1907-ben helyezték át Budapestre egy vidéki garnizonból. Tisztbírjai és a legénység igen szerették és nagyrabecsülték a jómodoru katonatisztet, aki a legjobb vívó volt az ezredben. A főhadnagynak felesége és két gyermeke volt. A Lipót-körut 7. számú ház első emeletén volt a lakásuk. Az utóbbi időben egyenletlenség támadt a családban és a főhadnagy februárban elköltözött családjától, felesége ellen pedig válpört indított. Feleségének családját táviratban értesítette az ezredparancsnokság a katasztrófáról.

— **Gautier Jules Magyarországon.** Illusztris vendégünk, Jules Gautier francia közoktatásügyi igazgató, a francia közepiskolák főfelügyelője, mint már megírtuk, a francia kormány megbízásából Magyarország közoktatását tanulmányozza néhány nap óta. Tegnap délután *Fontenay* vicomte francia főkonzul, *Erődy* Béla udvari tanácsos, tankerületi főigazgató és *Morent* francia újságíró kíséretében meglátogatta a *Ferencz* József nevelőintézetet és a legnagyobb elismeréssel hangján nyilatkozott annak berendezéséről, tantervezéséről és tantervéről. Ismét a Nemzeti Múzeumba ment a társaság, ahol *Szalay* Imre igazgató távollétében *Izzó* Kálmán titkár fogadta őket és kalauzolta a római régiségek iránt különös nagy érdeklődést tanúsító francia igazgatót a régiségtárba. Itt dr. *Hampel* József udvari tanácsos, osztályigazgató vezette végig és tartott magyarázatokat a vendégnek, akit ezután még a régiségek is érdekelték, amelyeknek gyűjteményét dr. *Heckler* Antal múzeumi őr mutatta meg és szolgált magyarázatokkal. A külföldi tudós vendég látogatása végén gratulált a múzeum gyönyörű és értékes gyűjteményeire. — *Gautier* ma Budapestről *Kassára* utazott, ahol szintén a közoktatásügyi intézményeket fogja megtekinteni és onnan egyenesen Párisba tér vissza.

— **Kirabolt templom.** A putnoki izr. templomba ismeretlen tettesek betörték és az ott elhelyezett perselyeket feltörve, azok tartalmát ellopták. A nyomozást megindították.

— **A csavargó halála.** Rusznák János Kassáról kitiltott csavargó az éjjel ittas állapotban a vasuti pályaudvaron a salaklerakodó-helyre feküdt le, ahol a tüzes salakon teljesen összeégett és reggelre holtan találták meg.

— **Családi dráma.** Háróban *Prinz* Mátyás családi perpatvar után megölte négyéves gyermekét és feleségét súlyosan megsebesítette, azután önmagát szurkálta össze.

— **Házasság.** *Biedermann* Gyula, az Általános Forgalmi r. t. elnöke 17-én — vasárnap — délután fél 1 órakor tartja esküvőjét a Dohány-utcai izr. templomban *Barinkai* Rózsikával, *Barinkai* Lipót, a Magyar Mercurbank R. T. igazgatójának leányával. H. *Vörös* Kálmán m. kir. pénzügyi számellenőr a hónap 14-én lép házasságra *Licid* József kávéház-tulajdonos leányával, *Magdolnával*.

Sebestyén Vilmos április 17-én déli egy órakor tartja esküvőjét *Fai* Rózával a Dohány-utcai templomban.

Krampatits Aniezt eljegyezte *Mayer* István pénzügyi tart. főhadnagy Zalaegerszegen. *Dercsényi* Etust eljegyezte *Pukán* Endre, m. kir. érdeméremű Lugoson.

Vogl Antal m. kir. iparfelügyelő folyó évi április hó 19-én házasságot köt *Hacker* Paulával Sopronból.

Wolff Győző máv. mérnök eljegyezte *Rónai* Katókát, *Rónai* Ignác tiszasüllyi tekintélyes kereskedő és földbirtokos bájos leányát.

— **Nászajándékok,** jegygyűrűk legelőnyösebben *Polgár* Kálmán művész ékszerészén, Budapest, VII., Erzsébet-körut 29., I. em. szerethetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Letartóztatott zugbukmérer.** A rendőrség három hónap óta üzi a hamiskártyásokat, zugbukmekereket és a hasonló kétes egzisztenciájú embereket. Nap-nap után rendezik a nagyszabású razziaikat és ellátogatnak minden olyan kávéházba és helyekre, ahol a társadalom esettjei keresik gyanus kenyerüket. A tegnapi hajzában eljutott a rendőrség az Akácfa-utczában levő Polgárkávéházba, mely a leghírhedtebb alakok rendez talákozó helye. A detektív épp akkor toppantak be a helyiségbe, amikor egy *Tauber Manó* nevű züllött czimfestő és többszörösen rovott multu zugbukmérer egy bérkocsissal tárgyaló löversenyéről. A fogadási összegeket *Tauber* szakta zsebre-vágni. Mindenütt mint önálló bukmekeker szerepelt, ilyen nyomtatványai is voltak, sőt ods-listákat is adott ki. Minden nyomtatványon volt egy telefon-szám is, amelyről kitént, hogy csak fiktív volt. *Tauber* észrevette a belépő detektíveket, menekülni akart. A detektívek azonban: utját állották és bevitték a főkapitányságra. Itt a nála levő nyomtatványokat és kétfázötven korona készpénzt elkobozták és őt letartóztatták.

— **Kötekedő szélhámos.** Egy orosz származású szélhámos, aki állítólag Budapesten van, most nagy keresletnek örvend a rendőrség részéről. *Brodzsky Péter*, orosz alattvaló, Pétervárról ment Bécsbe. Meglátogatta dr. Mayer, Munk, Hafbau, Ludvig császári tanácsosokat és egyes helyeken Hollender, Rubinstein, Grün, Abramovics néven rokonuknak adta ki magát, mert az illetőknek ilyen név rokonai valóban vannak Oroszországban. *Brodzsky* aztán hivatkozott előkelő összeköt-tetéseire és százötvenezer koronát csalt ki a bécsi emberektől. Végre azonban *Brodzsky* megszökött. Személyleírásában különös ismertető jele „ha pénze van, erősen kötekedik.” Különös szélhámos. Erről ugyan rá nem ismernek Budapesten, főleg, ha nem lesz pénze.

— **Hó és fagy.** Celldömölkéről jelentik: Az éjjel Celldömölkön és környékén havazott és reggelre fagy volt, mely a gyümölcsösben jelentékeny kárt tett.

— **Adomány az ököritóiaknak.** A Hazai Általános Biztosító Részvénytársaság a mai napon 250 koronát küldött az ököritói károsultak felségélyezésére.

— **Hirtelen halál a tengeren.** Fiuméből jelentik: Az Ungaro Kroata Tihany nevű gőzösén *Arbe* előtt *Vázsonyi Ernő* utas hirtelen összeesett és meghalt. Megállapították, hogy szívszélhűdés ölte meg. Holttestét *Arbe*ban paratatták és ott eltemették.

— **Álarcos rablók.** Hajduböszörményben az éjjel három ismeretlen álarcos férfi betört öz. Kovács Istváné vagyos asszony lakásába, ki kis unokájával volt a lakásban. A betörők az asszonyt véresre verték s kényszerítették, hogy a ládákulcsát adja elő. A ládában azonban csak 80 koronát találtak és emiatt az asszonyt agyba-főbe verték. A rendőrség erőlesen nyomoz.

— **A rekord-betörő.** A detektívek tegnap egy öreg betörőt fogtak el, amint a Városmajor-utczában sikerült betörés után tovább akart illenni. Letartóztatása alkalmával az ötven év körüli ember különböző álneveket mondott be. A rendőrség azonban a daktiloszkópia segítségével megállapította, hogy a nekiörögedett betörő *Buzgó József*, lopásért, betörésért hétszer volt büntetve. Javíthatatlan ember, akire eddig újabb 13 betörést bizonyítottak. *Buzgó* csak előkelő házakhoz tört be. A károsultak közt van *Noszlopi Emil* nyug. pénzügyi főszámtanácsos, dr. *Doleschal Alfréd* egyetemi tanár, *Vértessy Sándor* miniszteri tanácsos, *Gál Tibor* miniszteri tanácsos, *Spányik Kornél* festőművész.

— **Agyonlőtte egy tyuk.** A balvégzet után éppen olyan kifürkészhetlenek, mint a szerencse utai. Erre mutat az a maga nemében példátlanul álló szerencsétlenség, mely Perbetén egy fiatalasszonyt utolérte. *Batomfit* etetet *Jakab Mátyás* odvaló törvénybíró felesége. A tyukkamrába ment, ahol két tyuk egymásnak ment, hogy összeverekedjék. Az asszony az egyik tyukot elhessegette, mire az rárepült a kamrában tartogatott puskára s vereső szárnyával elcsettentette a ravaszt. A puská, mely szerencsétlenségre töltve volt, elsült s a golyó az asszony mellébe furdott, aki halálosan megsebesült. Haldokolva szállították az érsekújvári kórházba, ahol rövid idő múlva meghalt.

— **Két rab szökése.** Két rab megszökéséről érkezik hír a mai napon. Az esztergomi főszolgabírói hivatal táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy *Berényi József* géplakatos Iszterke börtöne ajtaját és megszökött. — A keszthei főszolgabíró jelenti, hogy az ottani fogházból is megszökött egy rab, *Bernhard Ottó*, aki fogolytársát is szökésre csábította.

— **Stájerolásért halál.** Varsóból jelentik nekünk, hogy Pargovsk-kerületben egy ház négy lakója becsalta a háztulajdonost egy lakásba és ott késszurakkal megölték. A gyilkosságnak az volt az indító oka, hogy a tulajdonos felemelte a ház-béreket. A gyilkosok közül hármát sikerült kézre-keríteni, a negyedik elmenekült.

— **Gyilkos szikla.** Az államvasutak tulajdonát képező trencsénmegyei ivánházi kőbányában ma délbén egy nagy szikladarab levált és a mélységbe zuhant, ahol az ép ebédnél ülő munkásokra esett. A szikla egy munkásasszonyt agyonütött, egy munkást oly súlyosan megsebesített, hogy estére behalt sérüléseibe, egy harmadik munkásnak pedig mindkét lábát összezsuzta.

— **Csaló adománygyűjtő.** Egy idő óta a fővárosban megbízhatatlan egyének házról-házra járva, nyomtatott gyűjtőívet mutatnak fel s azon a címen, hogy a siketnémák körmozgásai intézetének gyűjtenek, adományokat fogadnak el, holott erre senki sem kapott engedélyt, úgy, hogy a házaló-gyűjtéssel törvénybe ütköző visszaélést és csalást követnek el. Ezért, hogy ha valahol ilyen házról-házra járó ismeretlen egyén, akár nő vagy férfi akarna gyűjteni, mint csalót, át kell adni a legközelebbi rendőrnök. Egy ilyen csaló már horogra került. A hetedik kerületi kapitányság ma engedély nélküli könyöradománygyűjtés miatt tíz napi elzárásra ítélte *Bakics János* harminczháromeves volt vasuti alkalmazottat, aki a körmozgásai siketnémákat gyámolító intézet igazgatójának, *Váczai János*nak hamisított aláírásával ellátott ívvel könyöradományokat gyűjtött.

— **Makas öngyilkos.** Kassáról táviratozzák, hogy az 1504-es számu személyvonat ma Kassa előtt, *Hernádcsány* és *Bárca* állomások között halálra gázolt egy 18—22 év körüli fiatalembert. A szerencsétlenség a vonat kerekei fejét és lábait teljesen lemetstették. A vizsgálat megállapította, hogy az illető öngyilkossági szándékkal a sinekre feküdt, mert az örök a vonal más helyéről rövid idővel azelőtt elkergették a sineken álalkodó fiatalembert. A törzstől elvált fejét csak tizenkét órával az öngyilkosság felfedezése után találták meg a töltés alatt.

— **Menetjegyek léghajózásra.** A közlekedés és turisztika a népülögek tökéletesítése folytán érdekes fordulponthoz ért. Ugyanis éppen úgy, mint a vasutára vagy hajóra, ma már léghajón való kirándulásra is lehet rendes menetjegyet váltani. Ennek a modern ujjításnak nagy horderejét és fontosságát a Budapesti Központi Menetjegyiroda azonnal felismerte, kellőleg méltányolta és jegykiadási osztályában már meg is kezdte a léghajózásra szóló menetjegyek árusítását. Münchenből Bajorország közlebbi pontjaira szóló három óráig tartó léghajókirándulás „*Parseval*” léghajón, melynek gondolója 16 utas befogadására alkalmas, 220 márká. Egész napos kirándulások menetára 550 márká. Felszállása — kedvező idő esetén — mindennap. Indulás és kikötés München, *Ausstellung's Park*, *Teresienhöhe*.

— **Halálozás.** *Kisbábóthy* és *káki Babóthy Márton* földbírtokos, *Nyitra vármegye* törv. bizottságának tagja 83 éves korában *Nyitra*ban meghalt.

Id. gróf Zichy Ödön 76 éves korában *Beleznán* hirtelen meghalt.

Szentpétery Sándor rakaszi földbírtokos 60 éves korában elhunyt.

Leffelholcz Gyula, édesdi plébános 57 éves korában Élesden meghalt.

Öz. *Kovács Lajosné*, szül. *Kiss-Orbán Eszter*, Debreczen város volt polgármesterének özvegye 81 éves korában Debreczenben meghalt.

Groffy Amália április 11-én életének 80-ik évében elhunyt Budapesten.

Ma délelőtt meghalt 87 éves korában *Kalmár Endre*, a magyarországi piaristák tiszteletbeli rendfőnöke, kormánytanácsos és gyémántmises áldozópap. Temetése pénteken, e hó 15-én délután 4 órakor lesz a Kerepesi-úti temető halottasházából.

— **Beketow-czirkusz.** A *Beketow-czirkusz*ban az első műsor még csak három esti és egy csütörtök délutáni előadásra látható. A csütörtök délutáni előadás, tejes műsorral, mindenki felhelyarákat fizet. A czirkusz tulajdonképpeni nyári időnye csak most szombaton, e hó 16-án kezdődik, amikor egészen új, óriási műsor kerül bemutatásra. Fellelmitjük a *Kaufmann*-esportot, 10 hölgy, 2 ur, kerékpárművészek, a *Frédéri* testvéreket, szenecziós akrobatamutatókat, a *Franklin*-esportot, a világ legkiválóbb ugrótornászai, a *Higharden*-esport 17 ember hadi mutatóványai, a *Mücsky* zenekomikus-esportot, 2 ur, 2 hölgy és egy egész sereg új, nagyszerű művészszámot.

x **Ha észül a haja**, használja a *Stella-vizet* Ára 2 K. *Kapható* egyedül *Zoltán B.* gyógytárában, *Budapest, V., Szabadság-tér.*

x **Szép a bajusz** *Hajdusági* pedróvel.

x **Fodor-féle vívőterem** a *Koronaherceg*-uteza 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x **Bob hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

Budapesti repülőversenyek:

— A főváros mozgalmas napjai. —

Budapest, április 13.

A júniusban Budapesten lezajló repülőgép-versenyek a világ figyelmét fővárosunkra terelít. A nagyszámu résztvevők, a külföldi nézők tömege, a vidékről is várható közönség tizenkét napon keresztül izgalmas és mozgalmas időket fog teremteni.

A hatóságok és az idegenforgalmi tényezők lázas munkát fejtenek ki, hogy a még hátralevő hét hetet kellőleg kihasználhassák. Kétségtelen, hogy a főváros szállodái, a most épülőket is bele-számítva, nem lesznek elegendők az idegenek befogadására. Ugy, hogy a jövevények nagyobb része magánlakások szobáiban lesz kénytelen lakni. Mint értesülünk, az illetékes hatóságok minden lehető el fognak követni az esetleges lakászsora meggátlására, nehogy a millenium idejébéli szobadragaságok megismétlődjének.

Egy élelmes vállalkozó máris alig várja a májusi nyeged elmúlását, hogy az üresen maradt lakásokat bérelt butorokkal berakassa és a verseny idején jó áron albérlésbe adhassa.

Az előkészületekhez tartozik az is, hogy a *Magyar Aero-Klub* rendező bizottsága a legutóbb tartott ülésén véglegesen megállapította a budapesti nemzetközi repülőversenyek programját és szabályzatát. A feltételeket a Magyar Aero-Club és a nemzetközi léghajós szövetség (Fédération Aéronautique Internationale) versenyzési és rekord-szabályzatainak egybevetésével állapították meg, e mellett azonban külföldi gondot fordítottak a magyar aviatikusok külön jutalmazására, illetve díjazására.

A versenyek 1910. évi június 5-én kezdődnek és 11 napon át délután félhárom órától 8 óráig tartanak. A versenyek ideje alatt a következő verseny-számok és díjak kerülnek eldöntésre:

I. **Utazási verseny** 200,000 korona, nemzetközi nyílt verseny. I. díj: 100,000 korona, II. díj: 35,000 korona, III. díj: 20,000 korona. A fenti díjak valamelyikét elnyerő magyar honos külön jutalma: 45,000 korona.

II. **Időtartam verseny.** 45,000 korona. Nemzetközi nyílt verseny. I. díj 10,000 korona, azonkívül a fennálló világrekord megjavítása esetén 8000 korona külön jutalom. II. díj 4000 korona. III. díj 2000 korona. IV. díj 600 korona. A díjazottak között legelől helyezett magyar honos versenyző külön jutalma 5000 korona.

III. **Távolsági verseny.** 45,000 korona. Nemzetközi nyílt verseny. I. díj 10,000 korona, azonkívül a fennálló világrekord megjavítása esetén 8000 korona külön jutalom. II. díj 4000 korona. III. díj 2000 korona. IV. díj 600 korona. A díjazottak között legelől helyezett magyar honos versenyző külön jutalma 5000 korona.

IV. **Magassági verseny.** 45,000 korona. Nemzetközi nyílt verseny. I. díj 10,000 korona, azonkívül a fennálló világrekord megjavítása esetén 8000 korona külön jutalom. II. díj 4000 korona, III. díj 2000 korona, IV. díj 600 korona. A díjazottak között legelől helyezett magyar honos versenyző külön jutalma 5000 korona.

V. **Gyorsasági verseny.** 45,000 korona. Nemzetközi nyílt verseny. I. díj 10,000 korona, azonkívül a fennálló világrekord megjavítása esetén 8000 korona külön jutalom. II. díj 4000 korona, III. díj 2000 korona, IV. díj 600 korona. A díjazottak között legelől helyezett magyar honos versenyző külön jutalma 5000 korona.

VI. **Lassusági verseny.** 15,000 korona. Nemzetközi nyílt verseny. I. díj 5000 korona, azonkívül a fennálló világrekord megjavítása esetén 4000 korona külön jutalom. II. díj 2000 korona, III. díj 1000 korona. A díjazottak között legelől helyezett magyar honos versenyző külön jutalma 3000 korona.

VII. **Terhelési verseny.** 15,000 korona. Nemzetközi nyílt verseny. I. díj 5000 korona, azonkívül a fennálló világrekord megjavítása esetén 4000 korona külön jutalom. II. díj 2000 korona, III. díj 1000 korona. A díjazottak között legelől helyezett magyar honos versenyző külön jutalma 3000 korona. Az I., II. és III. díj azon három versenyzőnek ítéltetik oda, akik a meeting bármely napján felszállván egy utassal a leghosszabb időtartamu repülést végzeték egy huzamban, a talaj érintése nélkül. A vezető és utas együttes súlva holt súlylyal 150 kgra egészítendő ki. A világrekord megítélésé tekintetében az egy utassal elért eredmények mérvadók.

VIII. **Start verseny.** 8000 korona. Nemzetközi nyílt verseny. I. díj 3000 korona, azonkívül a fennálló világrekord megjavítása esetén 2000 ko-

rona külön jutalom. II. díj 1000 korona. A díjazottak között első helyezett magyarhonos versenyző külön jutalma 2000 korona.

IX. *Kézök versenye.* 12.000 korona. Nemzetközi zárt verseny. Nyitva olyan versenyzőknek, akik nyilvános repülőgépversenyen még nem vettek részt. I. díj 5000 korona, II. díj 2000 korona, III. díj 1000 korona. A díjazottak között legelőször helyezett magyarhonos versenyző külön jutalma 4000 korona.

X. *Új szerkezetek versenye.* 10.000 korona. Nemzetközi zárt verseny. Nyitva az eddig nyilvános repülőgépversenyen szerepelt repülőgépek mindegyikétől legalább egy lényegesebb szerkezeti részt illetően eltérő. I. díj 5000 korona, II. díj 2000 korona, III. díj 1000 korona. A díjazottak között legelőször helyezett magyar honos külön jutalma 2000 korona.

XI. *Nemzeti verseny.* 20.000 korona. Zárt verseny. Csak magyar honos versenyzőknek. I. díj 7000 korona, II. díj 3000 korona, III. díj 1500 korona, IV. díj 800 korona.

XII. *Qualitäts díjak.* 10.000 korona. I. díj 5000 korona, II. díj 2000 korona, III. díj 1000 korona. A díjazottak között legelőször helyezett magyar honos külön jutalma 2000 korona.

XIII. *Összeredmény díjak.* 20.000 korona. I. díj 10.000 korona, II. díj 4000 korona, III. díj 2000 korona. A díjazottak között legelőször helyezett magyar honos külön jutalma 4000 korona.

XIV. *Végdíjak.* 10.000 korona. I. díj 5000 korona, II. díj 2000 korona, III. díj 1000 korona. A díjazottak között a legelőször helyezett magyar honos külön jutalma 2000 korona.

Az egyes versenyszámok helyezési eredményét megállapítani és a díjakat itélni hivatott versenybírók a következők közül áll:

Az „Aero Club de France“ által megnevezendő egy tag; „Aero Club of the United Kingdom“ által megnevezendő egy tag; „Deutscher Luftschiffer Verband“ által megnevezendő egy tag; „Österreichischer Aero Club“ által megnevezendő egy tag; „Cs. és kir. katonai léghajós intézet“ által megnevezendő egy tag; gróf Károlyi Imre, a „Magyar Aero Club“ alelnöke; báró Hatvány József, a „Magyar Aero Club“ alelnöke; gróf Zichy Béla Rezső, a „Magyar Aero Club“ ügyvezető igazgatója és még három megválasztandó tag.

A versenyekre való nevezés határideje 1910 május 20-ika.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

München után.

— Beszélgetés Szinyei-Merse Pállal. —

Budapest, április 13.

Szinyei-Merse Pál, az impresszionizmusnak nem csak ideháza, de a külföldön is uttörő művész-mestere, hazatért Münchenből, ahol kollektív kiállítása alkalmából a bajor udvar, a művészek és a társadalom is fényes ünnepeken részesítette. Tudnivaló, hogy a genialis magyar festőművészt, mint a korukat megelőző nagyoknak csaknem mindegyikét, jó ideig félreértették és csak mostanában, husz évi önkéntes hallgatás után, kezdik teljes értékében felismerni. Ideháza még csak néhány éve, hogy korszakot alkotó talentumát felfedezték, most pedig a berlini magyar kiállításon aratott nagy sikere után München adta meg a magyar mesternek azt a tiszteletet, melyben csak az idők legnagyobbjai részesülnek. Munkatársunknak ma alkalma volt beszélgetni Szinyei-Merse Pállal, aki készséggel mondott el egyet-mást müncheni élményeiből:

— A kiállítás külsőségeiről és annak művészi sikeréről, — mondotta a mester — azt hiszem, semmi újat sem mondhatok. Jórészt a magyar, sőt a német és egyéb külföldi lapok is megírták. Semmi hozzátenni valóm nincsen. Nem mondhatok egyebet, mint hogy szép volt. Nagyon szép volt. A művészet, a sajtó, a közönség, mind a legnagyobb szeretettel foglalkoztak velem és a kiállítással. És azt hiszem arról is tudnak, hogy az udvar külön meghívással tisztelt meg.

— Hogyan történt a kiállítás megnyitása?

— Valahogyan másként, mint ideháza szokták. Nem volt hivatalos megnyitás. Hogyan is

mondjam? . . . Egyszer csak megnyílt és nyitva volt. Aztán jött az udvar, jöttek a művészek és jött a közönség. A sajtó pedig foglalkozott velem. Amint tudják: kimerítően és szeretetreméltóan. Nekem csak egy terem jutott, tölem jobbra és balra, fölöttem és alattam egyéb képek vannak ki-függesztve. Igazán csodálatos, hogy észrevettek.

— Kikkel érintkezett, mester, az ottani művészek közül?

— Istenem, nagyon sok emberrel volt dolgom. Nagyon sok művészt ismerek ottan. A nexust még évtizedek előtt szereztem. Még a Böcklin-nel folytatott barátságom idején. Azóta sok öreg barátom elhalt. Akik még itt maradtak . . . Wagner Sándorral és Defregerral gyakran voltam együtt. De sokat voltam a Leó Putz, a Franz Stuck, a Habermann, Uhde és Stróbenz társaságában is. Wagner és Defregert nemrégiben nyugdíjazták.

— Megöregedett-e Wagner?

— Nem a! Éppenséggel nem látszik meg rajta, hogy szüksége volt a nyugdíjazásra. Erős, rusztikus ember még ma is.

— Tud-e még magyarul?

— Hogy tud-e? Olyan erős, zamatos magyarsággal beszél, mintha egész életét az Alföldön töltötte volna. Panaszkodott, hogy ideháza nem szívesen látják a képeit, mert hogy bajor honpolgár lett. Pedig a szívében ma is magyar. A szívem nem lehet nacionalizálni. És én elhiszem neki. Hiszen nem is jár másként, mint pörge magyar kalapban. De hát az élet! . . . Kénytelen volt bajorra lenni, hogy tanár lehessen. Haza pedig nem nagyon hívták. Mit is tehetett volna? Igaz: Stróbenz megmaradt magyarnak, de hát nem is nevezték ki tényleges tanárnak. Meg aztán nem is volt szüksége rá. Stróbenz-zel különben egy nagyon érdekes esetem is volt. Valamelyik napon ugyanis felszólított, hogy bereztesse a művészek egyesületébe. Elfogadtam az ajánlatát és este felmentünk a körbe. Megjegyzem, Stróbenz meglehetősen visszavonultan él Münchenben és csak nagy ritkán jár fel a Künstler Genossenschaft helyiségeibe. Szóval bevezetett, bemutatott az uraknak, akiknek jó részét már régebben ismertem. A művészek körém gyűltek és csakhamar élénk beszélgetésbe elegyedünk erről is, arról is. Egyszer csak észreveszem, hogy többen összebujnak és különös, kérdő tekintettel néznek a terem jobb szeglete felé. Mi lehet? Nem tudom. Hirtelen valaki felém fordul és megkérdi: — Mondja csak, mester, ki az az ur ott, a sarokban? — Odanéztem. Hát Stróbenz volt. És ő vezetett be engem! Mondhatom, nagyot neveltünk.

— Az udvarhoz mikor és hogyan hívták meg, mester?

— Luitpold régensherceg hívott meg. Egyszerűen meghívott. Igazán minden ceremónia nélkül. Olyan egyszerű, nyájas ember a régens, mint akármelyik müncheni polgár. Szeretreméltó, művelt és fesztelen. Az ebédnél, melynél a modenai hercegnő, Teréz és Klára hercegnőkkel, többen az udvari előkelőségek és udvarhölgyek közül, azonkívül néhány most kinevezett művész-tanár is részt vettek, olyan kedélyes hangulat uralkodott, mintha csak valamelyik polgári család hívtak volna meg. Amikor a dohányzóba átvonultak az urak, igazán úgy éreztem magam, mintha „magunk között“ lennénk. Amikor elmentünk, a régens szívélyesen ezekkel a szavakkal búcsúzott el tőlem:

— A viszontlátásra? Ha újra Münchenbe jönne, okvetlenül látogasson meg.

Volt egyébként találkozásom az uralkodó-családnak még egy tagjával is. Egyszer kirándultam falura, Fürstenfeld-Bruck-ba, Lietzenmayer Sándor özvegyéhez. Éppen uzsonnánál ült a család, amikor beléptem. Néhányát nem ismertem a társaságnak. Bemutatták. Az asztalfőnél egy ur ült, akinek meg-
lepetéssel hallottam a nevét: Ludwig Ferdinand herceg. A herceg szívélyesen szorított kezem velem és maga mellett szorított helyet. Uzsonna után a herceg szíval kinált meg. Rágyújtottam, közben azonban véletlenségből elfújtam a gyújtót. Udvariasan bocsánatot kértem a hercegtől és azzal mentegtettem magam, hogy a balszemem gyenge és nem tudom a távolságot jól kimérni. A herceg ebben a pillanatban felállt, félre hívott és megvizsgálta a szemem.

— Jöjjön el jövő évre ismét — mondta — akkor megoperálom a szemét.

Ekkor tudtam csak meg, hogy a herceg, akár a tavaly elhunyt Károly Tivadar herceg — szemorvos. Mondanom se kell, hogy jövőre ismét elmegyek Münchenbe.

— Ismeri-e a régens-herceg a magyar művészetet?

— A magyarok sokszor állították ki Münchenben s a régens mindannyiszor megnézte a kiállítást. Mondhatom, nem csak a magyar művészetet ismeri, de a magyar művészeket is. Még pedig jól ismeri és igazán nagyra tartja őket.

— Még csak azt szeretném megkérdezni, mester, kiállít-e még valahol Németországban?

— Nem. Seholy. Semmilyen céloim nincsen és eladni valóm sincs. A „Jugend“ reprodukálja néhány vázlatomat és képeimet, ezzel pedig németországi vendégszereplésemnek vége. Mondhatom, elég volt. Szerénytelen lennék, ha nem volnék meglegedve.

Ezzel elbúcsúztunk egymástól.

(*) A „Kuruzsló“ ötvenéves. Földes Imre nagyszerű színműve „A kuruzsló“ ma érkezett el második jubileumához a Magyar Színházban. A közönség a szereplőket, akik a darabot ötven előadáson át a siker felő vették, lelkesen tapsolta és külön elismerésre méltatta *Sebestyén-t*, aki dr. Rostay szerepét Csontos-tól átvette. A színészekkel együtt sokszor a lámpák elé hívták a szerzőt is.

(*) Az Operaházban holnap, csütörtökön hatodszor adják Strauss Richard „Elektrá“-ját, a czimzerepben Kramer Teréz, Clitemnestra — Podorné, Crisothemis — Sebeők, Orestes — Szemere, Aigisthos — Arányi, A nevelő — Kornay, Clitemnestra bizalmasa — Ney H., uszályhordozója — Dömötör, cselédek — Szilágyiné, N. Václent, Berts, Várady M., Payer, Haselbeck, Azgák — Kertész Vilmos és Kárpát lesznek. Vezényel Kerner István karnagy. Rendező Alszegey Kálmán főrendező. (Évi bérlet 72. szám.) Kezdet 7 és fél órakor. Csütörtökön Feinhals Frigyes kamarénekes az „Afrikai nő“ Neluskójában lép fel. Évi bérlet 73. Felemelt helyárak.

(*) Komjáthy Jenő arcképe. A korán elhunyt jeles költő arcképét megfestette Mednyánszky László báró festő. A portrét a „Magyar vagyok“ című kiadatlan versével együtt sokszorosította az elhunyt öccse, Komjáthy Győző (Budapest, I., Alagut-utca 4.), aki azokat a kegyeletes érdeklődők kívánságára díjtalanul megküldi.

(*) A Műcsarnok új vezetősége. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat választmányára, Berzeviczy Albert titkos tanácsos elnöklése mellett, kedden délután tartotta meg alakuló ülését. Az ülés jegyzőkönyvét a titkár vezette s annak hitelesítésére az elnök Innocent Ferenget és Lederer Sándort kérte fel. A Társulat igazgatójává immár tizenötödik alkalommal és ismét egyhangú lelkesedéssel Benkő Kálmánt választotta meg a választmány. Ugyancsak egyhangúlag választották meg helyettes igazgatóvá Jendrassik Jenő festőművészt, míg az igazgatóság tagjai lettek: Dudits Andor festőművész, Lechner Ödön építőművész, zólyomi dr. Wagner Géza és Zala György szobrászművész. Ezután a bizottságok alakították meg.

(*) Magyar művésznő a berlini Operában. A berlini udvari Operaházban e napokban a „Denevér“ — Strausz János operetteje — volt műsoron, de Adél szobaleány személyesítője hirtelen megbetegedett. Táviratban fordultak Hannoverbe ifj. Ábrányi Emil feleségéhez, aki azonnal vonatra ült és nagy sikerrel játszotta s énekelte el Adél szerepét.

(*) A Nemzeti Szalon Szentesen. A Nemzeti Szalon 41-ik vándortárlatának rendezési munkálatai serényen folynak egy a Nemzeti Szalonban, mint Szentés városában. A kiállításra kerülő képek és szobrok már megérkeztek Szentésre, ahol a vármegye részéről dr. Cicatricis Lajos főispán és dr. Nagy Sándor helyettes alispán; Szentés városa részéről; dr. Mátéffy Ferenc polgármester és Bugyi Antal főjegyző, míg a kultúregyletek részéről Zsoldos Ferenc műpártoló egyleti igazgató és Csallán Gábor muzeumi igazgató fáradoznak az első szentesi kiállítás sikerének érdekében. A fővárosból érkező vendégek részére szombaton ismerkedési estély lesz Szentesen.

(*) Magyar művész ünneplése Németországban. Barnay Lajos hazánkfia, a hannoveri udvari színház intendánsa f. é. május 2-án ünneplő ötvenéves művészi jubileumát. Barnay a német császári is tisztelői közé sorozza, aki őt a titkos tanácsosi

méltósággal tüntette ki. Az ünnepléshez Németség írói és művészei is csatlakoznak, a szerény művész azonban az ünneplést elkerülve, délvidékre utazott.

(*) A Koncert szereposztása. Bahr Hermann kiváló vigjátéka „A koncert”, amelynek szombaton, e hó 16-án lesz az első előadása a Magyar Színházban, a következő szereposztásban kerül színre: Heink Gusztáv: Góth Sándor, Mária, a felesége: G. Kertész Ella, Jura dr: Rátkey, Delina, a felesége: Nagy Feréz, Gerndl Eva: R. Gombaszögi Frida, Mayer Zelma: Zala Karola, Miss Garden: Lóránt Ilma, Mell Fanny: Fábíán Célia, Wehner kisasszony: Mészáros Gizella, Pollinger: Körmendi, Pollingerné: Orley Flóra. A darabot, amelynek első és második előadására már csak egész olcsó jegy kapható, Hajó Sándor fordította magyarra és Góth Sándor rendezte. „A koncert” bemutatójait csütörtökön és pénteken Roda Roda és Rössler állandóan zsufoit házakat vonzó „Csásó és kalap” című mókája kerül színre.

(*) Színjáték. A Bárdos Artur szerkesztésében megjelenő színházi és zenei hetilapnak hetedik száma a következő értékes tartalommal jelent meg: Szini Gyula: A történelmi dráma. Bárdos Artur: A Nemzeti Színház új Faustja. Hevesi Sándor: Az igazi Shakespeare (a „Vihar” előadása alkalmából). Juhász Miksa: Szerémi Zoltán (Arcok és álarok). Bródy Gyula: Színházi szonett. Kosztolányi Dezső: Ohantecler. Szemle: Théodore és társai (Nádat Pál). Szimfonikus est (Siklós Albert). Ligeti kulturszenzáció (B. L.) Mutató Táblák (Hevesi Sándor). Krónika. A Színház pályázata. A Színház kapható minden könyvkereskedésben és dohányüzletében, valamint a kiadónál. Sziklai Jenő könyvkereskedésében, VII., Erzsébet-körút 42., előfizetési ára egy évre 15 korona, egyes szám 30 fillér.

(*) Hangverseny Szombathelyen. Serato Anigó hegedűművész és Sziráky Dóra énekesnő ma este nagyszerű hangversenyt rendeztek Szombathelyen. A közönség lelkesen tapsolta a két fővárosi művészt, akik közül különösen Sziráky Dórát a műsoron túl is sokszor akarták hallani.

(*) A Művészeti Impressionista kiállítása. Az európai művészeti szeszációnak ígérkező nemzetközi impresszionista kiállítás most már egészen bizonyosan meg lesz még ebben a hónapban. A kiállítás anyagát immár teljesen együtt van; a külföldi impresszionista nagymesterek munkái egytől-egyig beérkeztek s most már csak a magyar impresszionisták műveinek kiválasztása van hátra s akkor hozzá foghatunk a nagyjelentőségű kiállítás rendezéséhez. A Művészeti fozozott gonddal készíti elő a rendezési munkálatokat, melyek előreláthatólag két hétig tartanak, úgy hogy a nagyszabású tárlat a hó vége előtt alig lesz megnyitható.

(*) Sorsolás a Műcsarnokban. A Képzőművészeti Társulat a tagjai számára rendezendő nyeretmény sorsolás húzását 14-én, csütörtökön délután 4 órakor tartja meg a városligeti Műcsarnok tanácstermében. Sorsolásra kerül összesen kilencvenkilenc nyeretmény, negyvenhatezer korona értékben. A sorsolás nyilvános, s azon bárki is jelen lehet.

(*) Drámai estély Vácott. Bihari Ákos, a Vígsház rokonszenves és nagytehetségű művésztársa az ország nagyobb városaiba sorban ellátogat, hogy drámai estély keretében bemutasson néhány szemelvényt a világirodalom klasszikusaiból és a magyar költészet remekeiből. E körútja során vasárnap a váci közönség előtt aratótt őszinte sikert. A műsor minden egyes pontját viharos taps követte. Jelen volt az estélyen Herczeg Ferenc is, a hírneves író, aki az előadás után őszinte elismerésének adott kifejezést, melegen gratulálva Biharinak, dicséretre méltó művészi vállalkozásához.

(*) Magyar művészeti külföldön. Vágó-Lénárt Gita dalénekesnő, ki néhány felleptével és egy önálló hangversenyével már Budapest közönségét is teljesen megnyerte, nemrég külföldön kisebb művészeti körutat tett s egész idegenül bár, mindenütt a legteljesebb mértékben magával ragadta a közönséget. Oly nagy zeneéletű gőcspontokban, mint Borszóló, Lipcse, Berlin, Drezda, a lapok hasábos cikkekben foglalkoznak a művészettel s mindenütt mint szenzációt keltő egyéniséget a már elismert legnagyobbakkal egy sorba helyezik.

(*) Alexander Bernát ünneplése. A magyar tudósvilág és nagyközönség nagyban készül Alexander Bernát hatvanadik születésnapjának megünneplésére. A Franklin-társulat kiadásában megjelenő emlékkönyvet, amelyben ötven filozófiai és esztétikai tanulmány van együtt és amelyet a könyv írói Alexandernek ajánlanak, valamint a plakettet, amely Vágó Dezső szobrászművésznök gyönyörű alkotása, e hó 15-én, pénteken, délután 12 órakor fogják a tudományegyetem kupolatermében az ünneplésnek átadni. Erre az alkalomra a tudományegyetem Rektor Magnificusa megengedte,

hogy a nagyközönség is bejuthasson a terembe. Az ünneplés után Alexander volt tanítványai és barátai a Continál-szálló különtermében gyűlnék össze ebédre.

(*) Hollandia. Az Uránia m. t. színházban nap-nap után a közönség rendkívül nagy érdeklődése mellett kerül bemutatásra Hollandia. A közönség pompásan szórakozik az érdekes szövegen, álló és mozgó fényképeken s a kitünő eredeti holland muzsikán. Jegyek a pénztárnál már egy nappal előbb minden elővételi díj nélkül válthatók.

FŐVÁROS.

A főváros közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 13.

A főváros ma úgynevezett gyors és zajtalan közgyűlést tartott, ami azt jelenti, hogy sokan, de keveset beszéltek. A napirendre nagyon sok elintézendő tárgy volt kitűzve, ami viszont azt jelenti, hogy sokat, de röviden vitatkoztak. Napirendre került egyébként ma egy érdekes és kulturális szempontból fontos interpelláció is. Az interpelláló Lengyel Endre, a legifjabb városatya volt, aki a fővárosi könyvtár elhelyezése dolgában tett megszívlelendő indítványt. A közgyűlés nagy tetszéssel fogadta az indítványt és remélhető, hogy a tanács, amelynek az indítványt kiadták, gondoskodni fog a könyvtár méltó elhelyezéséről és arról, hogy könnyebben hozzáférhető legyen.

A közgyűlésről, amelyen Fülepp Kálmán főpolgármester elnökolt, a következő részletes tudósítást adjuk:

Az elnök mindenekelőtt meleg szavakban elparentálta Mössner Józsefet és Hüttl Tivadart, a törvényhatósági bizottságnak legutóbb elhunyt két érdemes tagját. Indítványára az elhunytak emléket jegyzőkönyvileg örököltette meg a közgyűlés. Helyükbe dr. Horváth Lipót és Polgár Károly póttagokat hívták be. Bejelentette ezután az elnök, hogy a kijelölt választmány a megválasztott két jegyzői állásra első helyen Kiticsán Miklós és Edes Endre, második helyen Némethy Béla és Czibor Gyula, harmadik helyen dr. Lung Géza és Vajna Ede, negyedik helyen pedig Tatár Béla és dr. Kemény Géza fogalmazókat jelölte. A közgyűlés elhatározta, hogy a két jegyzői állást, valamint a központi választmányban és a számvédelmi bizottságban megválasztott egy-egy tagsági helyet a két hét múlva tartandó rendes közgyűlésen tölti be. Bejelentette még az elnök, hogy Kasits Péter a Kutvölgyi-ut sűrűs létesítése és a Fehérvári-ut 53. sz. alatti tömeglakások kiürítése, Gelléri Mór a milleniumi-alapítvány, dr. Földes Árpád pedig a péksztrájk ügyében jelentett be interpellációt. Indítvány is volt kettő: az egyik Vértes Emilé, aki a telefondíjak leszállítása ügyében, a másik dr. Lengyel Endréé, aki a fővárosi könyvtár elhelyezése dolgában tett indítványt.

Vértes Emil indítványára a közgyűlés kimonodta a sürgősséget. Az indítványozó rövid felszólalása után dr. Bárczy István polgármester kijelentette, hogy az indítvány tendenciáját helyesli, de arra kéri a közgyűlést, hogy az indítványt adja ki a tanácsnak tárgyalás és javaslatlétel véget. A közgyűlés így határozott.

Dr. Lengyel Endre indokolta meg ezután indítványát, kifejtette, hogy a könyvtár ügye igen fontos kérdés, amit legjobban bizonyít az, hogy a nagy kulturáram városai igen sok pénzt áldoznak erre a célra, London évente három milliót áldoz könyvtárára, míg Budapest csak 47.000 koronát. Ez igen kevés. Igaz, hogy nekünk is vannak népkönyvtáraink, de ezek részint nem ingyenesek, részint nincs megfelelő olvasószozájuk. A fővárosi könyvtárnak még az a nagy hibája is van, hogy kevés a személyzet és csak délelőtt van nyitva, addig is, amíg az új központi városközpont építésével kapcsolatban a könyvtár épülete felépülhet, a fővárosi könyvtárát a felépítendő népházban kellene elhelyezni. Beszédét azzal fejezte be, hogy az állam erejét a kultúra teszi és nekünk arra kell törekedni, hogy kulturánkat minél magasabb fokra emeljük. Az indítványt tárgyalás és javaslatlétel véget kiadták a tanácsnak. A napirend tárgyalása során a tanács többek közt azt javasolta, vegye tudomásul a közgyűlés, hogy Ferencz József földalatti vasut szaporítani akarja igazgatósági tagjainak számát. A közgyűlés ezt a bejelentést Platthy György dr. és Czettel Gyula felszólalása után tudomásul vette.

A kelenföldi kaszinónak azt a kérelmét, hogy a kelenföldi vasutállomásnál megfelelő számú

békcsoi álljon a közönség rendelkezésére, a tanács elutasítani javasolja. Willinger Ferenc a tanács javaslatának elutasítását kérte és azt indítványozta, hogy a közgyűlés utasítsa a tanácsot, gondoskodjék arról, hogy az egyes vasutak érkezésénél békcsoi kirendeltség legyen az állomáson. Indítványozta továbbá, hogy a podgyász megvámolását az állomáson végezzék, mert szégyenletes állapot, hogy az utasokat az Átlós-utnál megállítják és nyílt utcán vizsgálják meg a podgyászt. A közgyűlés többsége Willinger indítványát fogadta el.

A tanács előterjesztést tett, hogy a központi papnevelő-alap tulajdonában levő Práter-utcai ingatlanra indítsák meg a kisajátítási eljárást. Dr. Bárczy István polgármester hozzászólása után a közgyűlés dr. Reichfeld Izidor indítványával megelégedve, magáévé tette a tanács előterjesztését.

A közgyűlési jegyzőre vonatkozó előterjesztést, amely tudvalevőleg a jegyző felállításának mellőzését javasolja, a közgyűlés vita nélkül elfogadta. Az ököritóiak részére huszezer koronát szavazott meg a közgyűlés és a polgármester indítványára elhatározta, hogy az ország többi törvényhatóságait is hasonló adakozásra hívja fel.

A nemzetközi repülő versenyekre vonatkozó előterjesztés tárgyalásánál dr. Füredi Mór felszólalása után dr. Bárczy István polgármester védelmébe vette a tanács eljárást és kifejtette, hogy Budapesten a meetinget nagyszabású módon kell rendezni, mert csak így érhető el, hogy a világszerte ismert aviatikusok idejőjjenek és hogy végre tegyünk is valamit a sokszor hangoztatott idegenforgalomért. Ami az ellenézés módját illeti, azt javasolja, hogy a kiküldendő két tag egyikét a tanács, másikát a közgyűlés küldje ki. Ezután Telkes Aladár és Polónyi Géza szólaltak fel a tárgy mellett, mire a közgyűlés a tanács javaslatát egyhangulag elfogadta.

A napirend letárgyalása után dr. Bárczy István polgármester választott dr. Ballagi Aladárnak a fővárosi könyvtár elhelyezése ügyében hozzá intézett interpellációjára. Kijelentette, hogy most kérésülnek az előterjesztések, amelyek a könyvtár körül észlelt bajok megszüntetésére irányulnak. Az interpelláló és a közgyűlés a választ tudomásul vette. — Kasits Péter interpellációját kiadták a polgármesternek.

Gelléri Mór a milleniumi alapítvány ügyében interpellált. Kérte, mi történt az alapítvánnyal, mert valóságos szegénynek tartja azt, hogy az alapítvány beváltására a főváros még eddig egy lépést sem tett. Ebben a kérdésben három pontban foglalt interpellációt intézett a polgármesterhez.

Dr. Földes Árpád a péksztrájk ügyében fordult interpellációval a polgármesterhez. A sztrájkért a hatóságot hibáztatja, amely semmit sem tett a sztrájk elhárítására. Ezt az interpellációt a Gellériével együtt kiadták a polgármesternek, mire a közgyűlés véget ért.

(*) Küldöttség a polgármesternél. A terézvárosi bizottsági tagok küldöttségét fogadta ma délután Bárczy István polgármester a közgyűlési tárgyalójában. A küldöttség szónokája Bíró Henrik volt, aki az Andrássy-utnak villamos ivlámpákkal való megvilágítása dolgában kért felvilágosítást a polgármestertől és ismertette előtte a kerület külső részein a kövezés, csatornázás és világítás tekintetében fennálló viasz állapotokat. A polgármester válaszában az Andrássy-ut villamos világítását a legközelebbi időre helyezte kilitásba, a többi panaszokat illetőleg kérte, hogy azokat pontozatokba foglalva adják át neki, hogy mielőbbi orvoslásutól gondoskodhassék.

(*) A főváros új építőprogramja. A városi építkezésekre felügyelő bizottság Bárczy István polgármester elnöklete alatt ma tárgyalta a főváros ezidei építésprogramját. Ez a tervezet jelentősen szűkebbre szabott a tavalyinál. Az egész befektetés tizenhárom millió korona, amiből hét millió korona jut tizenegy iskolára, három millió korona öt háromemeletes bérháza, amelyben ötszáz lakás lesz s egy műhelybérházra, három millió korona pedig hat épületben nyolcszázötven földszintes kislakásra és kétszázötven szükséglakásra. A program a következő:

Háromemeletes bérház épül: A Miklós-tér és Sorompó-utca sarkán, a Frangepán-utca és Lomb-utca sarkán, a Mester-utca 5. szám alatt, a Simor-utczában s a Jászberényi-ut és Harmat-utca sarkán. A műhelybérház helye még nincsen kijelölve. Földszintes kislakás épül: a Bécsi-uton, a Budafok-uton a gázgyár mellett, a Kerepesi-uton a Tatterszáll telkén, a Kőbányai-uton a Népliget mellett s a káposztásmegyeri vízműtelepen. A szükséglakások helyét később fogják megállapítani. Iskola épül: a Fehérvári-ut és Verpeléti-utca sarkán, a Márvány-utca és Mozdony-utca sarkán, a Városmajor-utca és Temes-utca sarkán, a Szegényház-utca és Csalogány-utca sarkán, a Kis-

ezelli-utcában, a Pannónia-utca és Tutaj-utca sarkán, a Gömb-utca és Osata-utca sarkán, a Kertész-utca 30. számú háztelken, a Százados-utca és Szörényi-utca sarkán, az Egressy-ut és Kövér Lajos-utca sarkán, a Mária Terézia-tér 8. számú ház telkén, a Mester-utca és Gyep-utca sarkán, a Soroksári-utca és Kén-utca sarkán és a Gyáli-ut és Kén-utca sarkán.

(Az elüljárók új beosztása. Dr. Bárczy István polgármester, miután a legutóbb megtartott elüljárói választás ellen beadott felebbezést visszavonták, intézkedett az elüljárók új beosztásáról. Goreczky Zsigmondot a IV. kerületi, dr. Raisz Rezsőt a X. kerületi elüljáróság élére állította, Toperczer Pétert, a X. kerületi elüljáróság eddigi vezetőjét a IX. kerületi elüljáróság élére helyezte, Gergelyi Sándor tanácsjegyzőt, aki eddig a IX. kerületi elüljáróság ideiglenes vezetőjével volt megbízva, a VIII. kerületbe elüljáró-helyettesé helyezte át, míg a X. kerületbe elüljáró helyettesnek Kinczy Pál tanácsjegyzőt rendelt ki.

(A kiütéses tifusz. A kiütéses tifusznak három új betege van, akik a VIII., Alföldi-utca 6-8., V., Visegrádi-utca 111. és VI., Hungária-ut 59. alatt laktak. A betegek közül 2 a megfigyelő osztályon lett pozitív. A pozitív betegek közül eltávoztott 1 nő és 2 férfi, a megfigyelő osztályról 1 nő, a megfigyelőre felvettek 2 férfit. A pozitív betegek létszáma ma 22 nő és 34 férfi, megfigyelés alatt áll 12 nő és 10 férfi.

(Az új fertőtlenítő-intézet. Az új fertőtlenítő és szalmaégető céljaira a főváros tudvalevőleg megvette a külső váci-úti Fairbanks-féle telket, azzal a feltétellel, hogy a gyár a főváros felhívására tizennégy nap alatt szabadon tartozik tenni az ingatlant. Minthogy a fertőtlenítő intézet új építkezésének összes kiviteli tervai már készek úgy, hogy az építkezés már legközelebb megkezdhető lesz, a mérnöki hivatal azt javasolta a főváros tanácsának, hogy hívja fel a Fairbanks-gyár részvénytársaságát, hogy a telket május 1-ig tegye szabadná. Május 2-án nyomban megkezdik a telken lévő mintegy tizenhárom épület lebontását és a lebontásnak öt hét múlva leendő befejezése után azonnal megkezdik az új építkezést úgy, hogy az új fertőtlenítő intézet a jövő év folyamán már használatba vehető lesz.

(A paprika olajozása — hamisítás. A földmívelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben kimondja, hogy a paprika olajozása vagy zsírozása hamisítást képez, amely két hónapig terjedő elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető. Ezt a rendeletet az összes törvényhatóságoknak megküldötte a miniszter.

(Sztoczek-utca. A főváros tanácsa tudomásul vette a közmunkák tanácsának azt a határozatát, amelyvel az I. kerületben lévő és az új műegyetemi telektömb déli oldalának sarkából kiinduló és a Budafokig-utig húzódó névtelen utcát Sztoczek-utczának nevezte el. Az új utca Sztoczek József egykori műegyetemi tanárról kapta nevét, aki már abban az időben hírneves tanára volt egyetlen technikai főiskolánkban, amikor az még Budán volt.

EGYESÜLETEK.

(—) A Hírlapírók Nyugdíjintézetének közgyűlése. A Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézete e hó 24-én, vasárnap, délelőtt 11 órakor tartja 29-ik rendes közgyűlését a Budapesti Újságírók Egyesülete üléstermében (VII., Erzsébet-körút 27. sz.) a következő napirenddel. 1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése és az 1909. évi számadások előterjesztése, valamint az ezzel kapcsolatos javaslatok. 2. Négy igazgatósági tagnak és a felügyelőbizottság tagjainak megválasztása. 3. Az intézet tagjainak indítványai az alapszabályok 35. szakasza értelmében.

(—) Az Országos Magyar Zeneegyesület Sippes Antal elnöke mellett e hó 17-én, vasárnap délelőtt tízenegy órakor tartja alakuló közgyűlését az „Otthon” írók és hírlapírók köre disztermében (VII., Dohány-utca 76. sz.).

Nyiltér.

Erősen köztételtől nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Révfülöpön

a Balaton zalai partján, úgy a vasuti, mint a gőzhajó állomás közelében egy teljesen felszerelt nyaraló öt szobával és tartozékaival kiadó. Tudakozás Révfülöpön a vendéglősnél, vagy Budapest IV. ker., Molnár-utca 24. a házmesternél.

SPORT.

Bécsi versenyek.

— Harmadik nap. —

Holnapra nincs nagyobb díjazású futam a Freudenauban. A programmal valamivel gyengébb a két előző napénál.

Az eladó jellegű *Minerva-verseny* nyitja meg a napot 1800 méterre háromméveseknek. Jobb képességű lovakból áll a nevezési lista, melyrekből mindegyike jóformán egyenlő képességgel rendelkezik s így egy szerencsés momentumra kell bízunk a verseny sorsát. Elsősorban a Szemere-lovakat (*Ibylus, Magnus, Gubernator*) jelöljük *Whisky és Piroška* előtt. Az *Áruló-versenyben* háromméves és idősebb lovak találkoznak. Mi úgy véljük, hogy a Derby-évjárat közül kerül ki a nyerő, melyek közt *Dezentornak* is indulási joga van, de nem hiszünk, hogy itt starthoz álljon. Távollétében *Fejedelem, Balaton és Florián* közül fog a nyerő kikerülni.

A legnagyobb dotációjú *Tavaszi verseny* nagy nevezési listájából alkalmasnak csak kis mezőny áll starthoz. Minthogy legveszélyesebb ellenfelei fognak mind: valószínűség szerint kiválni az indulók közül, *Dinom-Dánomnak* nagy chance-a van tavaly ebben a versenyben aratott diadalára rádupláznia. Legjogosultabb aspiráns a 3000 koronás díjra *Fantome* volna, de ugylátszik a Falb-mén még most síres teljesen top kondícióban, mert istállója nagyon nehezen szánja rá magát, hogy starthoz küldje. Helyre jónak tartjuk *Rasperryt és Fejedelem-et*.

A *Carrasco-verseny* mértföldjén hárommévesek mérkőznek. *Mátrá-nak* adjuk az első esélyt *Edison és Fényes bogár* előtt. A *Preis von Schwechat* hanlipac jelleggel bír 200 méterre. *Lappalie* top weightjával (62 kg.) alkalmasnak nem is áll ki. Egyáltalán nagyon nehéz a nyerőt kikeresni a sok esélyes ló közül, mert nagyon sikerült a súlyelosztás. A nyerőt a nagy súlyúak közül véljük, hogy kikerül s így *Virgilius és La Catharina* közé helyezük a versenyt. Helyre *Becskereki, Verőfény és Setétkapu* közül várjuk valamelyiket. Az *Eladók akadályversenye* semmi jelentőséggel sem bír. *Joseph* mint réas favorit fogja megnyerni a versenyt, míg a *Hárommévesek handicapja* nagy mezőnyből *Osman, Tok, Sofie, Alfa és Tété-de-Chien* egyikének győzelmét várjuk.

Jelöltjeink:

- I. Szemere-ist. — Whisky — Piroška.
- II. Fejedelem — Balaton — Florián.
- III. Dinom-Dánom — Rasperry.
- IV. Mátrá — Edison — Fényes Bogár.
- V. Virgilius — La Catharina.
- VI. Joseph.
- VII. Osman — Sofie — Alfa.

Budapesti ügetőversenyek.

— Harmadik nap. —

A *Nagyborsai-díj* nyitja meg a napot hároméves ügetőknek. Jók lesznek benne a Pusztaberényi ménes lovai (*Hullám, Lizzie*), továbbá *Harald* és *Plauderlieschen*. A *Tó-díj-ban* *Feniks* sok előnyt kap, amit alkalmasnak ki is fog használni. Utána *Erin*-t és *Hugó-t* várjuk. Az *Iharosi-díj-ban* *Onyx* felé fordul bizalmunk *Lássuk és Bonnatella* előtt.

A *Nádor-díj* a nap főszáma 4-8 éves bel-földi ügetőknek. A hátul álló ügetőknek nagyon nehéz lesz érvényesülni, mert a kibontakozás az elül startolók tömegéből csak szerencsés körülmények közbejöttével látszik lehetségesnek. Így a remek formát mutatott *Dylla R.* mellé állunk szavazatunkkal a *Vencsellői* ménes lovai (*Lucza, Gayton L.*) előtt. Harmadsorban *Fellow Dillon-t* várjuk.

A *Közéhidvégi-díj* a Pusztaberényi ménes (*Memphis, Sara*) indulójáé lesz *Plauderlieschen* előtt. A *Budai-díj* *Regent* chanceait tolja előtérbe *Fidelitas* és *Georg* ellenében. A *Kettesfogatu urkocsi-verseny-t* pedig a legnagyobb valószínűség szerint a *Sennyey-fogat* ragadja magához *Baba-Téves* előtt.

Jelöltjeink:

- I. Pusztaberényi ménes — Harald
- II. Feniks — Erin — Hugó
- III. Onyx — Lássuk — Bonnatella
- IV. Dylla R. — Vencsellői-ménés.
- V. Pusztaberényi ménes — Plauderlieschen
- VI. Regent — Fidelitas — Georg
- VII. Sennyey-fogat — Baba-Téves

(Bajnoki-mérkőzés. Érdekes mérkőzés színhelye lesz vasárnap délelőtt a millenáris verseny-pálya. Ekkor találkozik ugyanis a bajnokság élén álló M. T. K. és a most kitűnő formában lévő Török. Ha a kék-fehérek e mérkőzést elvesztik vagy csak eldöntetlen érnek is el, a bajnokságra ugyszólván minden esélyüket elvesztenék. A Török-vés a B. T. C. ellen is megmutatta, hogy lelkes játékkal minő eredményt tud elérni. Az izgalmas mérkőzés délelőtt 10 órakor kezdődik. Training-jegyek érvényesek.

(Olasz-magyar vivó-mérkőzés. A Santelli mester e hó 23-iki vivó-akadémiája alkalmasával rendezendő olasz-magyar vivómérkőzés feltételeit már megállapították. A Federazione Schermistico Italiano készséggel adta beleegyezését abba, hogy a kihívási mérkőzésen a magyar szabályok nyerjenek alkalmazást és csupán azt kérte, hogy annak az olasz szokásoktól való eltérései az általa kiküldött vivóknak megmagyaráztassanak. Beleegyezett továbbá abba is, hogy a mérkőzés nem csapat, hanem egyéni mérkőzés legyen, amikor is a kihívásban négy magyar és két olasz vivó egyénileg fog egymás ellen küzdeni, vagyis az olaszok az olaszokkal és a magyarok a magyarokkal is vívni és pedig 6 tusra, hogy így az esélyek jobban kiegyenlítődjenek. A mérkőzés rendezését magyar részről a Magyar Athletikai Club vállalta el, ugyanő állítja négy legjobb aktív versenyvivóját a küzdelembe. Olasz részről az olasz szövetség által kiválasztott ez idő szerint legjobb két versenyvivó fog indulni és pedig Pirrio Bioroli kapitány és Nede Nadi. Vivókörökben, mivel olasz amatőrök évek óta nem szerepeltek nálunk, a küzdelem iránt óriási az érdeklődés.

TÖRVÉNYSZÉK!

§ Eskütétel a közigazgatási bíróságnál. Végül Ödön, a közigazgatási bíróság elnöki titkára újonnan kinevezett ítélőtáblabíró, *Wlassics Gyula* elnökelete alatt a mai napon tartott teljes ülésben letette az esküt. Az elnök igen meleg szavakkal üdvözölte az új ítélő-bíró.

§ A Tarnovszka-pör. Velencében a mai tárgyaláson csak éppen *Cappelletti* elmeorvos szakértői véleménye keltett nagyobb érdeklődést. *Cappelletti* tanár az egész vizsgálati fogság ideje alatt meggyeltelte *Naumowot* és azt találta, hogy rendkívül intelligens fiatal ember, de testileg lezülleszt és lelkileg nem normális. *Naumow* balkezes és egyáltalán bal végtagjai sokkal jobban fejlettek, semmint a jobbak. Arca idegesen rángatózik, keze reszket, képzelőtehetsége élénk, de memóriája fogyatékos. Erkölesi tekintetben *Naumow* nem mondható erősnek, hajlama van a szadizmusra, akaratereje mérsékelt és különösen nőkel szemben nem normális. Van benne becsületérzés, de mihelyt nővel áll szemben, szinte gyermekesen gyenge. *Cappelletti* tanár szakvéleménye oda konkludál, hogy *Naumow* szereleme *Tarnovszka* iránt olyan nagyfokú volt, hogy lelkileg szenvedett miatta és a gyilkosságot erős szuggesztio hatása alatt követte el.

§ A vízműórak botránya. Ismeretes az a botrány, amely két évvel ezelőtt pattant ki s amelynek főszereplője *Kuncz Ferencz* prágai születésű 40 éves gyáros, a Budapesti Vízműor Betéti Társaság *Kuncz F.-czég* ügyvezető beltagja volt. A budapesti kir. ügyészség *Kuncz Ferencz* lefoglalt könyve alapján nyomozást indított több fővárosi és vidéki városi tisztviselő ellen azon gyanu alapján, hogy ezek magukat *Kuncz Ferencz* által megvesztegetni hagyták. A nyomozás eredménye az lett, hogy az ügyészség három fővárosi hivatalnok kivételével az összes meggyanusított tisztviselőket ellen megszüntette a további eljárást, mert kiderült, hogy *Kuncz Ferencz* hamis adatokat vezetett be könyveibe. A kir. ügyészség a megszüntetéssel egyidejűleg vizsgálatindítványt terjesztett elő *Kuncz Ferencz* gyáros ellen megvesztegetés vétségé, továbbá csalás büntette miatt. A királyi törvényszék vizsgálóbírája a *Kuncz Ferencz* ellen csalás büntette miatt a vizsgálat elrendelését és az arra irányuló indítványt elutasította. A kir. ügyészség a vizsgálóbíróknak ezen elutasító határo-

zata ellen felfolyamodással élt a törvényszék vádtanácsához, amely a Bp. 379. §. 4. bekezdése alapján elutasította a felfolyamodást és helybenhagyta a vizsgálóbíró elutasító határozatát. A kir. ügyészség a másodfoku elutasítás ellen felfolyamodott a kir. ítélőtáblához, amely most ugyancsak a Bp. 379. §. 4. bekezdése alapján elutasítva a felfolyamodást, helybenhagyta az elutasító határozatot. Ezt az elutasító határozatot a büntető törvényszék most kézbesítette ki az érdekelt feleknek.

§ Egy ügyvéd bűnpöre. A budapesti büntető törvényszék dr. Tholdt bíró elnöke alatt ítélkező tanácsa ma tárgyalta folytatólág dr. Csekő Imre fővárosi ügyvéd sikkasztási bűnyűjét. A bíróság ma több tanut hallgatott ki. A mai tárgyalás folyamán a vádlott a bíróság előtt deponált 1800 koronát védőjének a sértettek részére kárpótlás gyanánt. Dr. Hérics Tóth kir. ügyész vádbeszéde és dr. Edvi Illés Károly védő meghallgatása után a bíróság dr. Csekő Imre ügyvédet az ellene sikkasztás bűntette miatt emelt vád alól a Bp. 326. §. 1. pontja alapján felmentette, mert nem látott bűnselekményt a vádlott ügyvéd eljárásában fenforogni. Egyben azonban elrendelte a bíróság, hogy az ítélet jogerőre emelkedése után a bűnper összes iratait átteszi a budapesti kir. ügyvédi kamarához, hogy indítsa meg a fegyelmi eljárást dr. Csekő Imre ügyvéd ellen az ügyvédi tisztességbe ütköző fegyelmi vétség fenforgása miatt. A törvényszék ma kihirdetett ítélete jogerős.

§ A fiumei bankrablás. A Kuria ma tárgyalta azt a páratlan vakmerőséggel végrehajtott bankrablást, amely a múlt év nyarán a fiumei népbankban történt. A fiumei esküdtbíróság a rablás tettesei közül *Svirszki-Orlov* Samut, aki *Milos* bankigazgatót agyonlőtte, fiatal kora miatt tizenöt évi fegyházra, *Kisenevsky* Salamont ellenben, aki a rablás után többször rálőtt az öt üldöző rendőrré, életfogytig tartó fegyházra ítélte. A harmadik rabló elmelekült, *Kriviczky* Ábrahámot pedig, akit bűnrészeséggel vádoltak, az esküdtbíróság felmentette. A Kuria *Sebestyén* Mihály elnöklésével és *Tarnai* János bíró előadásában dr. Baumgarten Izidor korrupciós helyettes felszólalása után a benyújtott semmisségi panaszokat elutasította és így az esküdtbíróság ítélete jogerőre emelkedett.

§ Gondatlan lokomotívvezető. Reményi Dávid államvasuti lokomotívvezető, a múlt év május 6-án Zenta és Szeged között elgázolta *Soós* Ferenc államvasuti pályafelügyelőt, aki egy drezsinán ment a sínparón a személyvonat előtt. A szabaddai törvényszék gondatlanságból okozott emberölés miatt Reményit kilenc hónapi fegyházra ítélte, ma a szegedi királyi tábla négy hónapra szállította le a vádlott büntetését. A Kuria ma tárgyalta a vádlott semmisségi panaszát *Deák* Péter bíró előadásában. A legfelsőbb bíróság megsemmisítette mindkét al-bíróság ítéletét és elrendelte a szakértők meghallgatását arra nézve, hogy a vádlott a szerencsétlenség idejében fölrobbant vizállást mutató üvegjelnek pótlásával volt elfoglalva és ha teljes figyelemmel is lett volna, akkor sem tudta volna elejét venni a szerencsétlenségnek, mert a kanyarulatban haladó lokomotívról nem láthatta a drezsinát. A pótvizsgálattal a Kuria a szegedi táblát bizta meg.

§ Felmentett anyagyilkos. Legri Ilona kurtiesi asszony megtudta, hogy férje viszonyt folytat anyósával, ezért edes anyját revolverből megsebesítette és azután elkeseredésében a vonat elé feküdt, mely kezét és lábát levágta. Az aradi ügyészség a nyomorék asszonyt gyilkosság kísérletéért fogta perbe. A ma megtartott főtárgyaláson az asszony elmondotta, hogy elkeseredésében akarta edes anyját megölni, mire az esküdtek az asszonyt felmentették.

§ Szerelmi dráma az Andrássy-uton. A múlt év november 23-án délután 5 órakor *Komlósi* Elemér 19 éves asztalossegéd törrel mellbeszurta *Mészáros* Irén 17 éves virágárusleányt, aki súlyos sérüléseket szenvedett. *Komlósi* Elemért nyomban letartóztatták és gyilkosság kísérletének bűntette miatt indult meg ellene az eljárás. A mai esküdtzéki főtárgyaláson, amelyen *Füzesséry* bíró elnökölt, a vádlott beismerte a terhére rótt bűnselekményt és azzal védekezett, hogy közös megállapodással akartak meghalni s az volt a terve, hogy előbb a leányt, azután pedig önmagát szurja le. Mikor azonban önmagára került volna a sor, tettét nem tudta végrehajtani, mert keze nagyon remegett, az időközben egybegyűlt kíváncsi tömeg pedig lefegyverezte és átadta egy rendőrnök. A tanúk kihallgatása után dr. *Hodász* kir. ügyész gyilkosság kísérletének bűntettéért emelt vádat *Komlósi* Elemér ellen. Az esküdtek azonban a vádlottat csakis a szándékos emberölés kísérletének bűntettében mondották ki bűnösnek. Ezen marasztaló verdikt alapján a bíróság a vádlottat két évi és hat hónapi fegyházra ítélte, amelyből két hónapot kitöltöttek az elszervezett vizsgálati fogsággal. Az ítéletben az ügyész és a vádlott megnyugodtak.

KÖZGAZDASÁG.

A magyar tengerhajózás fejlesztése.

Budapest, április 13.

Azt a válságot, melyben már tulajdonképpen másfél éve vagyunk, gazdasági életünknek egyik ágában sem érezzük meg annyira, mint a mennyit miatta tengerhajózásunk szenved. Csodálatos, hogy mikor Kossuth Lajosnak egyetlen mondatát sem idézzük annyiszor, mint azt, mely bennünket a tengerre utal, éppen a tengerhajózás nagy fontosságát nem tudjuk teljesen méltányolni, s valahányszor tengerhajózási vállalatok alapításáról, vagy meglévő állami támogatásáról van szó, a közélet Catói, a maguk értelmetlen puritánságukkal mindig dörgedelmes kirohanásokat tehetnek a „panamák” ellen.

Talán mi vagyunk az egyetlen kultúr nép a világon, mely nem tudja felfogni azt, hogy a tengerhajózás nemcsak kereskedelmi, hanem egyúttal politikai fontosságú is, s hogy a tengerhajózás fejlődése nemcsak kereskedelmi szempontban válik egy országnak előnyére, hanem a gazdagodásnak forrása, hanem egyúttal politikai súlyát is emeli a nemzetközi relációkban. Ez a tudat vezette azokat a nemzeteket, melyek ma az emberiség élén haladnak, abban, hogy tengerhajózásukat minden idegen verseny ellen a legfelféltékenyebben védelmezték. Ezért hoztak szigorú szabályokat arra, hogy bizonyos utirányokat, vagy bizonyos áruk szállítását kizárólag a hazai tengerhajózás számára tartották fenn, vagy pedig hogy idegen hajókra rengeteg vámokat s kikötői illetékeket vetettek ki, csak hogy ezeknek versenyét ezzel is megnehezítsék.

Ezek a védelmi intézkedések ma már célt tévesztenének. Ma már az elzárkózás politikája teljesen csődöt mondana és számítani sem lehet arra, hogy valamely állam ilyen módon fejlessze, vagy védje meg. Franciaország már a tizenhetedik században elkezdte egyes hajójáratok szubvencionálását, ezt teszi Olaszország is, Németország is. De nem elég csak egyes hajójáratokat szubvencionálni, hanem a hajóstársaságoknak már arra is állami szubvenciókat kell adni, hogy hajóikat építse, vagy meglévő hajóikat a hosszú tengeri utra kellő felszerelhettséggel. Már a régi velencei köztársaság ezzel a rendszerrel lett a középkor első tengeri hatalmassága, s Franciaország is az 1881., 1893. s 1902. évi törvényeivel valóságos példát mutatott a világnak arra, hogyan kell a tengeri hajózást fejleszteni.

Kétségtelen, hogy tisztán állami támogatással nem lehet tengerhajózást teremteni. Ez életképtelen meglegházi virág volna, mely több kárt okozna, mint hasznot. De meglévő hajóvállalatok fejlesztésére, ha a körülmények egyáltalán arra alkalmasak, ez a legmegfelelőbb, sőt talán az egyedüli célravezető mód.

Mert hajóvállalatok állami támogatásának csakis ott van helye, ahol már meglévő s az állam kereskedelmi érdekeit szolgáló hajóstársaságok jövedelmezősége nem akkora, hogy a vállalatok fentartása a magántőkét további befektetésekre, vagy új járatok berendezésére esábitathatná.

Mert mi ugyan mindig az állami vállalatok ellen, s a magánvállalkozás mellett vagyunk, s a protekcionista gazdasági fejlesztés ellen beszélünk, a tengerhajózás kérdésében egészen más álláspontot foglalunk el. Mikor 1907. év tavaszán a magyar parlament a szabadhajózási társulatok állami támogatásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta, akkor az *Egyetértés* az első helyen küzdött sok esetben a közvélemény ellen is, azért, hogy a tengerhajózási vállalatok minél jobban és minél célravezetőbb módon részesüljenek az állami támogatásban. Mert olyan hajójárat kevés van a világon, amely tisztán magánvállalkozásból tudná magát fentartani, sőt egyetlen egy sincs, amely ne részesülne óriási állami támogatásban. Példa rá a híres angol Royal Mail Steam Company, mely az angol államkincstártól csak a nyugotindiai és mexikói postajáratokért 1839 óta évente 6,000,000 korona szub-

venciót kap, s mégis állandóan deficizzel dolgozik, ilyen a Norddeutscher Lloyd, mely a horribilis állami szubvenciók dacára tavaly egyáltalán nem fizetett osztalékot, s az idén is csak néhány márkát, de ezt is csak pro forma. Ezért kezdte meg Anglia, a világ első hajós nemzete már 1837-ben a hajójáratok állami navigation Companyvel, s azóta száz milliókat áldoz adófillérekből erre a célra, s azt a példát követi az egész kulturvilág minden hajós nemzete, első sorban az Amerikai Egyesült Államok, aztán Németország, Franciaország, Olaszország, legujabban Japán s ezt akarjuk mi is megcsinálni, de a közvéleményben sem érzék nincs ennek a kérdésnek fontosságára, sőt mégpedig — mondjuk ki nyiltan — szív ahhoz, hogy egy magánvállalkozás nagyarányú állami támogatásában ne mindjárt panamát szaglásszunk.

Elismerjük, hogy lehetnek esetek, mikor az ilyen hajószubvenciók tényleg kifogásolhatók, mikor sem azoknak célszerűsége, sem azoknak jogszerűsége mellett nem lehet komoly gazdasági érveket felhozni. De már a lime tiltakozni a hajószubvenciók megadására, vagy felemelése ellen, nem szabad és nem lehet. Mert nem a szubvenció megadása ellen kell beszélni, legfeljebb csak arról, hogy a szubvencionált járatok iránya jól vagy rosszul van-e megválasztva, s hogy a kikötők, amelyeket a hajóknak a kormánnyal kötött szerződés értelmében érinteniök kell, ugy vannak-e megválasztva, ahogy azt az ország gazdasági érdekei megkövetelik. Mert a szubvenció célja épp az, hogy a hazai ipar és kereskedelem függetlenítessék a külföldi hajóstársaságoktól, hogy az ipari produktumok oda irányíthatassuk, ott keressünk számára piacot, ahol ez nekünk a legmegfelelőbb, s viszont az ipari munka számára szükséges nyereseményeket onnan hozzassuk be, ahonnan az reánk nézve a legolcsóbban és legkedvezőbb feltételek mellett szerezhető be.

A magyar kormányok fájdalom csak kétség fogták föl ennek fontosságát s ez az oka annak, hogy egész tengerhajózásunk ma is még csak a kezdet kezdetén van. A magyar parlament talán soha sem áll oly kevéssé feladatának magaslátán, mint mikor tengerhajózási kérdésekről kell tárgyalnia. Emlékeztet még, hogy minő országra szóló botrányok közt tudta csak Hegedüs Sándor 1901-ben az *Adria* tengerhajózási társaság szubvencióját, a parlamentben keresztül hajtani, s olyan személyes támadásoknak is volt kitéve, hogy végre is lemondott. Pedig ma, kilenc évvel Besenyei Ferenc híres vádjai után nyilvánvaló, hogy Hegedüs Sándor egész munkájából, amit a kereskedelmi minisztérium élén kifejtett, éppen az *Adria* szerződésének meghosszabbítása volt egyike a legbecsesebbnek s gazdasági életünkben a legmélyrehatóbbnak, s hogy nemcsak, hogy nem volt indokolatlan, nem volt illegitim, nem volt nagy az akkor biztosított állami szubvenció, hanem az még mindig csekély és elenyésző volt a valódi szükséghez képest.

Kossuth Ferenc, a maga igazán széles látókörű gazdasági politikájával felfogta a szerződéses hajójáratok nagy fontosságát, nem törődve az esetleges gyanúsításokkal, első sorban az *Adria* járatait akarta ujja szervezni. E miatt a társasággal meg is állapodott új hajójáratokban, s ezek fejében az állami támogatást 1,260,000 koronával ígérte a parlament által felemeltetni.

De a múlt év válságban télt el, Kossuthi kénytelen volt lemondani, s az egész kérdés egyelőre lezorzult a napirendről. És így volt a másik szubvencionált hajóvállalatunkkal, a Magyar-Horvát Tengerhajózási Társasággal is, melynek új hajók építése és új járatok berendezése fejében 983,000 forinttal akarta évente a szubvencióját felemeltetni. A Magyar Kelettengeri Hajóstársaság szerződése már 1908-ban lejárt, de a folytonos kedvezőtlen parlamenti viszonyok miatt a szerződés ma is csak provizorikusan van meghosszabbítva szubvencióról pedig még alig tárgyaltak a kormányok.

Már ez a rendzetlenség is borzasztó súlyos nehezíti egész tengerhajózásunkra,

amely alapján kereskeelmi vállalkozás lévén, a válságos idők nemcsak az ipari pangás, az export csökkenése révén éri ólamsúlylyal, hanem azon a révén is, hogy az exlex miatt a szubvenziók folyósítása vagy teljesen fennakadt, vagy pedig olyan huzavonának van kitéve, amely aztán majdnem illuzóriussá teszi azt a segítséget, amely a hajóstársaságoknak az amugy is csekély szubvenzió révén jutna.

Főleg az Adria engerrhajózási társaság az, amely miatt ezt leginkább sajnálni kell, mert ez az egyetlen igazán olyan arányú hajóstársaságunk, mely még az angol hajóstársaságokkal is felveheti a versenyt, mely dísz és dícsőséget szerez a magyar nemzetnek a legtávolabbi vizeken, s amelynek járatai a magyar ipar és mezőgazdaság szempontjából a legnagyobb jelentőségűek. Valamennyi hajóstársaságunk érdekében fel akarjuk emelni szavunkat, de már most, két évvel ezelőtt, hogy az Adria szerződése ismét aktuális lesz, meg kell indítani kereskedői, ipari és mezőgazdasági érdekképviseleteinknek az agitációt, hogy az Adria tengerhajózási társaság az állammal olyan szerződést köthessen, mely legalább is az Osztrák Lloyd nivójára emeli. Kereskedőinknek, gyáriparosainknak és nagy gabona, liszt, állat- és fakiviteli cégeinknek kötelességük ennek szükségéről a közvéleményt meggyőzni, hogy majd akkor, mikor a szerződés megújításáról lesz szó, ne panamát, hanem nemzeti ügyet lásson ebben mindenki.

Egy újfajta tárgysorsjáték. Az utóbbi évek sablonos tárgysorsjátékai mellett élénk feltűnést fog kelteni az az új tárgysorsjátéki tervzet, amelyet Klínger György fővárosi vállalkozó, az Augustia és a Gyermekvédő Liga szanatórium tárgysorsjátékainak rendezője, a „Hermes” Magyar Általános Váltótűzáttal együtt nyújtott be a pénzügyminiszternek. A tervzet szerint a tárgysorsjáték rendezői egy állandó nyilvános helyiséget bérelnének, mely a közönség számára egész nap nyitva lenne s ahol a sorsjegyek árusítása mellett a kisorsolásra kerülő tárgyak is ki lennének állítva. Az eddigi sorsjátékoktól a tervezett új tárgysorsjáték most már abban térne el, hogy a sorsjegy-tulajdonosnak nem kellene várnia a húzásra, hanem a vétel után nyomban — egyenként — megejténék azt s a szerencsés nyerő nyomban el is vihetné nyereségét. A pénzügyminiszter a tervzetről egyelőre még nem döntött, hanem visszaadta azt a benyújtóknak azzal, hogy dolgozzák ki a tárgysorsjáték részleteit és nyilatkozzanak arról is, hogy az elerendő jövedelemből mennyit hajlandók közézőkora fordítani.

A Magyar Általános Takarékpénztár közgyűlése. Már megirtuk, hogy a Magyar Általános Takarékpénztár rendkívüli közgyűlése, amely a részvénytökének felemelését fogja elhatározni április 27-én lesz. A közgyűlés meghívója ma megjelent a hivatalos lapban is. A közgyűlés napirendje ez: 1. Az igazgatóságnak az alaptöke felemelésére vonatkozó javaslata. 2. Az alapszabályok 6. szakaszának megváltoztatása.

A Budapesti Erzsébetvárosi Takarékpénztár vidéken fiókot alapít. A Budapesti Erzsébetvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság elhatározta, hogy üzletkörét a vidékre is kiterjeszti. Erre vall az, hogy most — amint értesülünk — Szilágysomlyón pénztárat alapított „Szilágymegyei Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság” cég alatt. Az új pénztárat 500,000 korona az alaptökéje s az igazgatóságban helyet foglalnak a Erzsébetvárosi Takarékpénztár delegáltjai is. Az intézet igazgatósága ugyanis ez: elnök báró tornyai Schosberger Rezső az Erzsébetvárosi tkp. alelnöke, alelnökök: Vas Zsigmond, az Erzsébetvárosi tkp. igazgatója és Weinberger Kálmán. Az igazgatóság tagjai pedig: dr. Keller Samu, Moni Gyula, Nagy Gyula, Anderlik István, Leitner Elek, Ince Kálmán és Brüll Kálmán.

A koronajáradék kibocsátásának sikere. Mint már jelentettük, a pénzpiac mai kedvező helyzete mellett, a tegnapi aláírásra került 112.550.000 korona új államkölesőn kibocsátása teljes sikerrel járt, úgy hogy a kibocsátást 2 és félszeresen túl jegyezték — amire példa nálunk még nem volt — a hazai piacozás aláírták az egész emissziót. Ér-

dekes jelenség, hogy az aláírások között annyi a zárt tétel, hogy mindössze csak az aláírásoknak 20 százaléka lesz nem zárt darabként szétosztva. Az aláírások 41 helyen történtek s az összes eredményeket ma Bécsben állapították meg. A Magyar Általános Hitelbank képviseletében Sebesta Kolos aligazgató volt Bécsben a konzorcium tanácskozásainál, ahol megállapították, hogy összesen 284.325.000 korona értékű koronajáradékot jegyeztek. Ebből mindössze 20 százalék jegyeztetett nem zárt darabokra.

Szeszforgalom. A magyar korona országaiban az év március havában termeltek 112.744 hl. szeszt, az előző év márciusában kimutatott eredménnyel 8835 hl-rel kevesebbet. Elszállítottak a fogyasztási idő lefizetése mellett szeszfőzőkből, szabadraktárakba nyilvánított szeszfinomítókba és szabadraktárakból 68.798 (+ 11.387) hl. kontingenst és 1054 (+ 764) hl. exkontingenst; a fogyasztási adóval terheltet a vámvonalon át való kivételre 85 (— 162) hl. exkontingenst, másnemű adómentes felhasználásra 2112 (— 248) hl. kontingenst és 11.138 (+ 1797) hl. exkontingenst.

A „Naxos” csiszolóáru-gyár vesztesége. Az a nehéz küzdelem, mit csiszolókorong-gyárainknak kell folytatniok a nagy külföldi versenynyel, kifejezésre jut a csiszolóáru-gyárak üzleteredményeiben is. Így — mint ismeretes — a drága fővárosi munkaviszonyoktól szabadulandó, az 1904-ben 1.000.000 korona alaptökével alakult „Naxos” Csiszoláru-gyár R.-T. 1908-ban Budafokra helyezte át gyárát. Ebben az évben aztán 60.444 korona vesztesége volt a vállalatnak. Ugy látszik azonban, hogy a Budafokra való kiköltözés nem hozta meg a kívánt eredményt, mert a ma közzétett 1909. évi mérleg már — betudva az előző évek veszteségét is — 247.630 korona 80 fillér veszteséget tüntet föl.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védjegyet a következő fizetéseketelenségeket közli: Intai Kálmán, kereskedő, Szent-Endre; — Grimm Miklós, kereskedő, Varjas; — Rosenbaum Zsigmond kereskedő hagyatéka, Körmend.

A gabona- és liszt-piac helyzete. A földművelésügyi miniszteriumnak tegnap közzétett jelentése a vetések kedvező állásáról a gabonatermesztés meglehetősen lanyhaságot idézett elő, amely egyelőre nem is annyira a kurzusokban, mint inkább ama nagy kedvetlenségben nyert kifejezést, amely az üzlet jövője iránt nyilvánul. A májusi és októberi búzák árfolyama mindössze csak 20 fillérrel lett olcsóbb, de egy nagyobb tétel májusi buza szállíthatására 12 és fél koronás alapon hiába kínáltak egy aránylag tekintélyes összegű praemimumot. Eltekintve a termés biztató kilátásaitól, a lisztüzlet, de különösen a lisztkereskedők szomorú helyzete hat bénítólag az egész üzletre. A lisztkereskedők tizszer annyi lisztet vettek előre, mint amennyire szükségük van és most, hogy az átvétel ideje elérkezett, a malmok pedig az eladott árunak átvételét és kifizetését erőlyesen követelik a lisztet 3 korona, a korpát pedig csak 4 korona veszteséggel képesek visszaszornirozni, amit a lisztemberek nagyobb része nem bír ki. Egyik fizetéseketelenség a másikat éri, ma is egy régi, tekintélyes budapesti lisztnagykereskedő — Glatz György — jelentett inzolvenciát. Minthogy pedig még igen nagy mennyiség átvétel nélkül isztrol van szó, a malmok helyzete meglehetősen kritikus, amennyiben ok az eladott, de át nem vett lisztre a drága búzát rég megvették, részint készáruban, részint májusi kötésekben. Másrészt felmondásra elég anyag került. A hosszisták eddig csak erőlködnek az áprilisi átvételekkel, de az üzlet jelenlegi helyzete nem éppen kecsegtet arra, hogy 13 koronás búzával jó vetésállás mellett, a forszírozott átvételek hasznát is hozzanak.

Tejgazdaságok vezetőinek felelőssége. A földművelésügyi miniszter elvi jelentőségű határozatban kimondotta: Az 1895. évi XLVI. törvényezikk határozományaiba ütköző tejhamisítási kihágás nemesak tényleges cselekedettel, hanem gondatlanságból eredő mulasztással is elkövethető. Ezért a mulasztásért a felügyelet megbizott gazdatiszt is megbüntethető akkor is, ha a cselekvőleg elkövetett hamisításért az azt elkövetett eselőd büntetést szenvedett.

A „Terézia” új részvényeinek kibocsátási árfolyama. Már megirtuk, hogy a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zalogkölesőn Részvénytársaság elhatározta, hogy a jelenleg 10 millió koronát kitevő alaptökéje 12,500 darab egyenként 400 korona névértékű új részvény kibocsátása által 15 millió koronára felemeltessék. A takarékpénztár

— amint ismeretes — az új kibocsátású részvényekből 5000 darabot a közgyűlés által meghatározandó árfolyam mellett elsősorban a régi részvényeseknek fog elővételi jog utján felajánlani és az ezen ötezer darabból esetleg visszamaradó részvénymennységek elhelyezésének garanciája, valamint egy számottevő részvénytételnek átvétele tekintetében a „Hermes” magyar általános váltótűztel r.-t.-gal megállapodást kötött. Az új 400 koronás névértékű részvényeknek a kibocsátási árfolyama — amint most értesülünk — 425 korona lesz.

Uj vicinális. Nemrégiben tartották meg a perbete-nagysallói h. é. vasút közigazgatási bejárását. A 39. km. hosszú vasút a M. A. V. marcheggi fővonalának Perbete állomásából ágazik el s átlagosan északi irányban Csuz Jászfalu, Kolta, Farnad és Nagymács községek mellett a M. A. V. garmvölgyi vonalának Nagysalló állomásába vezet. A vasút részben sík, részben dombos vidéket szel át 15 százalék max. emelkedéssel. A legerősebb kifejlődése Kolta környékén lesz, hol a Garam és a Zsitva folyók közötti vízválasztót vágja át. Az új vonal Komárom, Esztergom és Bars vármegyék termékeny, népes vidékeit szeli át. Annak a csaknem egyenszerű háromszögnek, mely Nagysalló, Párkányána és Perbete között rajzolható, az új vasút egyik tört vonalú oldalát fogja alkotni s így északról, a Garam völgyéből nyugatnak tartó forgalomban az új vasút jelentékeny utróvidülést fog nyújtani. Ez az utróvidülés a nagysalló-párkányána-perbetei iránynyal szemben 32 kilométert tesz.

Osztrák támadás a magyar gabonakereskedelem ellen. Ismeretes, hogy az új osztrák vasúti tarifa kifejezetten Magyarország külkereskedelme ellen irányul s az osztrák kormány e tarifa által különösen a magyar gabonakereskedelem ellen intez sulyes támadásokat. Ausztria mindent elkövet, hogy a monarchia gabonakereskedelmének központját Budapestről Bécsbe terelje. Ezt a célt szolgálják az osztrák államvasutak új díjzabásának következő intézkedései:

2. A wien-i vízmentű állomásoknak díjtételei — Wien Donauquai Bahnhof kivételével — azonosirányított gabona- és lisztküldemények, tehát a bécsi tárházaknak nem kell az eredeti feladási állomástól a tényleges leadási állomásig vezető természetes utirány mentén fekjüdniök.

2. A bécsi vízmentű állomásoknak díjtételei — Wien Donauquai Bahnhof inek kivételével — azonosak Wien Franz Josef Bahnhof, Wien Nordbahnhof vagy Wien Nordwestbahnhof állomások díjtételeivel.

3. Wien Langerhausból Csehországba szállítandó takarmánytengeri részére mérsékelt díjzabás került kiadásra.

Bizonyos, hogy ezzel szemben igen fontos nemzetgazdasági érdekünk az, hogy Budapest ezentul is a monarchia gabonakereskedelmének központja maradjon. E cél érdekében a szakkörök a következő védelmi eszközök fogantatását tartják szükségesnek!

I. Minthogy a kereskedő nem tudja előre, hogy a betárolt gabonát hová fogja szállítani, illetve a végből, hogy azt nehézség nélkül bárhova szállíthassa, úgy a fővárosi, mint a vidéki tárházak reexpeditionális joga kibővitendő olyanképen, hogy az illető tárháznak nem kell fekjüdnie az eredeti feladás állomástól a tényleges leadási állomásig vezetendő utvonala mentén. A viteldij általában a befutott összkilométertávolság alapján rovassék ki; oly esetekben pedig, amidőn a feladási és a végleges rendeltetési állomás között az ut a tárházi állomás érintésével több, mint 30 kilométer kerülő képez, ezen kerülő uttöbbletért csak az önköltség számítassék.

II. Ausztria távoleső részeibe engedélyezendő mérsékelt gabona- és lisztdíjtételeket csak magyar és nem osztrák tárházakban reexpediált ily árúnevek igényelhessék.

III. Minthogy a pozsonyi tárházak elsősorban irányosnak mutatkoznak a pozsonyi tárházakban reexpediált küldeményekre nézve a pozsonyi és pozsonyújvárosi díjtételek között az utóbbi állomás hátrányára némely vonalak forgalmában fennálló különbséget elejtésével a pozsonyújvárosi díjtételeket a pozsonyiakkal egyenlősíteni. A budapesti, valamint a viz mentén fekvő és tárházakkal bíró egyéb gabonakereskedelmi központok érdekében szóba jöhetne még a hajón szállított gabonaküldeményeknek a kormány befolyása alatt álló m. kir. folyam- és

tengerhajózási részvénytársaság által leendő további hathatós támogatása. Sajnos, a szakkörök eme jogos kívánsága alig fog beteljesedni.

Tisza disztagsága. A Magyarországi Pénzüntzetek Országos Szövetsége ma este Mándy Lajos nyug. miniszteri tanácsos vezetésével nagy küldöttség útján nyújtotta át gróf Tisza Istvánnak disztagsági oklevelet, aki a küldöttséget lakásán fogadta. A küldöttség vezetője, Mándy Lajos, a disztagsági oklevelet beszéd kíséretében nyújtotta át, amelyben utalt arra, hogy gróf Tisza István volt az első, aki annak idején belátta a vidéki pénzüntzetek erkölcsi egyesülésének nagy fontosságát. Gróf Tisza István válaszában hálás köszönetet mondott. Jól esett neki az, mert annak jelét látta benne, hogy igaz rokonszenv és megbecsülés által sugallt működése, melyet a magyar pénzüntzetek érdekében kifejtett, nyomot hagyott. A küldöttség ezután az Angol Királynőben lakomára gyűlt egybe, amelyen résztvett gróf Tisza István is.

A Vasutas Takarékpénztár birtokvétele. Az országos magyar Vasutas Takarékpénztár czirka 2 millió koronáért megfelelt a 17,000 katasztrális hold kiterjedésű nagyhalmagyi birtokot. Mint hogy a birtok értéke a 3 millió koronát jóval meghaladja, az intézetnek ezen üzletnél tetemes haszonra van kilátása. Mint halljuk, az intézet tranzakcióját a Budapest-lipótvárosi Takarékpénztárral együttesen finanszírozza. A Budapest-lipótvárosi Takarékpénztár a maga nagy kapitálisaival esetleg belemehet valamelyes birtokvételebe. Ez sem feltétlen érdeke a nevezett takarékpénztárnak, mely néhány esztendő alatt egyik krizisből esett a másikba. Hogy azonban a magyar Vasutas Takarékpénztár többmillió üzletkebe bocsátkozik, ez a legnagyobb könnyelműség, amelyet egy kis intézet a reábizott vagyonnal elkövethet.

A Budapesti Polgári Takarékpénztár R.-T. 10. hó tizenhetedikén tartandó közgyűlésén egyik részvényes a következő indítványt fogja tenni:

„Mondja ki az igazgatóság, hogy tisztviselői kölesönök folyósításánál az eddigi tulságosan magas számítások helyett maximális 8 százalékos kamatot szed, mert az Első Magyar Általános Biztosító Társaság, mely ezen kölesönökhöz a tőkét folyósítja, a legminimálisabb kamatszámítást követeli.“

Tudni kell ugyanis, hogy a Budapesti Polgári Takarékpénztár r.-t. tisztviselői kölesönöket folyósít és az Első Magyar Általános Biztosító Társaság juttatja a nevezett intézetet abba a helyzetbe, hogy a jelentkező nagy követelményeknek megfelelően, de viszont ez a mi legnagyobb biztosító társaságunk nem azonosíthatja magát azzal, hogy a kölesönt élvező tisztviselőket a törvényes és maximális kamatlábon túl költségekkel terheljék meg.

A svájci vasut veszteségei. A svájci vasutársaság mai igazgatósági ülésében megállapított. A társaság vezetői abban bizakodnak, hogy ez évben kiküszöbölik a deficitet, noha 10.5 millió frankba kerül az alkalmazottak fizetésének és béreinek javítása és ezenfelül 4 millió frankot tartozik a társaság a nyugdíjalaphoz esatolni.

Ráth Péter nyugalomban. Ráth Péter, a Kassa—oderbergi vasutársaság vezérigazgatója értesülésünk szerint legközelebb megvált az állásától. Eddigi munkásságának ugyszólván koszorúját kapta legutóbb a Lipót-rend keresztjét. Távozásá befejezett ténynek tekinthető, de hivatalát mindaddig nem fogja elhagyni, amíg utódjában megállapodás nem történik.

Zsiradékgyártási kísérleti állomás. A Technológiai Iparmúzeum felügyelete alatt működő zsiradékgyártási állomás most terjesztette be a téli felévről szóló jelentését. Az állomás a különböző szappanipari tanfolyamok rendezésén kívül analizált 38 különböző anyagot és szakvéleményt dolgozott ki 70 esetben. Tíz gyári látogatást vezetett, amelyek keretében az üzem és eljárás iránti tanácsokkal is szolgált. Ezeket kívül kísérleteket végeztek tejhűtésre; bőrök vízhatlanná tételére; szappanok viaszosításának meghatározási módjaira változó feltételek mellett; cipőkrem vizsgálata és készítésre; szappanok mikroszkopikus vizsgálatára; eszontsír szabad zsiravának elszékeltesére s vaselinszappan készítésére. Ezenfelül 126 esetben egyszerű, közvetlen levelezés útján szolgált az állomás vezetősége tanácsal.

Az „Adria“ m. kir. tengerhajózási részvénytársaság mai igazgatósági ülésében megállapította az 1909. év mérlegét, amely az előző évi 54,730.95 K nyereségáthozat hozzászámítása nélküli 640,476.75 K tiszta nyereséggel záródik, amely így 281,897.50 K összeggel kevesebb, mint az előző évben. E kedvezőtlen eredmény oka első sorban abban keresendő, hogy a társaság szerződéses vonalain a fiumei forgalom a lefolyt évben sem javult, a külföldi viszonylatokban pedig a társaságnak erős küzdelmet kellett folytatnia az állami akciók által támogatott idegen hajózási vállalatokkal. Hozzájárult a kedvezőtlen eredmény előidőzéséhez még az is, hogy több hajó javíttatásának tartama alatt el volt vonva a forgalomtól s hogy a tengerész személyzet fizetéseinek emelése s a kikötői költségek, munkabérek s az anyagok megdrágulása hátrányosan befolyásolták az üzem jövedelmezőségét. A fentirt összegnek az alapszabályszerű dotációk levonása után fennmaradó részéből 12 korona oszthaték fizetése fog javaslatba hozatni s a közgyűlés f. é. április hó 30-án fog megtartani. — Ugyanezen ülésen az igazgatóság Fazekas Béla cégvezető főkönyvelőt és Minderlein E. Gyula cégvezetőt helyettes igazgatókká nevezte ki.

Az osztályosorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyerevényeket sorsolták ki:

Tíz ezer koronát nyertek: 11112 83125 84162.
Ötezer koronát nyertek: 54441 58793 108570.
Kétezer koronát nyertek: 661 12666 15579 19002 22405 222447 24358 25024 25397 32467 40910 42168 43573 43704 48114 48948 49588 53426 54344 59482 67402 76183 88247 96825.

Ezer koronát nyertek: 1372 2835 5205 7804 8139 8403 9964 14053 14918 17906 121614 24537 25052 28232 28370 31236 34545 37407 37983 39677 39702 40413 41559 42915 43184 45835 46195 48097 49718 50656 50965 52441 52905 54463 56504 57539 61655 64794 71305 73409 75337 75435 77143 77875 83107 83141 85138 85478 87640 91680 92391 95449 101661 102190 102207 104624 108562 109185.

Ötszáz koronát nyertek: 2609 2637 4584 5161 5931 5962 8062 10158 11349 12040 13396 13729 14502 15195 18738 21544 21624 22912 24735 25144 26774 29232 28328 31352 35290 35695 39179 40200 40306 41947 42144 42426 43003 44214 45358 48449 50685 52235 54656 5518 56509 57126 577126 57412 65173 69297 71414 72100 75989 76180 76423 79078 79490 79738 81021 85497 88548 90065 91091 91236 94802 95000 95116 96631 98312 100673 101019 104424 103818 106989 107034 108038 109630.

Török szerencsésje örök! A mai napon kihuzott 10,000 koronás főnyereményt a 83125 számra Török A. és Társa bankház r. t. Budapest (Szervita-tér 3.) szerencsés vevői nyerték.

Benkő sorsjegye bankó! A Benkő banknál Andrassyut 60. nyerték a 10,000 koronás főnyereményt a 84162 számú sorsjeggyel.

A gyáriparosok közgyűlése. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége vasárnap, április 17-én délelőtt 11 órakor tartja a Gresham-palotában lévő helyiségekben ezidei rendes közgyűlést, amelynek napirendjén a választójog kérdése és iparunknak több érdekes problémája szerepel. A közgyűlést, mely iránt igen nagy az érdeklődés, fél 2 órakor a Hungária különtermében diszebed követi. Ezen értesülésünk szerint a kormány több tagja is részt vesz.

A trösztök harca. Washingtonból jelentik: Az a körülmény, hogy a legfőbb szövetségi törvényszék elhalasztotta ítéletét a Standard Oil Co. és az American Tobacco Co. ellen, azzal a következménnyel fog járni, hogy az igazságügy-minisztérium az eljárást azon trösztök ellen is el fogja halasztani, amelyek hasonlóképp a Sherman-féle trösztellenes törvény megszegésével vádolnak. Éppugy halasztást fog szenvedni a munkásszövetség panaszának elintézése, melyet a Steel-Corporation ellen emelt. Ellenben az eljárás fennakadás nélkül folytatott oly esetekben, amidőn elegendő bizonyíték mutatja, hogy ringeket alkottak a kereskedelem korlátozására vagy bizonyos árak emelésére.

A faáru- és botgyár vesztesége. A Szlavoniai Erdőipar RT. 1906-ban Faáru és Botgyár RT. céggel és 100,000 korona alaptőkével egy vállalatot alapított, mely Somogy megyében, Berzenczén botokat és hasonló apróbb faárakat gyártott. A vállalat 1907-ben 4212 kor., 1908-ban 6462 korona veszteséget ért el, mihez 1909-ben 21,851 kor. 18 fillér újabb veszteség járult.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatózsde.

Budapest, április 13.

A készáruipiaczon lanyha volt ma az irányzat. Mérsékelt kínálattal szemben, a malmok tartózkodók voltak és rossz árakat ígérték, mivel azonban az eladók meglehetősen engedékenyek voltak, kissé élénkebb forgalom fejlődött ki, mint az utóbbi napokban. Elkelt mintegy 12.000 q buza a tegnapiaknál 7 és fél—10 fillérel olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 13.80 korona volt, 79 kilós tisztvidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 12.65 korona 74 kilós boszniai búzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs öt fillérel olcsóbb, a többi változatlan. Forgalmába került: 200 q árpa 6.45 koronás áron és 500 q zab 7.30—7.70 koronás áron. A határidőipiaczon a mai üzlet kedvezőtlenül és a tegnapi zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg, a forgalom folyamán is barátságatlan volt az irányzat, mi mellett az árfolyamok, a májusi tengeri árfolyamát kivéve, mérsékeltten tovább gyöngültek, míg a májusi tengeri csekélységgel javult. Az áprilisi buza 3 fillérel a tegnapi zárlaton alul, 13.30 koronán indult, gyorsan 13.24-ig tovább gyöngült, aztán 13.36-ig javult és zárlatkor 13.25 koronán maradt. A tegnapi zárlatához viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza nyolc fillérel, a májusi buza tizenhárom fillérel, az októberi buza hét fillérel, az áprilisi rozs hat fillérel, az októberi rozs öt fillérel, az áprilisi zab tizenegy fillérel csökkent, a májusi tengeri ellenben három fillérel javult.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 600 q 90 k 27.45 K, 200 q 79.5 k 27.30 K, 1000 q 79 k 27.60 K, 300 q 77 k 27.20 K.
Pestvidéki: 300 q 79 k 27.20 K, 250 q 77 k 27 K, 1820 q 76 k 26.70 K.
Bajai: 1400 q 76 k 800 q 75 k 26.40 K.
Fejérmegyei: 220 q 76 k 26.85 K.
Tolnai: 300 q 78 k 27 K.
Komáromi: 200 q 77.5 k 26.80 K.
Felsőmagyar: 100 q 80 k 27.30 K, 300 q 78 k 27 K.
Osztrák: 400 q 77 k 26 K kpf.
Boszniai: 4000 q 74 k 25.30 K kpf.
Zab: 100 q 15.40 K, 130 q 14.70 K kpf, 150 q 14.60 K kpf.
Az árak 100 kilogrammonként, koronaértékben értendők.

A készáruüzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	26.90—27.90
"	76	—	80	27.25—27.75
"	77	26.60—26.80	81	—
"	78	26.80—27.	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	26.70—27.
"	76	26.10—26.40	80	27.10—27.60
"	77	26.45—26.70	81	—
"	78	26.60—26.80	82	—
Pestvidéki	75	—	79	26.70—27.40
"	76	—	80	27.10—27.60
"	77	26.45—26.70	81	—
"	78	26.60—26.90	82	—
Bánsági	75	—	79	26.80—27.40
"	76	—	80	—
"	77	26.50—26.75	81	—
"	78	26.70—26.95	82	—
Bácskai	75	—	79	26.90—27.20
"	76	26.10—26.45	80	—
"	77	26.50—26.80	81	—
"	78	26.75—27.	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	17.20—17.30
középmínőségű új	—	—	—	17.10—17.20
Arpa takarmány I-rendű	—	—	—	13.10—13.20
II-rendű	—	—	—	12.80—13.
Zab I-rendű	—	—	—	15.
II-rendű	—	—	—	14.50—14.90
Körpa	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—
Tengeri belföldi új	—	—	—	12.10—12.2

Reggelizés előtt fél pohár SCHMIDTHAUER-féle Igmándi keserűvíz használata valódi áldás gyomorhajoknak és székzsorulásban szenvedőknek. az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér nagy üveg 60 fillér.

A határidőpiacra kötöttet:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1910-re:

Buza apr. 1.	13.80-13.24-13.36-13.25
Buza májusra	13.06-13.08-13.02-13.08-13.
Buza októberre	10.95-10.96-10.90
Rozs áprilisra	8.40-8.4
Rozs októberre	8.36-8.35-8.43-8.38
Tengeri májusra	5.89-5.94-5.90-5.92
Tengeri júniusra	6.09-6.14-6.08-6.09
Zab áprilisra	7.22-7.24-7.15
Zab októberre	6.70-6.72-6.68

1 ra 30 percetkor zárulnak:

Buza áprilisra	13.25-13.26
Buza májusra	13.-13.01
Buza októberre	10.90-10.91
Rozs áprilisra	8.34-8.35
Rozs októberre	8.38-8.39
Tengeri májusra	5.91-5.92
Tengeri júniusra	6.09-6.10
Zab áprilisra	7.15-7.16
Rencze augusztusra	13.90-14.14

Budapesti gabonaforgalom.

1910. április 11-től 1910. április 12-ig.

	Erkezett		Elszállított	
	méter mázsza	—	méter mázsza	—
Buza	22028	—	—	—
Rozs	207	—	—	—
Árpa	1874	—	—	—
Zab	5509	—	—	—
Tengeri	14064	—	—	—
Liszt	102	15854	—	—
Korpa	—	1959	—	—

Kimutatás

a hazai nyilvános áruraktárak és szövetségi gabonáraktárak gabona és orlemény forgalmáról és készleteiről

1910. április 2-től április 9-ig.

A forgalom és készletek részletezése	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Liszt	Korpa	mennyisége métermázsákban	
								—	—
I. Készlet és forgalom.									
Készlet 1910. ápril 2-án	394756	125740	97413	131438	108964	131675	62458	—	—
Buza-Buda-pest 1910. ápril 2. ápril 9.	23745	2916	3443	10174	35075	5946	2798	—	—
Rozs-Buda-pest 1910. ápril 2. ápril 9.	27826	9084	10248	13543	26214	10140	1618	—	—
Készlet 1910. ápril 9-én.	391275	119572	90695	128069	117825	127481	60648	—	—
II. Az 1910. április hó 9-én megállapított készletek részletezése.									
A) Nyilvános áruraktárak.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Buda-pest	173104	6826	11701	11797	472	31584	36557	—	—
Sáktornya	7808	3268	401	5385	668	1816	1217	—	—
Zugléd	3364	464	974	2789	554	107	140	—	—
Brezen	10161	20192	843	4281	555	4407	6200	—	—
Muhályfalva	638	6858	45	412	2885	—	48	—	—
Hume	60529	481	5042	17455	34847	19536	—	—	—
Yor	158	590	1757	304	626	623	400	—	—
Buda	2092	574	932	197	1089	—	106	—	—
Bereczag	5717	228	1581	455	457	1547	912	—	—
Kassa	1850	2866	3316	396	102	4873	290	—	—
Szajszállás	304	194	—	483	80	—	—	—	—
Svárd	7296	14093	1664	2190	—	—	—	—	—
Olaszvár	3857	455	813	1732	272	4540	3387	—	—
Harosludas	10117	100	—	4879	865	84	—	—	—
Sárosvásárhely	9284	532	257	458	302	586	—	—	—
Atérszalka	1910	9561	1118	3323	480	—	—	—	—
Mezőkaszony	2215	637	—	2744	303	—	—	—	—
Mezőtúr	3185	348	795	420	842	—	—	—	—
Biskolc	13200	1689	7130	5525	814	6146	15007	—	—
Nagybecskerek	2863	894	916	1274	18600	—	—	—	—
Nagykanizsa	2729	2992	7684	1206	862	—	—	—	—
Nagykaroly	2087	4990	1809	2428	678	—	50	—	—
Nagyszalonta	111	2865	1420	2580	618	18592	2918	—	—
Nagyzechen	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagy-Várada	3834	2408	7117	561	—	1710	4520	—	—
Nyitvágháza	9548	26669	2216	1126	47	2767	20	—	—
Sybra	484	170	1104	607	250	2094	—	—	—
Páncsova	2930	101	—	—	3423	2237	1960	—	—
Pozsony	522	661	9553	—	—	5914	—	—	—
Szarvas	279	47	906	211	39	171	115	—	—
Szatmárnémeti	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szeged	299	458	168	201	1423	1261	150	—	—
Szoboszló	811	230	2783	177	381	—	—	—	—
Szombathely	2028	758	4915	7526	494	1770	250	—	—
Temesvár	7643	189	2513	3626	4865	4431	2800	—	—
Versez	8352	190	1892	2363	11239	1714	—	—	—
Eszék	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sziszék	130	—	1435	10221	9679	1985	—	—	—
Zágráb	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zimony	1135	—	—	—	—	—	—	—	—
B) Szövetségi gabonáraktárak.	1826	155	103	439	181	—	36	—	—

Értéktőzsde.

Az értéktőzsdén ma kedvező irányzat fejlődött ki. A koronajáradék sikerére a Magyar Hitel volt élnen keresve. Keresték a téglagyári rész-

vényeket is, amelyek közül különösen a Drasche volt élnen keresve és ennek folytán 589 koronás kezdő kurzusát 597 koronáig javították, de aztán nyereségi realizálásokra 591-ig gyöngült. Kötöttet továbbá: Ujlaki 396—397.50—396 koronán, Egyesült tégl- és cementgyár 326—332—331 koronán, István téglagyár 396 koronán, Hazai bank 289.50 koronán, Budapesti takarékpénztár és zálogkölcön 470—465 koronán, Lipótvárosi takarékpénztár 190—191 koronán, Salgó 642—633—640 koronán, Danubius 395—392 koronán, Magyar villamossági 416.50—420—417.50 koronán, Fonciére 418 koronán, Agrárbank 467 koronán.

Az előtőzsdén előfordult kötések: Osztrák hitel 666.75—666. Magyar hitel 816—811.25, Államvasut 751, Leszámitolóbank 540—541.50—540, Jelzálogbank 472—472.25—472, Városi villamosvasut 359.50—356.50—358.50, Közuti 710.50—708.50, Magyar koronajáradék 92.80—92.85—92.80 K.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Osztrák hitel 666, Magyar hitel 811.50—812.25, Államvasut 750—749—750, Jelzálogbank 471.50—470.75, Közuti 709—708, Városi villamosvasut 358.50—358—358.50, Magya koronajáradék 92.70—92.65 K.

Utőtőzsde délután 4 órakor: Osztrák hitel 665, Magyar hitel 811, Államvasut 750, Jelzálog 471, Leszámitoló 540.50, Közuti 708, Városi 357.25.

Bécsi gabonátőzsde.

Bécs, április 13. (Saját tudósítónktól.) A konzum szigorúan tartózkodott a vásárlástól és így, noha az árak nem emelkedtek, semmiféle cikkekben jelentékenyebb forgalom nem fejlődhetett ki.

Jegyztetett buza: Tiszavidéki 14.35—14.65, bánáti 14.15—14.45, mosoni 13.20—13.55, tótfelvidéki 13.05—13.60, délivasut 13.20—13.70, marchfeldi 12.95—13.35, romániai 13.95—14.25, orosz 13.55—14.20.

Rozs: Tótfelvidéki 9.05—9.25, csepeli 9—9.20, pestmegyei 9.05—9.25, délivasut 8.95—9.15, különféle magyar 8.90—9.15, osztrák 8.60—9.25.

Árpa: Morvaországi 7.75—8.45, marchfeldi 7.30—7.50, bécsvidéki 7.30—7.60, csepeli 6.70—7, tótfelvidéki 6.40—8, győri 6.50—6.90, délivasut 6.80—7.70, észak-magyarországi 6.40—7, maláta 6.70—6.90, takarmány 6.25—6.70.

Magyar tengeri 6.25—6.60, Cinquantin 8.45—8.85, Magyar zab 7.65—8.20, válogatott 8.20—8.55, osztrák 7.45—7.80.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, április 13. Az előtőzsde tekintet nélkül a magyar koronajáradék jegyzésének fényes eredményére a pénzügyi viszonyok alakulásának bizonytalansága miatt nagy volt a tartózkodás. A vezető kulisszértékek a tegnapi árfolyamokon nyíltak meg, de később realizációk hatása alatt hanyatlottak. Skodarárszvények irányzata szilárd maradt és továbbra is javult. Korlátok közt érdeklődés jelentkezett Lloyd-, Keleti vasut és egyes gépgyárak részvényei iránt. A déli tőzsde megnyitáskor államvasuti részvények helyi eladások következtében gyengültek, egyébként a piac nyugodt volt. A forgalom későbbi során kedvezlen lett az irányzat, mert Berlin is gyengült magatartást jelentett.

Tizenegy órakor: Osztrák hitel 666.25 (667 után.) Magyar hitel 813, Laenderbank 813, Laenderbank 493.50 K, Államvasut 750.50, Délivasut 120.25, Alpesi 739.50, Skoda 358.50, Lloyd 580, Török sorsjegy 240.50, Keleti vasut 629, Wagner gépgyár 332, Magyar koronajáradék 92.60 K.

Egy óra 30 perczkor: Osztrák hitel 665.50, Magyar hitel 811, Anglo 315.50, Bankverein 542.25, Dunagőzhajózás 1129, Osztrák földhitelintézet 1196, Laenderbank 493, Union 596.50, Államvasut 742.95, Délivasut 120, Buschtiehradi B. 967, Alpesi 739, Rimamurányi 661.50, Török sorsjegy 241, Lloyd 582, Keleti vasut 636, Skoda 360.50 K.

Bécs, április 13. (Magyar értékek zárlata). 4 százalékos aranyjáraadék 118.8, Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 158.25, Magyar hitelbank részvény 810.—, Magyar leszámitoló és váltó részvény 540.—, Rimamurányi 662.25, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáraadék 92.6, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény —, Magy. nyerem.-kölcs. sorsjegy 225.5, Kassa-Oderbergi Vasutreszvé. —, Magyar jelzálogbank 469.50, Magy. kereskedelmi bank —. Az irányzat nyugodt.

Bécs, április 13. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papírjáraadék 94.70, 4 százalékos osztrák aranyjáraadék 117.7, 1860-as sorsjegy 171.75, Osztrák hitel-sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 314.50.

Bécsi Bankverein 541.75, Osztrák magyar bank 1783, Déli vasut 11.55, Dunagőzhajózási társ. 1126 — Dohányrészv. 399.—, Cs. k. arany (vert) 1138, Német bankv. 117.48, Osztr. Lloyd 579.— 4.2 száz ezüst jár. 94.0—98.60, Osztr. koronajáraadék 94.65, 1864-es sorsj. 529.50 Osztrák hitelintézeti részvény 685.25, Union-Bank 546.— Osztrák Ländlerbank 492.—, Osztrák-magyar államvasut 7.8.75, Elbevölgyi vasut —, Alpesi részvény 739.20, 20 frankos 19.11, Londoni váltóár 240.75, Lipótkohó 506.—, Török sorsjegy 240. 0.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, április 13. (Értéktőzsde.) Daczára a németországi pénzügyi viszonyok javulásának, a spekuláció a londoni pénzpiac tisztázatlan helyzetére, Newyork újabb elbágyadására és a német építőiparban fennálló válságra való tekintettel megmaradt tartózkodó magatartása mellett, nagyobb érdeklődés ismét csak egyes speciális értékek iránt mutatkozott, így villamossági vállalatok részvényei, Kanada Pacific, Schantung és Orient vasutak részvényei iránt, melyek közül utóbbiak több mint 3 százalékot nyertek. Egyébként az árfolyamok ingadozása, összhangban az uralkodó kedvetlenséggel, majdnem egészen jelentéktelen volt. Bányarértékek realizációkra némileg lemorzsolódtak. Osztrák értékek közül hitelrészvények és déli vasuti részvények Bécs hatása alatt valamivel alacsonyabban jegyeztek. Zárlat nyugodt. Az utőtőzsdén, támaszkodva az említett speciális értékek élénkségére és a bochumiakban történt nagyobb fedezésekre, megszilárdulás hódított tért, amely különösen bányarértékeket segített javuláshoz. A készpénzpiac ipari értékei a villamossági részvények vezetése alatt szilárdak voltak. Napi pénz 3 százalék, magánleszámitolási kamatláb 3½ százalék.

Berlin, április 13. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáraadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáraadék 100.30, osztrák hitelrészvény 2.60, Déli vasut 21.10, orosz bankjegyek 216.40, 4 százalékos új orosz kölcsön —, Disconto, Commandit 187.90, Dinamittrusz 182.60, Harpeni 197.30, Unifikált török járaadék 94.9, 4.2 százalékos ezüst jár. —, 4 százalékos magyar aranyjáraadék —, Magyar koronajáraadék 93.—, Osztrák-magyar államvasut 160.0 Bécsei váltóár 50.25, Olasz járaadék —, Ált. villamossági Edison 263.50, Gelsenkircheni 207.20, Laurakohó 212.80.

Frankfurt, április 13. Zárlat. 4.2 száz.-os papírjáraadék —, 4 száz.-os osztr. ar.-jár. 100.25, Magy. ar.-jár. 95.70, Osztr. hitelint. részv. 208.20, Osztrák-magyar államvasut 160.75, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.95, Bécsi Bankverein 137.80, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 78.20, 4.2 százalékos ezüstjáraadék 99.1, Osztrák koronajáraadék 9.20, Magyar koronajáraadék 92.80, Osztrák-magyar bank 1.70, Déli vasut részvény 2.80, Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 55.16, Párisi váltóár 811.66, Union bankrészv. 179.25 Alpisi részv. —.

Hamburg, április 13. (Zárlat). 4.2 százalékos ezüst járaadék 95.50, 1860. sorsjegy 174.—, Déli vasut 20.75, 4 százalékos aranyjáraadék 99.75, Osztrák hitelrészvény 208.6, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járaadék 104.40, 4 százalékos Magyar aranyjáraadék 90.50.

London, április 13. Angol consol 811.4.

Paris, április 13. (Zárlat). 3 százalékos francia járaadék 96. 5. Osztr. aranyjáraadék 100.65 Magyar aranyjáraadék 98.85, 5 százalékos bojár kötvény 1896. évről 50.5 3½ százalékos Olasz járaadék 104.55 Déli vasuti elsőbbségi kötv. 90.—, 5 százalékos marokkói járaadék 525.—, 4 százalékos 1890. román kölcs. 90.95, 4 százalékos amort. román jár. 1905. 92.90, 5 százalékos orosz járaadék 106.25, 4 és fél százalékos 1909. orosz járaadék 100.17, 4 százalékos spanyol jár. 90.45 4 százalékos unifikált török jár. 94.22, Török sorsjegy 218.50, Török dohányrészvény 418.— Osztrák földhitelintézet 1277. Osztr. Ländlerbank 521.— Magyar jelzálogbank 494.—, Banque de Paris 179.—, Banque Ottomane 721.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut —, Meridionalvasut —, Hartman gépgyár 58.— Rio Tinto 19.11, Sucerrie d'Égypte 74.—, Tula 366. Urikányi köcsén 20, Chartered 50.2, Beers 485.— East Rand 137.50, Jagersfontein 236.5 Trans. Land Comp. 87.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 20.—60, Váltó német piacokra (rövid) 1 3.18, Váltó Bécsre (rövid) 104.81 Váltó Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz aranyváltó rövid 3/4, Váltó Svájcra (rövid) 1/8, Csekk Londonra 253.55. Magánkamatláb 1/2.

Felelős szerkesztő:

FURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató **ERDŐS ARMAND.**

Szmokingöltöny 40, 45, 55 ft. Prima selvem beléssel Frakk, v. Ferencz József-öt. egészde selym-beléssel

Legnagyobb angolkelmékből osakia mérték szerint, első rangú kivitelben.

ZÉLINGER SAMU
angol készpénzrendszerű őrli szabótermében
IV. ker., Belváros,
Magyar-u. 3., I. em. Kossuth Lajos utca mellett. — Telefon 46—52.

Ozletli tudósítások.

Kőbányai sertéspiac.

Április 13. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felül) 154-158 fillér. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felül) 164-167 fillér.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesszéki állattársar és közbizottság igazgatósága.) Április 13. Előző napi eladott maradvány 82 drb sertés, 58 drb süldő.

Következő árak jegyzettettek: Zsirsertés: Öreg I. rendű 350 kilogrammon felül 154-156 fillér.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 13. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Thurzó Mária okleveles kisdévodónőt a szucsányi állami kisdévodóhoz kisdévodónővé;

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Kohn Ernő budapesti lakos saját, valamint Oszkár nevű kiskorú fia Kovácsra, Szédlák Katalin modori lakos Csongrádira, kiskorú Finna József bükki lakos Férjére, kiskorú Lichtmann Miksa újpesti lakos Lakatosra, Beló István biai lakos saját, valamint Unyira, Gúthard Mórcaz budapesti lakos saját, valamint Mária, Géza és Tibor nevű kiskorú gyermekei Gárdosra, Leidnitzgruber Imre budapesti lakos Lendvaira, Czimmez Ignác kiskörösi lakos Ujhelyire, Engel Jenő budapesti lakos Erdőre, Matiszevics Béla nagyvidai lakos Marosira, kiskorú Lichtman Zoltán és Andor hajdusoboszlói lakosok Hajdura, kiskorú Japport Viktor aradi lakos Jászaira, Spireng János szankoványi lakos Siposra, kiskorú Deutsch Miksa és Gyula lébenyi lakosok Székelyre, Neumann Jakab (István) budapesti lakos Nemesre, kiskorú Goldberger Mihály, Béla, Margit és Pál nagykálói lakosok Gondára, kiskorú Hugyik Jenő eperjesi lakos Harsányira, kiskorú Friedmann Miklós miskolci lakos Ferkasra, kiskorú Spitzer Lajos nagykanizsai lakos Bognárra, kiskorú Stacsik (Facsik) János és Jenő pécsi lakosok Gáborra, Klein (Ábrahám) Ármin gyulafelelvi lakos, valamint Frigyes és Mariska nevű kiskorú gyermekei Káldorra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A veszprémi és a székesszéki pénzügyigazgatóságnál pénzügyi számtanácsosi állásra, a nagybecskereki pénzügyigazgatóságnál adóügyi állásra, az óradnai járásbírósnál járásbírói állásra, a királyhelmezi járásbírósnál telegkönyvezetési állásra 2 hét alatt; az ungvári főerdőhivatalnál I. oszt. erdészeti altisztai állásra május 15-ig; a galgóczi adóhivatalnál hivatalozói állásra május 24-ig; a trencséni törvényszéknél irnoki, a kapuvári járásbírósnál hivatalozói állásra 4 hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

IDOJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap csak a keleti részekben fordult elő egy-két mm-nyi eső. Az idő különben országosra jobbra derült volt és a hőmérséklet kissé már emelkedett; gyengébb éjjeli fagy még fordult elő északon, helyenként az Alföldön és itt a Dunántul észak megyéiben is; a minimum Tátrafüreden -7 fok C. (Kolozsvárt, Debreczenben és Rajeczfüreden -4 fok C.), a maximum Csáktornyan 17 fok C. volt.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

Tulnyomóan száraz idő várható, további hőemelkedéssel.

(Sürgöny-prognózis: Száraz, enyhébb.)

Table with columns: Allomás, Lágymóma, A hőmérséklet, Szélirány & ereje, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet. Lists various stations and their weather conditions.

„EGYETERTÉS”

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

VIZALLÁS.

méter

méter

Table with columns: Apr. 11. apr. 13., Apr. 11. apr. 13. Lists water levels for various locations like Inn, Duna, Tisza, Körös, etc.

Advertisement for 'felöltők' (overcoats) by Deutsch F. Károly és Társánál. Text: 'Rendelésszerűen készült felöltők 40 koronától angol sacco-öltönyök 50 koronától kezdve kaphatók első-rangu kivitelben'.

Large financial table titled 'BUDAPESTI ERTEKTOZSDE'. It contains multiple columns for 'Mai záró árfolyam' (Today's closing exchange rate) for various assets like 'Államadósság', 'Záloglevelek', 'Bankok', 'Gőzmalomok', 'Iparvállalatok', 'Közeledési vállalatok', 'Sorsjegyek', and 'Pénzjegyek'. Each entry includes a description and numerical values.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az öserő.

Az öserő, mely dalra készet,
Rakat a fűrjével enyhe fészket,
Meggyőyitja a szenvedő,
Ajkadon csökká testesül,
Érzelmek beszédre öde,
A kéjnél gyönyörködtetőbb.

Mi a napfényben hő, dalomban
Lággá válik, ha csokra lobban
Szívemben a tüzszerem,
Amelynek öserő alapja,
Áttörve szebb, tisztább alakba,
Egy mennyet éreztet velem.

Az öserő, mely élni intett.
Összhangzatos érzéseinket
Édes csókokká érleli:
Csillagömről csillagra kelve,
Áldást hint szét a Végtelemben
Boldogságunkat hirdeti.

Dura Máté.

(Olasz városok pénzügyi eredménye.) Ugo Giusti, a firenzei statisztikai hivatal igazgatója, Le finanze municipali Italiane nell'anno 1909. című feldolgozta az olasz városok 1909. évi pénzügyi eredményeit. Megállapításaihoz kiemelhetjük a következőket: Tizennyhá város költségvetése volt nagyobb öt millió líránál. E városok a következők: Róma, Milánó, Nápoly, Génua, Torinó, Firenze, Palermo, Velence, Bologna, Livornó, Pádua, Kagliari, Sziéna és Katánia. E tizennyhá város közül kiemelkedik Róma (80 millió líra) és Milánó (73 millió líra) költségvetései, a többi már feltűnően kisebb, mert a következő város (Nápoly) költségvetése csak 34 millió líra. A rendes bevétel legnagyobb Milánóban (44 millió líra). Róma rendes bevétele kisebb (39 millió líra). A községi vagyron hozzáadéka legnagyobb Milánóban (két millió), utána Torinó következik (majdnem két millió); Róma csak ötödik helyen áll (530.000). Róma ötödfél millió állami segítséget kap, Palermo csaknem két milliót, a többi olasz város jóval keveseb-

bet. A községi üzemek jövedelme legnagyobb Milánóban (hat millió), de kivüle csupán Firenzében haladja meg a jövedelem a milliót. A közszolgáltatások jövedelme Milánóban csaknem három millió, Rómában csaknem két millió, a többi városban egy millió alatt áll. A községi fogyasztási adók hozzáadéka Milánóban: 18 millió, Rómában 16 millió, Nápolyban 13 millió, Génuaiban 12 millió, Torinóban 10 millió, a többi városban jóval kevesebb. A községi adók és illetékek hozzáadéka Milánóban 8 millió, Rómában 6 millió, Nápolyban 3 és fél millió; egyebütt 2 millió alul marad. Ezeket kivül az ingatlanokat külön községi adó terheli, ami csaknem annyit hoz, mint a többi adó és illeték együtt. Ingatlanok eladásából és kölcsönökből bevett 1909-ben Róma 40 milliót, Milánó 30 milliót s egyéb városok is jelentékeny bevételekhez jutottak ez uton. Az igazgatási költségek Milánóban 9 és fél milliót, Rómában 6 milliót, Génuaiban 5 milliót tettek ki. A községi üzemek költségei Milánóban meghaladták a 11 milliót, Rómában már csak 8 milliót emésztettek föl. Közmunkákra Róma 11 milliót, Nápoly 10 milliót, Génua 8 milliót, Milánó 7 és fél milliót költött. Róma közoktatásügyi költségei 13 milliót tettek ki; Milánó 8 és fél milliót, Nápoly 5 milliót fordított ugyane célra. A szegényügyi kiadások csupán Milánóban (3 millió), Firenzében, Génuaiban és Velenczében meghaladták az egymilliót. Feltűnő, hogy a vallásügyi kiadások milyen csekélyek s csupán Palermóban és Nápolyban haladják meg a százezer lírát.

(Tejházikó.) Németországban már 1894. év óta működik egy egyesület, mely a tej élvezetének, mint a legalkalmasabb néptápláléknak és népitálynak a legszélesebb körben való elterjesztését tűzte ki céljául. Az egyesület különféle helyeken a maga költségén állított föl tejházikókat, egysége, a tejházikókra jellegzetes architektúrával és berendezéssel. A tej kimérését bérbe adják megbízható tejtermelőknak, ezeket pedig saját szakképzett közegeikkel ellenőrzetik. 1906-ban 38 különféle helyeken 90 ilyen tejházikó volt üzemben. A tejkimérés oszakis a házikon belül történik, ahol tejet és irót, vajas kenyeret és kétszersültet igen olcsón árúsítanak. Egyéb italok árúsítása szigorúan meg van tiltva. A tej a vendégek kívánsága szerint melegen és hidegen kapható. Az üzem már a kora reggeli órákban kezdődik és megszakítás nélkül tart egész nap. A hársaság alapszabályai szerint a tiszta hasznából a részvényesek részjegyeik után legföljebb negyedfél százalékot kaphatnak, a többi nyereséget újabb házikók építésére és a tartalékalapra fordítják. Egy német

lap körkérdése szerint nem a — amint gondolták — nők és gyermekek teszik a vendégek túlnyomó részét, hanem éppen nehéz munkát végző férfiak a leghívebb vendégek. Mint különösen gyakori vendégeket lehet megemlíteni a gyári munkásokat, küldönczöket, kocsivezetőket, postásokat, újságkihordókat, munkásleányokat és iskolagyermeket. A tejfogyasztás egyes házikókban igen sok esetben egy nap folyamán ezer pohárig emelkedett.

(Veres fonal.) Mi is sokszor használtuk ezt a közhelyléc lett kifejezést a nélkül, hogy eredetét kutattuk volna. Kérdésére nem tudunk teljesen alaposan felelni, nem lévén arra elkészülve. Goethe „Die Wahlverwandtschaften“ című híres regényének második részében használja ezt a hasonlatot: „Az angol tengerésznél van egy különös szokás. A királyi flotta összes köteleit, a legerősebbektől a legvékonyabbakig, olyképen fonják, hogy az egészen végig egy veres fonal vonul, melyet nem lehet kivenni a nélkül, hogy mindent föl ne bontanánk. Ily módon a legkisebb darabokon is meglátszik, hogy a korona tulajdonai... Igy vonul Ottilia naplóján végig a vonzalom és ragaszkodás fonala, mely mindent összeköt és az egészet megjelöli.“ Amennyiben Goethe ugyszólván minden sora szállóigévé általánosult, föltehető, hogy a veres fonal hasonlata is tőle ered.

(A gólya vándorlása.) Hogy a vándormadarak milyen óriási utakat tesznek meg s milyen nagy gyorsasággal, arra nézve igen érdekes adatokat nyújtanak Mertensen wiborgi természetudós kísérletei. A dán professzor évek óta a vándormadarak költözését tanulmányozza és minden esztendőben ismertető jellel lát el egész sereg különféle madarat. A múlt évben egy francia vadász Mirande közelében a gersi departementben talált egy kacsát, amely Wiborgból származott, mest pedig egy afrikai utazó, Mr. Long még érdekesebb esetet jelent. Afrika szívében, délre a Tanganyikától, körülbelül ugyanolyan magasságban mint Zambeziár, egy gólyát fogott, amely a dán tudós ismertető jelzésével volt ellátva. A gólya 293-as számú, a múlt évben születt Jütland szigetén, tehát éppen hétezer kilométert tett meg. Augustus 25-én látták legutoljára Dániában, a Tanganyika-tóhoz pedig december 25-én érkezett és így egy napra hetven kilométernyi ut csak.

A KIS MISS

— Regény két kötetben. —

IRTA: B. M. CROKER.

57

— Csak a rókavadászatokra szokott itt-lon lenni — felelte lady Brownjohn. — De Baldwin őrnagy hazatért semmi ahhoz képest, amit még tudok. Sokkal érdekesebb dolgok ezek! Képzeldék, Mrs. Howard-Leigh az egész telet itt szándékozik tölteni a kastélyban. Ezt mint biztos tény tudom Mrs. Preedytől, aki tegnap a postán beszélt a Leigh-ék házvezetőjével. A családot novemberre várják s természetesen sok ünnepség lesz a kastélyban. Ugy hallottam, hogy Mrs. Howard-Leigh egy műkedvelő színházat is akar csinálni s néhány estélyt s nagy bált — szóval az egész szomszédságot fel akarja kissé rázni.

Miss Movbray arcáról eltűnt az örvedetes mosoly, nem szólt semmit, hanem gúnyos — hitetlenül fintorgatta az arcát.

— Fog itt látogatást tenni Augusztá? — kérdezte a lady. — Vagy nagyon fájdalmas lenne ez a számára?

— Ah, nem marad egyéb hátra, meg kell tennem — felelte Augusztá rövid gondolkodás után. — Tudja, hogy soha nem kerülök el a kötelességeim s nem vagyok figyelemmel arra, hogy mások mit csinálnak, de azt hiszem, hogy Mrs. Howard-Leigh sértésnek venné, ha a Movbray-család mellőzné őt.

Lady Brownjohn tisztában volt körülbelül Mrs. Howard-Leigh felfogásával és gondolkozásmódjával, de — hallgatott.

— Mindenesetre leadjuk majd a névjegyeinket... határozta el Augusztá leereszkedőleg. — Az Isten szerelméért! Mi történt

Ellával? — kérdezte hirtelen, mikor Ella bésántikált a rácsos kapun. Hiszen sántit. Megsértetted magad?

— Nem, — felelte Ella, s hirtelen leült a gyepre, s kinyújtotta a lábát, melyen nem volt cipő, — de elvesztettem a parkban az egyik cipőmet.

— Csak nem a szép cipők egyikét, amelyet Rosabeltől kaptál? — kérdezte megbotráncozva Augusztá.

— De igen. Igazán borzasztóan sajnálom, mert már egy örökkévalóság óta nem voltak ilyen szép cipőim, s két lábat igazán nem tehetek egy cipőbe!

— Hol vesztetted el? — kérdezte a nővére parancsolólag.

— Valahol a gyepen, — a kastély közelében.

— És ha szabad kérdezni, mért nem mentél vissza megkeresni? Ha egy hajtűről lenne szó, értem, — de egy cipő!

— Ugy sem használt volna, — felelte Ella, hiszen látta, hogy a fiatal Howard-Leigh felemelte és zsebre tette — nem találtam volna meg.

— Ostoba beszéd! — válaszolta Augusztá. — De persze, te soha nem találsz semmit. Holnap reggel átküldöm Polly Wahét, hogy alaposan utáná nézzen.

Polly Wahe parancs szerint szorgosan átkutatta az egész kertet, sőt a park egy részét is miss Ella cipője után, de végül is üres kézzel tért vissza s az volt a véleménye, hogy a kis jószágot a birkák felfalták.

TIZENHATODIK FEJEZET.

Sem az özvegyi halék lakói, sem a falu lakosai nem látták a Lockfield Parkban tartózkodó vadásztársaságot, egyáltalán semmi mozgalmat nem volt észlelhető, mintha nem is lett volna senki a kastélyban.

Ellemben Baldwin őrnagy megjött őszi tartózkodásra a „Hatchba“ és oda összpontosult Augusztá minden figyelme.

Szerencsére ez az érdeklődés most már kölcsönösnek látszott, a „Hatch“ nem kerülte ki az „özvegylakot“; azaz más szavakkal: Baldwin őrnagy gyakori vendég lett és nem ijedt meg tulságosan, ha miss Movbrayval a Waldflower-uton találkozott. Ez a miss Movbray ilyenkor nem Augusztá volt, hanem — Ella.

Igazán csodálatos — gondolta önmagában — hogy ez a fiatal leány hat hónap alatt mivé fejlődött. Mint egy csodaszép virág úgy pompázott üde fiatalságában. Most már nem hordott csüngő czopfot. Lady Brownjohn rábeszélései végre használtak — a gyerekes czopf eltűnt, helyette a felnött ifju leányok hajviseletét hordta — a nyakba tűzött kontyot.

Baldvin őrnagy a nap legnagyobb részét vadászatot töltötte, gyakran meglátogatta tehát délután a hölgyeket. Augusztá tehát majdnem minden délután a legjobb ruháját vette föl, az ablakhoz ült, egy kényelmes székben elhelyezkedett s kémlelte az utcát. Ha fagyos volt az ut, akkor meleg kalásos volt a teához — mert Baldwin őrnagy megjelenése ilyenkor biztos volt. Olyan férfi volt, aki szerette és méltányolta a jó théat és az „özvegyi lak“ sokkal közelebb volt a „Hatch“-hoz, mint Mrs. Preedy háza, akit nagyon elhanyagolt, Augusztá reményei mindjobban éledtek és fenn szárnyaltak, mert az őrnagy foglyokat küldött, új könyveket, szép orchidea-csokrokat, sőt végül egy kutyát is ajándékozott a hölgyeknek. A kutyája egy Aberdeen-Terrier, meglehetősen öreg, elkényeztetett dög volt, valamikor miss Baldwin tulajdona.

(Folyt. köv.)

SZINNHÁZAK.

Csütörtök, 1910. április 14-én.

MAGYAR SZINHAZ.

Csákó és kalap.

Vigjáték 4 felvonásban. Írták: Rösler és Roda-Roda. Fordította Heitai Jenő.

Bemutatók:

Vincenza nagyherceg Z. Molnár
A frieslandi herceg Vándori
Lützenburg gróf Gere
A hadtestparancsnok Németh
Leuckfeld Szirmai
Az ezredesné Forrai R.
Minka, a leányuk Toth I.
Az őrnagy Réthei
Az őrnagyné Bera P.
Mirkovics kapitány Kúrti
Kenderesi Törzs
Turek Csizsér
Zimmermann Czobor
Rimanski Papp
Riedel főhadnagy Pártos
Jäger főhadnagy Sebestyén
Palicek Tarnai
Az ezredorvos Vágó
A zászlós Pethő
Koruga Körmendi
Kunicek Boross
A rendőrkapitány Papir
Hechendorf Dobi
Gratignan grófnő Orley F.
Lili, a leánya Bathori G.
Von Landeseenné Meszáros G.
Kocsárosné Hubai A.
Az öreg Ornstein Sáfány
Waclawick Karadi

Kezdeté 1/2 8 órakor.

VARSZINHAZ.

Nincs előadás.

URÁNIA SZINHAZ.

Hollandia.

Írta: Csillár Béláné.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

Fővárosi Városi Színház.

Pesti zsidó.

Operett 5 képből. Szövegét írta: Feld Mátyás. Zenéjét szerzték: Bara Izso, Chorin Geza és Weiner István.

Bemutatók:

A cigánykirály 36. Rácz L.
Dalesz Lipi Ferenczy
Villám Villi Vörös Ily
Kaczer Vicza Mezev I.
Hungária T. Csige B.
Gyöker Tóni Fekete
Krenk baró Thurý
Gliczerint Ottó Szalay
Polacekné Lang Etel
Weidinger bácsi Keller
Méhécske Jászay Olga
Dr. Kaczer Bihary
Bákirályné Kelemen B.

Messzenger Balázs G.
Boy-ok Kattay A.
Szegeci J.
Radó G.

5-ik kép: CHANTECLER

Bemutatók: Ferenczy
Aranyfácán Lang E.
Ház orvó kutya Szalay
A majom Keller

Kezdeté 1/2 8 órakor.

APOLLO-PROJEKTOGRÁF

Cépszínház-utca 1-3.
Telefon 68-38.

A brienzi to.

A nagy alagi akadémia-ve-

seny 1910 április 3-án.

Az apa hangja. — Pamutpar.

Tetemrehabilitáció.

Négylabu detektívok.

Kalamból Ökörön.

(Eredeti helyszíni felvételünk)

Utazás egy puská körül.

A megvadult médsin.

Kalandozás a Riviérán.

Az Aetna kitörése.

Előadások hétköznapokon d. u.

5 órakor, vasár- és ünnepnapo-

kon d. u. 3 órakor kezdődnek.

FOLIES CAPRICE

Téli helyisége Révay-utca 18. szám.
Telefon: 14-22. Telefon: 14-22.
Igazgatók: Leitner és Keleti. Főrendező: Rott Sándor.
Az előadás kezdete 1/2 9 órakor.

11 órakor! Ma! Ujdonság!

'Oh diese Zimmerherren'

Bohózat. Írta: Hirschfeld Lajos. Rendező: Trebitsch S.

Ezt megelőzi 9 1/2 órakor

Tárgyalás éjfélkor

Bohózat. Írta: Cagliostro. Rendező: Werner Manó.

Jegyek kaphatók a nappali pénztárnál d. e. 9-11-ig és d. u. 3-6-ig. „Lyra” jegyirodában Andrassy-ut 15 és Soprony

nagyteremben Rákóczi-ut 1. — 12 óra után az első emeleti

CASINO DE PARIS-ban a világ legelső ének- és

táncszámok fellépte.

CIRKUSZ BEKETOV

Városliget. Telefon 107-46.

Ma, csütörtökön, április hó 14-én

4 órakor Külön családi és

gyermekmatiné Egyenlő

felhívások felhívások

Este 8 1/2 órakor Nagy előadás.

Délután és este egy és ugyanaz

a műsor és ROMANOFF,

a fejszámoló.

TELEFON: 58-83

VÁLASZTÁS BIZTOSÍTÁSSAL

ZASZLOK

VAGY E NÉLKÜL

INTERURBAN TELEFON 58-83.

Választás biztosítással.

1. A képviselőjelölt vesz a versenydíj árát mellett tetszés szerinti összegben zászlót.
2. Ha a jelöltet nem választják meg, egy a lefizetett összeg felét visszatérítik.
3. Nem térítetik meg a fele összeg: Megválasztás, pótválasztás vagy visszalépés esetén.

Megrendelési lapot csak jelöltek kapnak.

LINHART festő zászlógyára

BUDAPEST, Hunyady-utca 27. szám.

Biztosítás nélkül 20 százalék engedmény.

Hatóságilag engedélyezett

végeladás

Kanitz Ferencz és Társa

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

alatti, 28 éve fennálló

vászon- és fehérnemű-üzlete

végképp feloszlik és az áruaktár beszerzési áron, a téli áru beszerzési áron alul is adatik el.

Eladásra kerülnek: mindenféle vasznak, asztalneműk, törlok, mindenféle fehérneműk, ugy- szinte gyermekfehérneműk, min- den kor részére. Nagy választék pongyolákban és harisnyakban.

Tekintve az újabb áremelkedé- seket, mert a cég azóta vásár- lásokat nem eszközöl és miután a meglévő áruaktár teljesen ha- szon nélkül lesz eladva, 45-50 %-ot t/kit meg mindenki, aki a mostani végeladás alatt nálunk szerzi be szükségleteit.

Az eladás csakis azonnali készpénzfizetéssel ellen d. e. 9-1-ig és d. u. 3-7-ig történik.

Mintákat nem küldünk.

LEGUJABB! AZ ATHENAEUM IRODALMI ÉS NYOMDAI R.-TÁRSULAT KIADÁSA.

Idegen szavak és nevek szótára.

A gyakrabban előforduló idegen nyelvű szavak, szólások és rövidítések magyarozatával. ...

Szerkesztette: KELEMEN BÉLA

Bármily gazdag is a magyar nyelv szókincse, lépten-nyomon kénytele- nek vagyunk egy-egy fogalmat idegen szóval megjelölni. Még többször hallunk vagy olvasunk olyan idegen szavakat vagy neveket, melyeknek helyes értelmét hiába kerestük, mivel mindaddig nem volt megfelelő könyvünk, amelyben a kérdésszerű idegen kifejezések nyitjára akadunk volna. Ezt a hiányt osz- latta el Kelemen Béla az ismert nevű szótáríró kitűnő munkája, amely a legtöbb idegen szónak, névnek, kifejezésnek értelmét és kiejtési módját, ugyszintén azok rövidítéseit is világosan és tömören ismerteti.

A kötet ára 4 korona.

Kapható a kiadótársulatnál (Athenaeum, VII. kerület Rákóczi-ut 54. szám), vala- mint minden hazai könyvkereskedésben.

EDISON MOZGÓFÉNYKÉP VÁLLALAT R. T.

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 21.

Telefon 64-20.

Minden villanyvilági- tásra berendezett lakásban és helyiség- ben tartható

Telefon 64-20.

Házi mozgó- fénykép előadás

Egy előadás díja K 50 A legkedveltebb otthoni szórakozás :: Megren- delhető telefon útján is

Heti műsor:

1910. április hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Várszínház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Uránia	Fővárosi Városi Színház
15. Péntek	Papillon, a kőfaragó	Afrika nő	-	Théodore és társa	Csákó és kalap	Luxemburg grófja	Hollandia	Orpheus a pokolban
16. Szombat	Papillon, a kőfaragó	Fra Diavolo	-	Az obsitos	A koncert	Luxemburg grófja	Shakespeare-estély	Erdészleány
17. Vasárnap	A nagyasszony Papillon, a kőfaragó	A makranczos hölgy	-	A masamód Théodore és társa	Hivatalnok urak A koncert	Táncos huszárok Luxemburg grófja	-	A piros bugyellár A pesti zsidó

MAGYAR LÁNYOK

Képes hetilap fiatal lányok számára.
Szerkeszti: **TUTSEK ANNA**

Fiatal lányoknak legnehezebb megfelelő olvasmányt találni és ebben a tekintetben szinte egyedül áll Tutsek Anna lapja a **Magyar Lányok**, melynek minden sora fiatal lányok számára íródik. Regényei, novellái és versei kitűnő íróink tollából kerülnek ki és olyan cikkek is találunk még a lapban, amelyek szinte észrevétlenül, de mégis az iskola hivatását szolgálják. A háztartás sok-sok apróbb-nagyobb titkaiba vezet be már most is a **Magyar Lányok** a jövő gazdasszonyait, akik emellett egész garmadával kapják lapjukban a szórakoztató olvasmányokat is

Előfizetési ára negyedévenként 3 korona
Mutatványszámot kérésre ingyen küld a kiadóhivatal:
Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

A kerékpárvilágot már 35 év óta uráló, eredeti angol **Hellcat Premier és The Champion** kerékpárokat dupla harang-osapáccsal és szabadfutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletekkel adjuk és **kerékpár-alkatrészeket** az egész világon létező összes kerékpárokhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, konzolokat és csészéket óriási forgalmunk következtében mélyen leszállított **nagybani eredeti gyári árban szállítunk** vidékre is bárhol.

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpár és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII., József-körút 41. szám.
Fióküzletek: Baross-tér 4., és Budán II., Margit-körút 6. szám.
Diszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár és alkatrészekről ingyen és bérmentve.

ALAPITVA 1837. ALAPITVA 1887.

PATYI TESTVÉREK butortelepén

BUDAPEST, VIII. ker., Rákóczi-ut 7., a Pannónia-szálloda mellett.

NAGY BUTORVÁSÁRT rendez

f. hó végeig mélyen leszállított áron.

Műasztalos és kárpitozott butorok
modern kivitelben, felülvizsgált szolid készítmények, jobb, szebb és olcsóbb mint bármely tévatra vezető hamis címek alatt hirdett butorok, a mellyel a n. é. közönséget megtévesztik.

NAGY LÁSZLÓ
A GYERMEK ÉRDEKLŐDÉSÉNEK LÉLEKTANA.
Ára 3 korona.

Kapható **LAMPEL R.** könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nél, Budapesten, VI., Andrássy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYÜRÜK. NŐSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK
A LEGELŐNYÖSEBEN
POLGÁR KÁLMÁN
ÉKSZERESZ-ES MŰRÉSZ-
üzletében szerezhetők meg
BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK.
ÁRJEGYZÉK 20 ÓÓ RAJZAL INGYEN & BÉRMENTVE

Meghívó.

A BUDAPEST KÖRNYÉKÉN CSA-LÁDHAZAKAT ÉPÍTŐ EGYESÜLET, mint szövetséget felszámolás alatt, minthogy az e hó 3-ára hirdetett közgyűlés nem volt határozatképes, folyó hó 24-én délelőtt 10 órakor Rákospalotán a Rákospalotai Takarékpénztár helyiségében újabb **rendes közgyűlést** tart, mely a tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

A napirend a következő:

1. Felszámoló jelentése a lefolyt tüzletévről és a felszámolás eredményéről.
2. Felügyelő-bizottság jelentése.
3. Évi mérleg, nyereség-vesztesség megállapítása.
4. Felmentvény megadása a felszámoló és a felügyelő-bizottság részére.
5. Határozathozatal a feloszlás kimondása és a cég törlése fölött.
6. Netáni indítványok.

A felszámoló.

Polgár Sándor
orvosi mű- és kőszermű
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 50. sz.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvosi, sebészeti és betegápolási tárgyakkban.

Saját gyártmányu nagy. kir. szabadalmazott **Polgár-féle sérvköttő,** háskötő, görcsér elleni gumiharisnya, orthopediai készülékek, műtáblák és kezek stb.

Valódi francia különlegességek F. Bergerand fils párisi gyárból.

Hamisítás ellen védve 19202 szám alatt.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve, csak megadandó, mily tárgy szükséges.

Telkek a Hűvösvölgyben

vizgazdag területen, villamos végállomás közelében, közutak a telepen, a **olcsó áron kaphatók.** előnyös fizetés. feltételek mellett.

Azonkívül telkek kaphatók 1 koronától feljebb négyzetméterenként a Szilágyi telepen 5 éves lefizetésre. Vonatközeledés a Közvágóhídról. — Felvilágosítás nyerhető a Budapesti III. kerületi Takarékpénztárnál, Lajos-utca 183. és a Balázs-féle vendéglőben a villamos végállomásnál.

Sürgöny Bécsből!

A mi „Caesar” zsebbeli gyújtó-szerszámunk bevezetése alkalmából elhatároztuk, hogy mindent más reklám mellőzésével 15,000 darabot ezen páratlan gyújtókészülékkel forgalomba hozunk az azok a következők leszállított áron kaphatók: 1 drb 2 kor. helyett csak 2 kor., 3 drb 4.50 kor., 6 drb 8 kor., 12 drb 14 kor. utánvétel. Ezen reklámkiadvány elforgásával az árak ismét a névértékre emelkednek. „Caesar” a világ legjobb zsebbeli gyújtókészüléke. Egy nyomásra azonnal fény és tűz támad. Soha eszben nem hagy! Nem villamos telep. Kicsorélhető tűskó és ezért évekig álltart.

Czím: Oest.-Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen
Wien, V. Wiedener Hauptstrasse 104.

A szocializmus és kereszténység harcát tárgyaló regény.

Lagerlöf Zelma
AZ ANTIKRISZTUS CSODÁI
REGÉNY
Fordította Pogány Kázmér.

A Nobel-díjat nyert svéd író, Európa legnagyobb élő írója, ebben a regényében a mai élet legfontosabb és legérdekesebb jelenségeit, a szocializmus és a vallási eszmék harcát rajzolja meg, Olaszországban lejátszódó, fordulatokban gazdag, színes és érdekfeszítő cselekmény keretében.

Ára a két kötetnek 6 korona.

Kapható a kiadónál:

LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE
(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaság
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. szám és minden könyvkereskedésben.

Nem kerül semmibe,

de mégis nagyon értékes az a könyv, melyben a gazdag tapasztalatok alapján le van írva az új kor legnagyobb orvosi vívmánya; a villamos gyógykezelés. Megtanulhatja belőle a beteg, miképpen lehet az általános ideggyengeség, reuma, fájás, almatlanság, buskomorság, hűdösszerű állapotok, neurálgia, ideges emésztési zavarok, vérszegénység, mindennemű gyengeségi állapotok és a legkülönfélébb női bajok ellen a galván-villamosság segítségével sikeresen küzdeni. Forduljon egy levelezőlapra hozzánk s mi készséggel megküldjük Önnek ezt a könyvet

ingyen és bérmentve zárt borítékban, minden kötelezettség nélkül. Olvassa el, bizonyosan érdekelní fogja Önt.

ELEKTRO-VITALIZER orvosi rend. intézet
Budapest, Semmelweis-utca 4., földm. 10/G.
Rendelőórák: hétköznapokon 10-11-ig és 3-6-ig, vasár- és ünnepnapokon 11-1-ig.

Szelvény egy ingyen könyvre. 910. IV/14.

Kíváncsi I. **ELEKTRO-VITALIZER orvosi rendelő-intézet** Budapest, IV., Semmelweis-u. 4., földm. 10/G. Kérem részemre díjtalanul, portómentesen és zárt borítékban elküldeni a „Moderna Villamos Gyógyászat” szelvényét.

Név:
Cím:

Nők részére külön női könyv.

Kedvező havi részlettörlesztésre

Zsrejnőkülli
gramofonok

és az összes létező gyártmányu
hanglemezek,
mindennemű hangszere-
k, melyek nagy képes ár-
jegyzéket és lemosók teljes
jegyzéket ingyen és bér-
mentve küldjük.

CLEMENT
automatikus pisztoly
1909 évi minta.

Browning-pisztoly töltéste-
sítése. Mellényzsebben
elfér. **Ára:**
72 korona.
Havi részlet 4 korona.
E pisztoly ismertető jogya-
két kívánatra azonnal in-
gyen megküldjük.

Hegedük

Fuvolák

Cimbalmok

és egyéb forgatható
mechanikai hangszere-
k, melyek nagy képes
árjegyzéket ingyen és bér-
mentve küldjük.

VÁRI ÉS TÁRSA NAGYÁRUHAZ
BUDAPEST, IV., Múzeum-körút 15.

A Vas- és Zománczógyárak Bartelmus és Társa r.-t.
Pilsen és Kisgaram (Rhonitz)
mérlege az 1909. évről.

I. Főtelep:

Vagyon. Pénztárkészlet: 20.192.91 kor. Váltók a társaságban 105.270.97 kor.
Értékpapírok: 1000 kor. A pilseni gyár árúkészletei: 127.819.45 kor. A pilseni
gyár ingatlanai: 175.304.34 kor. A pilseni gyár ingói: 53.722.97 kor. A kisgarami
gyár árúkészletei: 300.665.49 kor. A kisgarami gyár ingatlanai: 358.237.57 kor.
A kisgarami gyár ingói: 209.118.75 kor. Adóskok: 526.691.17 korona. Összesen:
1.878.073.62 kor. — **Teher.** Részvénytőke: 378.000 kor. Tartalék-alap: 75.600 kor.
Hátralékos osztalékok: 119— kor. Elfogadványok forgalomban: 651.199.01 kor.
Jelzálog: 387.197.99 korona. Hitelezők: 172.485.75 korona. Nyereség előhozatal:
102.877.45 kor. A pilseni gyár nyeresége: 85.814.24 kor. A kisgarami gyár nyere-
sége: 24.780.18 kor. Összesen: 1.878.073.62 kor. — Megvizsgáltatott és helyesnek
találtatott, Pomann Frigyes s. k., Bruch W. Frigyes s. k.

II. Kisgarami fióktelep:

Vagyon. Pénztárkészlet: 7417.78 kor. Árúkészletek: 300.665.49 kor. Ingat-
lanok: 358.287.57 kor. Ingók: 209.118.75 kor. Adóskok: 95.657.14 kor. Összesen:
971.146.73 kor. **Teher.** Jelzálog: 200.000— kor. Elfogadványok: 651.199.01 kor.
Hitelezők: 95.167.54 kor. A kisgarami gyár nyeresége: 24.780.18 kor. Összesen:
971.146.73 kor. Dr. Kármán s. k.

A GANZ ÉS TÁRSA

vasöntő- és gépgyár részvénytársulat BUDAPESTEN,

t. cz. részvényesei az 1910. április 30-án, délután 4 órakor
Budapest, X., Kőbányai-ut 31. szám alatt a gyár helyi-
ségében tartandó

negyvenegyedik évi rendes közgyűlésére

tisztelettel meghívtnak.

NAPIREND:

1. Az 1909. évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentései, a tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal és a felmentvény megadása.
2. A fény-utcai 3869/3—12 hrsz. teleknek 5 munkásházzal való eladása.
3. Alapszabályok 36 §-ának módosítása.
4. Egy igazgatósági tag választása.
5. Esetleges indítványok az alapszabályok értelmében.

Az alapszabályok 14., 15. és 36 paragrafusai értelmében a közgyűlésen csak azon részvényesek bírnak szavazati joggal, kiknek részvényei a társaság könyvében legalább három hónappal a közgyűlés előtt nevékre irattak át és a kik részvényeiket legalább három nappal a közgyűlés előtt a társulati pénztárnál letétmenyezték.

Egyébiránt részvények helyett budapesti nyilvános hitelintézetek letét-jegyeit is lehet letenni, ha ezekből kiviláglik, hogy a letétmenyezett részvények a társulat részvénykönyvébe a letétmenyező nevére vannak beírva.

A közgyűlésen minden alapszabályszerűen letétmenyezett egy-egy részvény egy-egy szavazatra ad jogot, ha azok száma nem több tiznél. De ezen számon felül csak minden öt-öt részvény után esik egy-egy szavazat. A szavazás jogát meghatalmazott által is lehet gyakorolni, meghatalmazott azonban a törvényes képviselőket kivéve, csak szavazatképes részvényes lehet.

Az évi mérleg, a felügyelő-bizottság jelentésével együtt, folyó évi április 20-tól kezdve a gyári igazgatóság irodájában X., Kőbányai-ut 31. sz. a t. cz. részvényesek rendelkezésére áll.

Az igazgatóság.

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle RESTITUTIONSFLUID

mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára K. 2.80.

Az udvari istállóknak, továbbá a nagyobb katonai és polgári istállóknak több mint 40 év óta használatban, nagyobb strapák előtt és után való erősítésre és erőgyűjtésre, az inak merevítésére stb. képesíti a lovat a legnagyobb munkabírásra trainingban.

A Kwizda-féle Restitutionsfluid csak akkor valódi, ha a fenti védjeggyel van ellátva. — Védjegy ostromkép és göngyölszervevényesen védve.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész, Budapest, VI., Király-utca 12. szám és VI., Andrássy-ut 28. szám.

30 koronaért

készülnek saját műhelyemben mér-
lék után remek szabásban, finom
kivitelben divatos formájúnyók
vagy felöltők finom szövetek-
ből, László Sándor főruházmester
Budapest, Erzsébet-körút 1. sz., I.,
em. Vécikre postátmenták bér-
mentve, helyben szabászatot kívá-
natra házhoz küldöm. 2859

FOGAK

8 koronától szájpádlas nélkül, gyökérel-
távolítás fölőleges, aranykoronák és tar-
tos fogtömések, foghuzások érzéketlenítés
sel. — Vidékiek 12 óra alatt kielégített-
nek. Régi hasznavehetetlen fog-
sért hasznavehetővé alakítottok. " " "
Dr. Hegedűs Jakab fogorvos.
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 44.
Rendelés egész nap. Részletfizetésre is. 10 évi jótállás
és fájdalommentes kezelés, tartós fogtömések 8 korona.

Akar Ön kitünő fényképet?

Akar Ön ezen fényképnek a készítője lenni?

Ha igen, úgy siessen megrendelni az
alábbi megrendelési ívvel

**AUFRECHT ÉS
GOLDSCHMIED B. T.**

őeg fényképezési-csőtárában

az itt képen
látható **Reform-
Minimum** kamarát.

A Reform-Minimum-kamara a
létező legkiválóbb, legmoder-
nebb és legvékonyabb kamara.
Ezen modell méretei a megenged-
hető legkisebb fokra vannak re-
dukálva. A kamara el van látva
magas és szélességi irányban el-
tolható objektívvel, forgatható
tükörkeresővel, vízszintmérővel,
kettős kihuzattal a hátsó lencse
önálló használata céljából. A leg-
finomabb kivitel, bőrdalfalak,
a futóalj feketére fényezve, fém-
részek nikkelezve, elsőrendű
bőráthuzat. Az objektívek F: 5,5
fényerősségig alkalmazhatók.

A Reform-Minimum-Kamara áral
Unikum-szárral beleértve három
fémkasszétát telken

9 × 13 ¹ / ₂	13 × 18 ¹ / ₂
Ár havi	Ár havi
részlet	részlet
korona	
120.— 6.—	185.— 9.—
165.— 8.50	225.— 11.50

127b. Finom Rapid-aplanáttal
129b. Rietzschelel-anasztigmáttal F/8 F = 120¹/₂

Levélzendő és hozzájárulandó.

Megrendelési ív. Aufrecht és Goldschmied b. t. cégnél

Budapest, VII. Ker., Rákóczi-ut 30. szám.
Ezennel megrendelem Reform-Minimum-kamara 9 × 12 — 13 × 18 cm. nagyságban
kor. árban, fizetendő kor. havi részletekben 19...
től kezdve Budapestben Aufrecht és Goldschmied B. T. cégnél. A csomagolási és szállítási
költségeket, illetve, ha a megrendelt áru egyenesen a gyárból küldetik, a vámköltségeket
is magam viselem. Három havi részlet elmulasztása a teljes vételár esedékessé teszi.

Lakhely: _____ Kelet: _____
Név és foglalkozás: _____

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. E.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ORAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller Janos

Magyarországban
Szegeden Ca. 60 kizárólagosan
szab chronometes és műláda, állóórák
és remontoir ingóóráknak
stb. stb.

**ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE**

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

SOKAN KINLÓDNAK

meleg és nedves időben a viszketési bőrbajban, sümörben és fagyási fájdalmakból eredő mindennemű kisebesedésekben szenvedők. Ilyenkor kiújulnak a régi bőrbántalmak, excemák, az idült sebek. Akik elejét akarják venni az ilyen kellemetlen és fájdalmas betegségeknek, akik bőrhámítás, bőrrepedezés és bármilyen régi bőrbajból származó kellemetlenségeiktől teljesen meg akarnak szabadulni, azok saját érdekükben rendelkeznek egy eredeti doboz

Erényi „ICHTHIOL-SALICYL”-t

Használható: az arczon, hajközötti bőrbaj és kiütéseknél, ótvár, végbél és lábközött gyakran előforduló feldörzsölések, kisebesedések, és viszketési bántalmaknál, melegség által képződött kipálott egétő fájdalmaknál.

- Orvosi nyilatkozatok szerint:** a legjobb deszinficáló, hűsítő, erősen szárító szer.
- Orvosi nyilatkozatok szerint:** kizárólagos (specifikum) ellenszer és azonnali fájdalomcsillapító hámorhoidás bántalmaknál; aranyér ellen legbiztosabb szer.
- Orvosi nyilatkozatok szerint:** a végbél-daganatot lehaszítja, visszafelé lökését gyorssítja, tűzességét elveszi, fájdalmát megszünteti.
- Orvosi nyilatkozatok szerint:** az összes bőrbajok kezelhetők feltűnő eredménnyel, anélkül, hogy bármiféle utókellemetlenségek előadnák magukat.
- Orvosi nyilatkozatok szerint:** összes sebeknél, kiütéseknél, ótvárnál, nedves és száraz sümörnél, viszketőségi bőrbajoknál, ahol az összes szárító, gyógyító és dezinficáló szerekek (zink, karbol, jodoform, dermatol, xeroform, sublimat, praecolpát, Salicyl, Ichthiol, stb.) nem lehetnek eredményeket felmutatni, ott a valódi „ERÉNYI-ICHTHIOL-SALICYL” összeállítás kitűnőnek és értékesnek minősített.
- A közönség részéről az elismerés oly frappáns és általános, hogy nem létezik oly nap, amikor ilyen köszönőlevelek tömegesen ne érkezzenek. Mutatóul közlünk néhányat; az aláírást titoktartás megőrzése végett kénytelenek vagyunk mellőzni.

Köszönő levelek:

Tisztelt gyógyszerész ur! Soha se jutott volna eszembe újságokban teldicsért gyógyszereket hozatni, ha orvosom nem ajánlotta volna. Minden frázis helyett annyit juttatok tudomására, hogy egy 6 éves viszketőséggel párosult sümörbajomtól teljesen meggyógyultam, melyben eddig az összes létező szerekek nem lehetett segíteni. Tisztelettel
Dr. F. M. ügyvéd.

Tisztelt gyógyszerész ur! A küldött „Erényi Ichthiol-Salicyl” szerét 8 napig használtam és egy igen régi kisebesedett bőrbántalomtól szabadultam meg. Kérem sógorom részére Temesvárra is egy dobozt küldeni. Kéz szolgálja
M. M. adótsizt.

Egy körorvos levele: Tisztelt gyógyszerész ur! A feleségem részére hozatott „Erényi Ichthiol-Salicyl” egy végbél közötti viszkető acut bajaál próbáltam ki, melynek eredménye oly kielégítő volt, hogy ezután csakis az Ön szerét fogom betegeimnek rendelni. Tessék gondoskodni arról, hogy az itteni gyógytárból is beszerezhető legyen. Szolgálatára mindenkor kész vagyok tisztelettel
Dr. M. B.

Egy jegyző igt irt: Tekintetes gyógyszerész ur! Igen örülök, hogy az újságban megtaláltam hirdetését. Mióta az Erényi Ichthiol-Salicyl kenetetem fájdalmas láb-sebemre, azóta a foltás megszűnik és a seb heged. Kérek még egy dobozzal, hogy teljesen megszabaduljak bajomtól. Szívesen üdvözléssel
H. K.

Egy vidéki földbirtokos levele: Oly szerencsés összeállítású gyógyszert, mint az „Erényi Ichthiol-Salicyl” még nem tapasztaltam. Hámorhoidás fájdalomra rendeltem egy adagot és az teljesen megszűnt 1/4 tégely használása után. Feleségemnek kezéről tagyától visszamaradt kiütések és viszkető sebek voltak, mely 2 nap alatt elmúlt, gyermekem arca oly ótváros és kiütéses volt, hogy alig látszottak a szeméi és a kenőcsö oly szépen letisztította és bezárította, hogy feleségemmel együtt nagyon halásak vagyunk. Most egyebet se teszek, mint a községben Erényi Ichthiol-Salicyl rendeltek polgártársaim részére. Ha Pesire megyek, személyesen fogom a gyógyszerertárában felkeresni és köszönetet mondani igaz tisztelettel
D. A.

Tisztelt gyógyszerész ur! Miután személyes tapasztalat után betegimmel többszörösen meg yőződtem, hogy az „Erényi Ichthiol-Salicyl” ugy acut, mint makacs bőrbajoknál és a sümör minden fajanál, továbbá végbél-fájdalmaknál egy igen kitűnő fájdalom-csillapító, szárító s deszinficáló hatású szer, ennél fogva kérem házi gyógyszerertáram részére küldeni 5 adaggal belőle. Mindent fogom alkalmazni a megtelelt esetekben. Teljes tisztelettel
Dr. F. R. orvos.

Egy vidéki erdész igt ir: Tisztelt gyógyszerész ur! Valahányszor közelegett a hideg idő, viszkető bőrbajom mindig kinez és előjön. Tavaly hozattam egy Erényi Ichthiol-Salicyl, ettől úgy meggyógyultam, hogy most semmi bajom, pedig ezelőtt már november hóban is mutatkoztak a jelenségek. Azért bizalommal fordulok önhez és kérek a fődérsz ur részére ugyanilyen gyógyszert. Remélem hogy neki is ugy fog használni. Üdvözléssel
I. T.

Tisztelt gyógyszerész ur! Öt év óta olvasom hirdetésit és csak a mult heten próbálkoztam meg vele. Csak annyit irhatok a gyógyszerész urnak, hogy kár volt mindjárt meg nem hozatni azt a nagyszerű hatású gyógyszert, legalább nem pancsoltam volna vele 5 esztendőig és sok haszontalan penzkiadásból is megmenekülhettem volna. Kezelő orvosomnak megmutattam a maradványát és nagyon csodálkoztott, hogy lábszárfelekyltől és kézfejemen levő csunya sümörös bajomtól is egyaránt és oly rövid idő alatt megszabadultam. Köszönettel vagyok és üdvözlő szívből
H. H. gazdálkodó.

Egy református pap levele: Még két év előtt hozattam végbél tűzességi fájdalom csillapítására egy doboz Erényi Ichthiol-Salicyl. Néhányszor használtam és azóta bajom vissza sem jött, a fájdalom sem mutatkozott. A 1/2 adagot, mely azóta meg megmaradt, oda adtam béresemnek, ki mindég szenvedett fagyástól visszamaradt afféle kiütéses sebekben. Mondhatom, hogy ettől a fél tégelytől az a szegény ember teljesen kigyógyult. Állandóan házamnál akarván tartani jó szerét, kérem küldjön még egy dobozzal belőle. Kéz hive
N. N.

Tisztelt patikáros ur! Kis leányom feje tele volt ótváros kiütésekkel és sebekkel, melyet sokszor vérg felkapart. Az uradalmi orvosunk adott egy kis kenőcsöt, mely már ideig letisztította a sebeket. Miután tőle hallottam, hogy ez a Diana gyógytárban kapható, hát kérek belőle egy valódi porciót. Az árát itt mellékelem bélyegben. Isten vele és vagyok igaz tisztelettel
F. B. földműves.

Egy vidéki járás-orvos nyilatkozata: Szívesen konstátélok, hogy praxisomban az Erényi Ichthiol-Salicyl várakozásomat teljes mértékben kielégítette minden egyes esetben. Betegeim, kik leginkább különféle bőrbántalmak és chronikus seb-bajok kezelése miatt fordulnak hozzám, nem győznek eléggé hálálkodni e szer hatásán.

Tisztelt gyógyszerertáros ur! Miután ugy hallottam, hogy a vöm hozatott önötől egy valódi gyógyszert, mely meggyógyította a 16 esztendőss pikkelyes sümörjét, ne sajnáljon nekem is küldeni egyet belőle. Az árát a postán ki fogom szívesen fizetni, csak gyorsan tessék szállítani. Igaz szolgálja
B. Z. uradalmi csész.

Egy bécsi bárónó levele (németből fordítva szó szerint). Budapesti barátom ajánlata folytán, ki ugy maga, mint gyermeke mindég kiütéses volt és ezek teljesen kigyógyultak, rendeltem meg a mult hónapban egy Erényi Ichthiol-Salicyl térjem részére. Kérem tudomásul venni, hogy tökéletes gyógyulás állt be és nevem megemlítése nélkül megengedem, hogy leveleket az újságokban közze tegye. Azóta már többeknek is ajánlottam és nem vallottam szégyent nagyszerű készítményével.

Bőrbántalmak

Hámorhoidás végbélbajok

Lábizzadás

Rezeken látható sebek vagy viszkető bőrkütegek és sümörök

Elavult mindentéle bőrbetegségek

Ripállott vagy feldörzsölt viszkető fájdalmak és sebek.

Legmakacsabb ótvár

Egy vidéki kereskedő köszönő levele: Tekintetes gyógyszerész ur! Testem és arczom tele volt bőrkütegekkel, melyet az orvosok nedves sümör név alatt kezelték eredménytelenül. A fővárosban dolgozóm levél ajánlata miatt, hogy egy bőrgyógyászhoz fordulok undok betegségem kiirtására. Orvosom felirt a receptre egy Erényi Ichthiol-Salicyl, melyet csak akkor tudtam meg, amikor hazajöttem és a csomagot felbontottam. Eleinte bosszankodtam, mert azt az újságban is olvastam, de nem volt bizalmam az újság reklámhoz. De mikor láttam, hogy 4 szeri bekenés után a kiütések már alig voltak láthatók és a viszketés is megszűnt, nagy bizalommal vágycok a gyógyszerész urnához és kérem, küldjön egy Ichthiol-Salicyl, hogy bajommal teljesen végezhessék. Hála köszönetem nyilvánításával maradtam kiváló tisztelettel
A. Z.

Viszketőség vagy sümör a fejbőrön, arczon és testrészekben

Izzadságból származó feldörzsölések és tűzességi fájdalmak

Száraz és nedves sümör

Végbélviszkető fájdalmak

Lábszáron viszkető sebek és fekélyek

Riujuló régi sebek

Aranyér-fájdalmak

Egy külföldi tanár levele: Budapesti sógorom révén az Erényi Ichthiol-Salicyl bi re ide is eljutott és nagyon örülök, hogy készítménye a hirdetett betegségek ellen mindenkinél szépen bevált. Magam is mindig valami régi bőrbajban szenvedtem és most nyoma sincs betegségemnek. Nagyon szép dolog, hogy egy magyar gyógyszerész magyar készítményével ilyen szép sikereket arat. Igaz tisztelettel vagyok Dr. F. R.

Egyedül készítő: **ERÉNYI BÉLA** Diana-gyógyszertára **Károly-körút 5.** BUDAPEST, **BUDAPEST**
Eredeti nagy doboz ára 3 korona. (Postai rendelések utánvét mellett aznap eszkozületnek).

E hirdetés rovata minden szövegszerű beiktatása közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETESEK

E hirdetés rovata minden szövegszerű beiktatása közönséges betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6—C.

Szöke özvegy kéri a "Tanácsadó" hirdetőirodába, Király-utca 110. megjelenni.

18 éves esinos szöke (pékemester egyetl. leánya), 400.000 korona vagyonnal, kissé tulság. fejlett testalkatú, óhajt meliőbb férjhez menni tisztess. jellemű fiatal emberhez. Csakis komoly ajánlkozók kapnak választ L. Schlesinger, Berlin 18. 28538

Czukorborsót, gombát, karfiolt, újbungonyát, salátát, hónaposteket és zöld hagymácskát postakosaranként 2 és 3 koronáért, savanyított káposztát, hófehéret, métermázsánként 8 kor., postakosaranként 1 kor. 72 fill. bérmentve szállít Szabó Csongrádól. 28495

Gyümölcsfa, díszfa, rózsaszárgyűzőkkel ingyen szolgál Wéber faiskolaja Békásmegyeren

Asztalosok új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a "Kegyelet" szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

A gyakorló gyorsíró Társasága gyors írás (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépírás magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írású írógépekre, beiratkozhatni naponként. Beiratasi díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba segítjük. Telefon 18—09, GLOGOWSKY és TÁRSA, Andrassy-ut 12. és Révay-utca 6. szám. 28644

Függőlámpa, porcellán, üveg, díszműféle stb. csekély részletfizetésre. Kérjen ingyen árlapot. Ivánkovits Károly, Szeged. 5913

Rózsaszegfü, magastörzsű rózsaszegfü, csak újdonságok, 2 éves koránál, 10 drb. 20—30 K. Magastörzsű rózsaszegfü 2 éves koránál, csak régebbi legjobbjait 10 drb. 14—20 K. Bokorrózsák, 2 évesek, csak újdonságok, 10 drb. 9—10 K. Bokorrózsák, 2 éves, csak régebbi legjobbjait 10 drb. 7—8 K. Császárszegfü, folyton virítók 10 drb. 5—10 K. Szétküldés mindenható, csomagolás beletérve bérmentve utánvét. Kezeskedem biztos fogamzársért, érték vagy pótlásért valamint gazdag virágzásért. Képes árjegyzék díjtalanul. Krausz T. kivitelei kertészete, Fekete-halom. Brassó mellett.

Koporsó asztalosok részére mindennemű koporsók díszítései, összes temetkezési cikkek képes árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytárs, Nagymező-utca E. 46. sz.

Hurutos bántalmak hatásos és kellemes gyógyszere a Réthy-féle cukorka, melyet permetefülből készít Réthy Béla gyógyszerész Békéscsabán. Gyógyszertárban kapható.

Réz és vasbutor a legolcsóbb gyári árban, rézágy 30 frt. Gyermekágy 10 frt. Angol vaságy acél scironnyal 20 frt. Összeesküő vaságy 3 matraczsal 8.25 legjobbjait minőségben kapható Weisz J. Bpest. Andrassy-ut 77., (bejárati a Rózsaszegfü-utca) Árjegyzék ingyen. 27980

20,000 rozsafa magastörzsű, kapható **Novák János** rozsafatelepen **Székelyhid.** Árjegyzék bérmentve. 5909

Temetkezési vállalkozók, intézetek, egyetek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részv.-társ. Nagymező-u. E. 46.

Légszusz és villamos csillárok legelőnyösebben szerezhetők be **Kulcsár Sándor** bronzárú- és csillárgyárában, Budapest, VI. ker., Dessewffy-u. 9—11.

Ajtók, Ablakok, vasredőnyök, használtak és újak, bármilyen méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon 62—80. Alapított 1886-ban.

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3 félemelet. Vétel és eladás **használt és új** polgári, urasági lakberendezéseknél, mahagoni és paliszander butorok, uriszobák, angol bürgermíturák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. — Telefon 82—13. 28589

Parlamentari gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépírás és magyar német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiá tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1863-ban. Biztos állás-közvetítés. Nyitva szep. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-ter 10. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezégek től s más hirdetésünktől függetlenül. Telefon 64-68 Beiratások egész napon át.

25 koronáért készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kiviteiben divatos férfifütyők vagy felöltők finom szövetekből, Lichtman Sándor férfiszabómester Budapest, Rottenbiller-utca 4-A. sz. Vidékre postázominták bérmentve helyben szabásomat kívánatra házhoz küldöm. 28592

Rekord hangverseny-lemek legjobbak a világban! 25 cm. minid. két oldalon bejátszva db K 2.50 10 db K 2.40 — Grammofonok K 25.—, 36.—, 60.—, 300.—, Fonografok Lyra K 7.—, Fonograf henger K 1.80. — csakis minivétel. **SCHMUTZER TESTVÉREK** gramofonok és hanglemez nagyraktárban Budapest. József-körút 29/g. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zálogszedületek veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. 736 **SCHILLER IZIDOR** ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása háló, ebédlő, szalon, uriszoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rézbutorokban. **GROSZ SANDOR és Társa** Budapest, Liszt Ferenc-ter 8. szám, eszléti Gyár-utca. Telefon 14—08.

+ Soványság + Az egyedüli eredménytől kísért háziaszt a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek köhlet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jótállást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszer. Kíttüntetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönőlevelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1. Telefon 156—80.

BUTOR részletfizetésre vagy meghatározott időre, szolid árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. — Felvilágosítással szolgál. **LISZT ISTVÁN** BUDAPEST, most Kristóf-ter 8., I. em. (Váci-utca mellett) butor-raktárban. Telefon 171—38. Több mint 500 keppel ellátott árjegyzékünket bárkinek 60 fill. ellen franko elküldjük

Tülevelűek

szállításának legjobb ideje megkezdődött és tart majus végéig. **LUZFENYŐK:**

magas	1 drb 10 drb 100 drb	korona
20—30 cm	—25	2.— 18.—
30—50 "	—35	3.— 26.—
50—80 "	—55	5.— 45.—
80—100 "	—75	7.— 60.—
100—150 "	1.—	9.50 90.—
150—200 "	1.40	12.— 100.—
200—250 "	1.70	15.— 130.—
250—300 "	2.—	18.— 150.—
300—400 "	2.50	20.— 165.—

tömjén, erdei, fekete, vörös, nemesfenyő darabonként nagyság szerint 50—250 f. Exotikus (külföldi) tülevelűk 70 legszebb fajban, ára darabonként nagyság szerint 1—6 kor. 100 drból álló bel- és külföldi tülevelűvel együtt 50—300 cm magasságban 100.— K, 50 darab 55.— K, 25 drb 30.— korona. — 20 millió erdei csemete. Inc, erdei, fekete fenyő, köcsényos, öngy 1—4 éves magozók 1000 drb 2—15 kor. 1/2 millió soványcsemete akác, gladi-tia, minőség szerint 2.50—75 K 1000 drbonként. Magastörzsű- és bokor-ózsák, minőség szerint 1 dr. 50 fillérel feljebb. — Fajbaromfiak és ezek tojásai 12 legbesebb fajban és pedig: Cochín China, Brahma, Houdan, Plymouth, Rochs, Langshahn, Orpington; — Pecking, Aylesbury, és pézsmakacsák, óriási emendi indak, bronz- és virágolt hófehér pulykák stb. — Részletes képes árjegyzéket árjegyzéket kívánatra ingyen küld: Graf Bathányi Zsigmond uradalmi intézősége Csendiak, u. p., Ferenczlak, Vasmegeya.

Kézimunka hímzésekhez, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymező-u. 46. szám.

A gyermekáldást 2 vagy 3 számra meghatározni, nagyon okos dolog és sok pénzmegetakarítással jár. Az erre vonatkozó pontos utasítást, a melyet sok ezer hálaírat beérkezett, titoktartással küldi 90 fillér magyar levélbélyeg ellenében Frau A. Kaupa, Berlin S. W. 247, Lindenstrasse 51. 28694

„Hungária” beszélő-gépek kizárólag eredeti első-rangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók, **Deményi és Társa** Budapest, VI., Király-u. 76. Kérjen árjegyzéket

Pótvizsgálatra, javítóra, potérettségire, bármilyen vizsgálatra előkészít: „Szűnidel Tanfolyam” Garay-A. 5. II. 12/A.

Rizike gomba gomba, hus, főzelék, gyümölcs-konzervek, gyümölcszék, szörpök, szépségi csemégekéről kérjen árjegyzéket. Felkai konzervgyár, Barta József Felka, Szepes. 28006

Pénzt rögtön butorra, zongorára, varrógépre, kerékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azok száraz, tiszta raktárhelyiségeinkbe bizományba beraktározza **Tauber** VI. ker., Eötvös-utca 6/2. TELEFON 84—33.

BUTOROK háló, ebédlő, szalon-berendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések, réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, valódi angol bürgermíturák eladása s vétele **Wechsler Károlyné** VII., Király-utca 23. I. em. Kazinczy-u. sarok. 20521

Titkos betegségek, hgyesőfolyás, hgyesőszűkületek, hólyagbántalmak, alftési sebek, bőrbetegségek, bujakor (syphilis) az önfertőzés utókövetkezményei, elgyengült fertierő, női bajok, fehérhgyás, stb. stb. alapos, gyors és gyökeres kgyógyítására a foglalkozás zavarása nélkül bevált, sikeres és lelkilemesreteres gyóymódjánál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai — szakorvos — rendelő-intézetét, Budapest, VI., Andrassy-ut 24. FELTÜNÉS NÉLKÜLI eredményes gyógyítás levélleg is, Kívánatra gyógyszer-ről is gondoskodik. Rendel naponta 10 óratól 4-ig és este 7—8 óráig. Levelekre azonnal válaszol.

Zálogszedülat, brillantot, aranyat, ezüstöt, ékszer és régiéket veszek és eladok. Kertész ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95—48.—

Hajfestő-fésű, egyszerű fésülés által fest ősz vagy vörös haját valódi szőke, barnára vagy feketeire! Teljesen ártalmatlan! Ezeket használhatók! — Ezek használatában Egy darab ára 5 korona. **SCHÜLLER, WIEN, III.E. Krieglergasse 6. Szamos elismerő- és köszönőlevél.**

6 első díjjal kitüntetve! **Kállai Lajos** motorgyára BUDAPEST, VI., Gyár-utca 23. sz. Teljes jótállás kifizetésére! A gazdálkodóknak legjobban ajánlatnak a valódi Kállai Lajos-féle villamos benzín-locomobil, cséplő-készletek kettős tisztító szerkezettel. Egyedül létező újdonság! Ezen motorok mindenkor üzemben láthatók VI. ker., Gyár-utca 23. szám. **Gépész nélkül könnyen kezelhető, Cözgépek cserébe vétetnek.** Külön gazdasági géposztály. Árjegyzék ingyen.

Zálogszedülat veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. **Singer Jakob** ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán. 27693

100.000 Most került forgalomba Zilahy : : Ágnes szakácskönyvének : : 100.000-ik példánya. Ez bizonyítja legjobban a könyv írójának, a házasszonyoknak nélkülözhetetlen. Ara szép kötetben 4.— kor. Megrendelhető: **SINGER és WOLFNER** könyvkereskedésben Budapest, VI. Andrassy-ut 10.

VALÓDI FRANCZIA GUMMI ÉS HALHÓLYAGOK tucatszámú 175, 2, 3, 10 Kélg. 3 drb. legfinomabb minőségű **STERYL** tucatszámú, védett legfinomabb GUMMI-KÜLÖNLEGESÉGGÉ csak szegemnél kapható. **NEUMAYER LIPÓT** BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRUT 132. **LUZFENYŐK**